

COMARCH

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
COMARCH S.A.
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
W 2018 ROKU**

Spis treści

1. Informacje o firmie	6
1.1. Akcjonariat, podmioty zarządzające i nadzorujące	6
2. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe.....	8
2.1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe	8
2.2. Zatrudnienie i zdolności produkcyjne Grupy Comarch	9
2.3. Kurs giełdowy akcji jednostki dominującej (w PLN) – Comarch S.A.	10
3. Produkty i usługi oferowane przez Grupę Comarch w 2018 roku	11
3.1. Sektor Telekomunikacja	11
3.2. Sektor Finanse, Bankowość i Ubezpieczenia	15
3.3. Sektor ERP	16
3.4. Sektor Administracji Publicznej.....	19
3.5. Sektor Usługi	20
3.6. Sektor e-Zdrowie	24
3.7. Sektor Technologies	26
3.8. Działalność sportowa.....	28
4. Pozycja Grupy na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia	28
5. Struktura sprzedaży	28
5.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna (w tys. PLN)	28
5.2. Struktura sprzedaży według odbiorców (w tys. PLN)	30
5.3. Struktura sprzedaży wg rodzaju (tys. PLN)	31
6. Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej	32
6.1. Czynniki wewnętrzne.....	32
6.2. Czynniki zewnętrzne.....	32
7. Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożeń	33
7.1. Ryzyko kredytowe	33
7.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych	33
7.3. Ryzyko zmiany kursów walut	33
7.4. Ryzyko płynności finansowej.....	34
8. Perspektywy rozwoju działalności Grupy oraz przewidywana sytuacja finansowa Grupy w 2019 roku	34
9. Analiza finansowa Grupy	35
10. Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje i istotne pozycje pozabilansowe.....	41
10.1. Nieodnawialne kredyty bankowe	41
10.2. Odnawialne kredyty bankowe	43
10.3. Pożyczki	44
10.4. Poręczenia	45
10.5. Gwarancje bankowe i istotne pozycje pozabilansowe.....	49
11. Najważniejsze wydarzenia w 2018 roku i po dacie bilansu	49
11.1. Umowy znaczące dla działalności Grupy Comarch	49
11.2. Pozostałe.....	50

12. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania a także ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków	53
12.1. Inwestycje kapitałowe	53
12.2. Nieruchomości	53
13. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej.....	53
14. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej jednostki dominującej...55	
14.1. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW w Warszawie	55
14.2. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 27 czerwca 2018 r.	55
15. Operacje na akcjach Comarch S.A.	57
15.1. Transakcje zbycia/nabycia akcji jednostki dominującej	57
15.2. Program opcji menadżerskich dla Członków Zarządu	58
16. Operacje na akcjach jednostek zależnych i stowarzyszonych Comarch S.A.	58
17. Pozostałe wydarzenia 2018 roku i po dacie bilansu	58
17.1. Terminy przekazywania raportów okresowych w 2018 roku	58
17.2. Oświadczenie Zarządu w sprawie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego	58
17.3. Aneks do umowy z Bankiem Pekao S.A. na świadczenie Kompleksowej Obsługi Eksploatacyjnej Systemu Comarch Internet Banking.....	58
17.4. Aneks do umowy z firmą Budimex S.A. na realizację VI etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (SSE7).....	59
17.5. Daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku	59
17.6. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward.....	59
18. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju grupy kapitałowej emitenta.....	59
19. Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju.....	60
20. Powiązania kapitałowe emitenta	62
20.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch	62
20.2. Charakterystyka spółek Grupy Comarch.....	63
20.3. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch w 2018 roku	76
20.4. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch po dacie bilansu	77
21. Raport danych niefinansowych	77
22. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanimi na innych warunkach niż rynkowe	77
23. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.....	77
24. Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność Grupy i osiągnięte zyski oraz ich ocena	77
24.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	77
24.2. Różnice kursowe oraz instrumenty finansowe oparte na kursach walut.....	78
24.3. Odpis z tytułu utraty wartości należności	78
24.4. Utworzenie rezerwy na wypłatę gwarancji dobrego wykonania dotyczącej projektu ZUS KSI	78

25. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową	78
26. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach grupy kapitałowej emitenta w danym roku obrotowym	78
27. Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	79
28. System kontroli programów akcji pracowniczych.....	80
29. Opis prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej.....	80
30. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	82
30.1. Postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, w których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta	83
30.2. Dwa lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta wraz ze stanowiskiem emitenta w tej sprawie	83

87,5 mln PLN
zysku
operacyjnego

**Projekty w
ponad 60
krajach na 6
kontynentach**

**1 370 mln
PLN**
przychodów
ze sprzedaży

**Ponad
6 000
specjalistów**

**57 spółek na
świecie**

**Kapitalizacja
Comarch S.A. na
GPW na
poziomie
1,2 mld PLN
(31.12.2018)**

**54% udział
sprzedaży
zagranicznej**

1. Informacje o firmie

1.1. Akcjonariat, podmioty zarządzające i nadzorujące

1.1.1. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZA jednostki dominującej

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się 8 133 349 akcji o łącznej wartości nominalnej 8 133 349 PLN. Zgodnie z informacją posiadaną przez Comarch S.A., na dzień 31 grudnia 2018 r. akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% głosów na WZA Spółki są Janusz Filipiak, Elżbieta Filipiak oraz MetLife OFE.

STAN NA 31.12.2018

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	1 997 027	24,55	5 569 027	36,82
Elżbieta Filipiak	1 323 461	16,27	4 707 461	31,12
Pozostali członkowie Zarządu	84 526	1,04	122 126	0,81
MetLife OFE	841 097	10,34	841 097	5,56
Inni akcyonariusze	3 887 238	47,80	3 887 238	25,69
Razem	8 133 349	100,00	15 126 949	100,00

STAN NA 29.04.2019

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	1 997 027	24,55	5 569 027	36,82
Elżbieta Filipiak	1 323 461	16,27	4 707 461	31,12
Pozostali członkowie* Zarządu	84 904	1,05	122 504	0,81
MetLife OFE	841 097	10,34	841 097	5,56
Inni akcyonariusze	3 886 860	47,79	3 886 860	25,69
Razem	8 133 349	100,00	15 126 949	100,00

*) W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osób pełniących obowiązki zarządcze powiadomienia o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienia dotyczyły transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 308 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 156,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 48 048 PLN oraz transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 70 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 157,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 10 990 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-3-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r. i [RB-4-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

1.1.2. Rada Nadzorcza i Zarząd jednostki dominującej – Comarch S.A.**a) Rada Nadzorcza Comarch S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.:**

Imię i nazwisko	Funkcja	Comarch S.A.	Metrum Capital S.A.
		Ilość akcji / wartość nominalna w PLN	Ilość akcji / wartość nominalna w PLN
Elżbieta Filipiak	Przewodniczący Rady	1 323 461/ 1 323 461 PLN	-
Maciej Brzeziński	Wiceprzewodniczący Rady	-	-
Danuta Drobniak	Członek Rady	-	-
Wojciech Kucharzyk	Członek Rady	-	-
Anna Ławrynowicz	Członek Rady	-	-
Robert Bednarski	Członek Rady	-	-
Anna Pruska	Członek Rady	-	50 000 / 50 000 PLN

STAN NA 29.04.2019

Bez zmian.

b) Zarząd Comarch S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna w PLN
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	1 997 027	1 997 027 PLN
Marcin Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	30 080	30 080 PLN
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	33 230	33 230 PLN
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN

STAN NA 29.04.2019

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna w PLN
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	1 997 027	1 997 027 PLN
Marcin Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	30 150*	30 150 PLN
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	33 538**	33 538 PLN
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN

*) W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 70 sztuk akcji zwykłych na

okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 157,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 10 990 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-4-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

**) W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 308 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 156,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 48 048 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-3-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

Prokurentami Spółki są: Michał Bajcar, Anna Kleszcz, Maria Smolińska, Iwona Kasprzyk oraz Dorota Klentak-Łyżwa.

c) Umowy w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

Nie dotyczy.

d) Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Nie dotyczy.

e) Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale emitenta, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Informacje dotyczące tego punktu znajdują się w notach [3.16.3](#) oraz [3.33](#) skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

f) Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami

Nie dotyczy.

2. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

2.1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe

	2018	2017**	2016	2015	2014
Przychody ze sprzedaży	1 369 619	1 125 110	1 112 813	1 131 580	1 038 351
Przychody ze sprzedaży rozwiązań własnych	1 242 114	1 047 393	1 041 133	994 152	910 216
Zysk operacyjny	87 543	58 364	116 893	113 028	98 529
EBITDA*	152 748	122 673	179 901	166 511	152 909
Zysk przed opodatkowaniem	62 480	87 149	104 777	108 129	92 577
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	30 616	64 626	73 034	79 651	67 894
Zysk na akcję (w PLN)	3,76	7,95	8,98	9,80	8,37
Aktywa	1 665 945	1 508 452	1 444 875	1 304 828	1 216 555
Kapitał własny	876 108	851 190	862 064	780 581	700 693

*) Zysk operacyjny + Amortyzacja

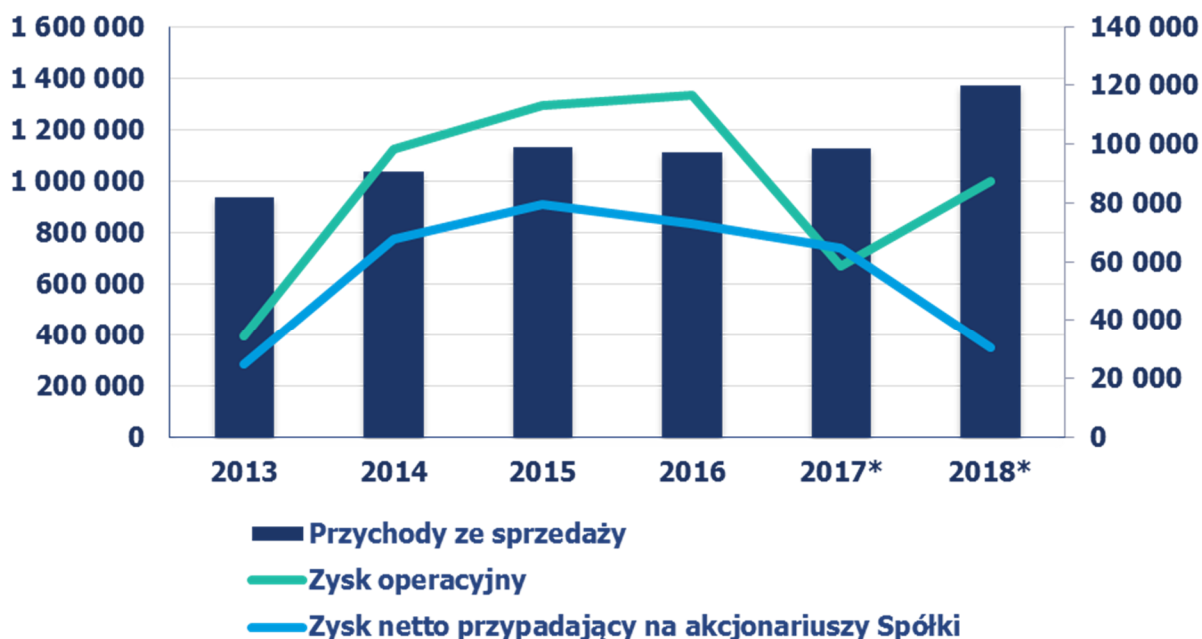

**) Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za lata 2014 – 2016 nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

W 2018 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch były wyższe o 244,5 mln PLN, tj. 21,7% w porównaniu do roku ubiegłego. Zysk operacyjny osiągnął wartość 87,5 mln PLN i wzrósł o 50,0% w porównaniu do 2017 roku. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej w 2018 roku był niższy wobec roku poprzedniego o 52,6% i osiągnął wartość 30,6 mln PLN.

Rentowność operacyjna wyniosła 6,4% (w roku poprzednim 5,2%), rentowność netto 2,2% (5,7% w 2017 roku).

Wartość aktywów Grupy Comarch na koniec 2018 roku wzrosła w porównaniu do ubiegłego roku o 157,5 mln PLN, tj. o 10,4%. Wartość kapitału własnego wzrosła w 2018 roku o 24,9 mln PLN, głównie w rezultacie przeniesienia niepodzielonego zysku netto za 2017 rok na kapitał zapasowy oraz wypracowania w 2018 roku zysku netto.

*Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 r.

2.2. Zatrudnienie i zdolności produkcyjne Grupy Comarch

W dniu 31 grudnia 2018 r. w Comarch S.A. było zatrudnionych 4 679 osób wobec 4 303 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2017 r., natomiast w całej Grupie Kapitałowej liczba zatrudnionych wzrosła do 6 040 osób w porównaniu do 5 541 osób z 31 grudnia 2017 r.

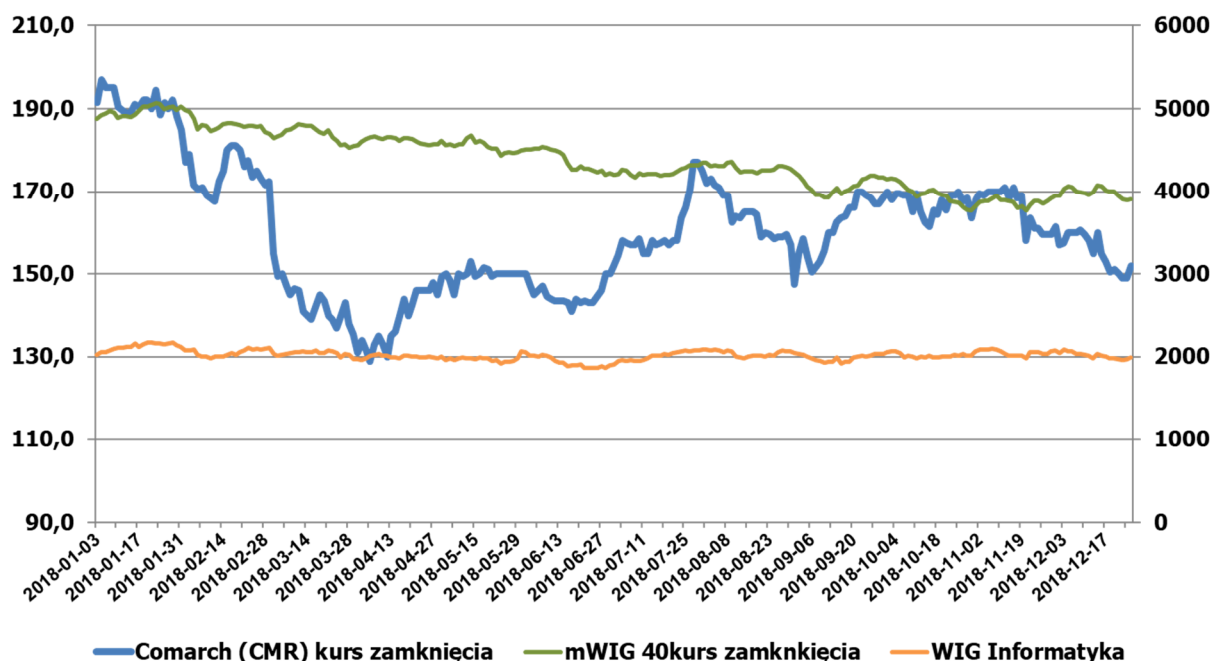
Przeciętne zatrudnienie w Grupie Comarch w latach 2014-2018 kształtowało się następująco:

Przeciętna liczba osób zatrudnionych	2018	2017	2016	2015	2014
na stałe	4 727	4 393	4 323	4 066	3 439
jako współpracownicy	1 364	1 245	1 276	1 238	1 037
Razem	6 091	5 638	5 599	5 304	4 476
Przeciętna liczba pracowników	2018	2017	2016	2015	2014

produkcyjnych oraz konsultantów technicznych	4 797	4 369	4 342	4 104	3 438
marketingu i sprzedaży	298	293	336	339	287
kierownictwa i administracji	495	458	434	427	376
pozostałych	501	518	487	434	375
Razem	6 091	5 638	5 599	5 304	4 476

Usługi wykonywane przez Comarch polegają przede wszystkim na tworzeniu i wdrażaniu własnych, uniwersalnych produktów software'owych oraz na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania komputerowego na zlecenie „pod klucz”. Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w rozwój nowych produktów i technologii informatycznych Grupa Comarch potrzebuje pracowników o odpowiednim wykształceniu i o szerokim zakresie kompetencji. Przedsiębiorstwo elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i udoskonalanie istniejącego oprogramowania nie związane bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100%. Grupa dywersyfikuje ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 17 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce oraz w spółkach zależnych w kraju i zagranicą. Na dzień 31 grudnia 2018 r. 3 410 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, 2 001 w innych miastach w Polsce oraz 629 poza granicami Polski.

2.3. Kurs giełdowy akcji jednostki dominującej (w PLN) – Comarch S.A.

Okres	Najwyższy	Najniższy
I kwartał 2018	197,00	135,50
II kwartał 2018	153,00	129,00

III kwartał 2018	177,00	147,50
IV kwartał 2018	171,00	149,00

Kurs akcji Comarch S.A. pomiędzy 1 stycznia 2018 r. a 31 grudnia 2018 r. spadł ze 190 PLN do 152,00 PLN, tj. o 20%. W trakcie roku maksymalny kurs wyniósł 197,00 PLN.

<i>dane w PLN</i>	12 miesięcy 2018 / 31.12.2018	12 miesięcy 2017 / 31.12.2017
Kurs zamknięcia na dzień bilansowy	152,00	190,00
Kurs średni w okresie sprawozdawczym	159,96	198,17
Kurs MIN w okresie sprawozdawczym	129,00	160,60
Kurs MAX w okresie sprawozdawczym	197,00	239,00
Wolumen średni w okresie sprawozdawczym	3 236	4 592
Kapitalizacja na dzień bilansowy	1 236 269 048	1 545 336 310
Wskaźniki dla danych skonsolidowanych		
P/E na dzień bilansowy	40,38	23,90
P/BV na dzień bilansowy	1,44	1,85
P/S na dzień bilansowy	0,90	1,37

3. Produkty i usługi oferowane przez Grupę Comarch w 2018 roku

Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki: telekomunikacji, finansów i bankowości, administracji publicznej, medycyny, dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP, finansowo-księgowo, systemy CRM, oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, systemy bankowości elektronicznej, systemy zarządzania sieciami teleinformatycznymi, systemy billingowe, oprogramowanie Business Intelligence, usługi zarządzania bezpieczeństwem i ochroną danych, urządzenia elektroniczne oraz wiele innych rozwiązań. Oprócz dostarczania klientom innowacyjnych rozwiązań informatycznych Comarch koncentruje się na profesjonalnej obsłudze klienta oraz zapewnieniu usług konsultingowych, doradczych i integracyjnych, a także infrastruktury IT jako spójnego pakietu, dzięki czemu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne.

3.1. Sektor Telekomunikacja

Comarch jest dostawcą kompletnych rozwiązań IT dla telekomunikacji. Od 1993 roku sektor telekomunikacji Comarch specjalizuje się w dostarczaniu rozwiązań IT dla operatorów telekomunikacyjnych na całym świecie. Wśród klientów w tej branży znajdują się m.in. LG CNS Co. Ltd., Deutsche Telekom IT GmbH, KPN B.V., Huawei Technologies (UK) Co., Ltd., Telefonica Germany GmbH & Co. OHG, Colombia Telecomunicaciones S.A. ESP, NGENA GmbH, Telefonica del Peru S.A.A., Saudi Telecom Company, Orange Polska S.A., Telia Finland Oyj, Orange Communications Luxembourg S.A., Vodafone Procurement Company S.a.r.l., ORANGE B4B TECHNOLOGY, S.A. Comarch tworzy rozwiązania technologiczne, które odpowiadają na kluczowe wymagania firm telekomunikacyjnych, pomagając im zwiększać przychody, skutecznie rozwijać biznes, upraszczać środowisko IT, obniżać koszty, budować zadowolenie klientów i tworzyć nowe usługi, dostarczane na rynek w krótkim czasie. Rozwiązania BSS i OSS Comarch są od lat obecne w raportach Gartner Magic Quadrant. Grupa została też wielokrotnie wyróżniona za działania w branży telekomunikacyjnej przez firmy analityczne takie jak Forrester, Informa czy Frost & Sullivan.

ROZWIĄZANIA IoT

Comarch IoT Connectivity Management pozwala operatorom sieci komórkowych na dostarczanie usług łączności zarządzanej w środowisku międzynarodowym, wielopoziomowym i obsługującym wielu operatorów jednocześnie. Platforma do zarządzania łącznością umożliwi uruchamianie ofert z zakresu

IoT dla rynków wertykalnych, takich jak rynek motoryzacyjny, elektronika użytkowa, sektor handlowy, opieka zdrowotna, sektor produkcji, usługi publiczne, bezpieczeństwo, transport i logistyka.

Comarch IoT Analytics Platform koncentruje się na dostarczaniu wymiernej wartości biznesowej dzięki inteligentnemu przetwarzaniu dużych ilości danych (Big Data) i ich precyzyjnej analizie w czasie rzeczywistym. Udostępnia szczegółowe informacje na temat sposobów wykorzystania usług M2M/IoT przez klientów końcowych. Ponadto moduł rozwiązuje niektóre problemy związane z jakością usług (quality of service – QoS), ułatwiając wykrywanie urządzeń (lub rodzajów urządzeń) powodujących trudności, wykrywając wzorce i trendy dotyczące danych, a także zapewniając raporty i analizy różnego typu anomalii.

Comarch IoT Billing to moduł, który został opracowany pod kątem wszelkich działań prowadzonych w obszarze IoT umożliwiając naliczanie opłat za łączność, za urządzenia IoT, za aplikacje wertykalne i pakiety usług. Klienci IoT poszukują ofert stanowiących odpowiedź na wszystkie ich potrzeby biznesowe. System wspiera wszelkiego rodzaju wielopoziomowe relacje biznesowe (B2B, B2B2C and B2B2B).

IoT Solution Management pomaga firmom funkcjonować w dzisiejszym świecie IT. Platforma ta obejmuje kompleksowe wsparcie w zakresie sprzedaży i przechowywania usług, urządzeń i aplikacji IoT oraz zarządzania nimi.

ENHANCING DIGITAL CUSTOMER JOURNEYS

Real-time Data Control & Presentation służy do obliczania opłat za usługi na podstawie koszy, bilansów i limitów w czasie rzeczywistym. Moduł ten ułatwia klientom korzystanie z technologii cyfrowych, prezentując w czytelnej i przejrzystej postaci graficznej obraz bieżącego wykorzystania pakietu, bilansów, limitów i wykorzystania danych. Stanowi on także źródło danych wykorzystywane podczas tworzenia wielowymiarowych raportów i wszechstronnego obrazu klientów, działań analitycznych, generowania zaleceń i mechanizmów personalizacji. Wszystko to ma ogromny wpływ na cały proces obsługi klienta.

Digital Sales and Customer Care — to gotowe rozwiązanie umożliwia wprowadzanie, rekomendowanie, sprzedawanie i utrzymywanie tradycyjnych usług telekomunikacyjnych oraz cyfrowych z szybkością i prostotą wymaganą przez dzisiejszy rynek. Klienci są prowadzeni przez proces cyfrowych zakupów, który obejmuje przeglądanie i porównywanie ofert, sprawdzanie dostępności online, wdrażanie klienta, wielokanałowy koszyk zakupowy i proces realizacji zamówienia.

CYFRYZACJA KLIENTÓW KORPORACYJNYCH

Comarch Enterprise Billing, Charging & Revenue Management — oprogramowanie do fakturowania usług telekomunikacyjnych, które spełnia potrzeby nawet najbardziej złożonych środowisk korporacyjnych. Udostępnia takie możliwości jak obsługa wielu oddziałów i wielu działów w strukturze organizacyjnej, dzielone rozliczanie z elastycznym definiowaniem reguł opartych na czasie połączenia lub rodzaju usługi, doraźne raportowanie danych z uwzględnieniem bieżącego wykorzystania koszy, naliczanie opłat według progów, współdzielone pakiety na poziomie firmy lub oddziału, zamknięte grupy użytkowników, dostępność danych dotyczących użytkownika i danych finansowych w środku cyklu.

Platforma Comarch Telecom Digital B2B umożliwia dostawcom CSP oferowanie przedsiębiorstwom wszystkich usług telekomunikacyjnych, w tym telefonii komórkowej i stacjonarnej, transmisji danych i sieci VPN. Te usługi można łączyć z ujednoliconymi rozwiązaniami w zakresie komunikacji, bezpieczeństwa i chmury w jeden produkt Product Catalog, który służy do kierowania wszystkimi procesami zarządzania zamówieniami w sposób zaspokajający potrzeby nowoczesnych przedsiębiorstw i pozwala dostawcom CSP bezproblemowo wprowadzać nowe usługi.

B2B Sales & Ordering — to sprawdzone rozwiązanie umożliwia spieniężenie potencjalnej szansy sprzedaży zapewniając dokładne, automatyczne i niemal natychmiastowe wyceny. Ponieważ mechanizm wyceny całkowicie opiera się na definicji oferty ze wspólnego rozwiązania Product Catalog, po zakończeniu procesu negocjacji na podstawie oferty bezproblemowo jest generowana umowa i zamówienie.

USŁUGI DLA PRZEDSIĘBIORSTW NA CAŁYM ŚWIECIE

Enterprise Product Catalog umożliwia proste i elastyczne przechowywanie całego portfolio produktów CSP w jednym miejscu. W każdej domenie lub linii biznesowej można utworzyć kilka katalogów pomocniczych. Służą one do przedstawiania ofert klientom końcowym i wspomagają odpowiednie rozwiązania do naliczania opłat i rozliczania.

Digital Billing and Revenue Management zapewnia obsługę wielu walut i systemów podatkowych, a także sporządzanie dokumentów finansowych nie tylko dla klientów, ale również dla partnerów zaangażowanych w cały proces świadczenia usług.

Partner Management to rozwiązanie, które zapewnia elastyczność w zakresie łączności między przedsiębiorstwami i różnymi podmiotami trzecimi, umożliwiając modelowanie dowolnego rodzaju usług — od ofert i umów dotyczących poziomu usług (SLA) aż po centralny katalog produktów. System jest bezpieczny i łatwy do wdrożenia dzięki obsłudze wielu walut, lokalizacji i krajów.

Wholesale Billing umożliwia dostawcom usług i treści wymianę danych rozliczeniowych i faktur oraz dzielenie się z partnerami informacjami o przychodach lub kosztach. System ten ułatwia zarządzanie relacjami z krajowymi i międzynarodowymi partnerami biznesowymi oraz wspiera różne modele biznesowe, w tym podział przychodów, usługi hurtowe i roamingowe. Łatwo skalowalne rozwiązanie jest w pełni przygotowane do obsługi najnowszych usług i otwarte na rozwój biznesu. Rozwiązanie Comarch Telecom Wholesale Billing umożliwia przetwarzanie ogromnych ilości różnego rodzaju usług (głosowych, transmisji danych, wiadomości, treści i innych) w ramach każdego rodzaju umowy, w tym dwustronnej, kształtowanej, podziału przychodów, roamingowej, MVNO i opartej na treściach.

OPERACJE W SIECI 5G

Zero-touch Network Provisioning — rozwiązanie spełniające wymagania IoT i sieci 5G w zakresie szybkiej, automatycznej implementacji elementów sieci telekomunikacyjnej. System umożliwia połączenie, aktualizację i wstępną konfigurację urządzeń.

Comarch Self-Organizing Network odpowiada na wyzwania związane z automatyzacją usług i synchronizacją tego procesu z celami biznesowymi operatorów. Koncepcja samoorganizującej się sieci towarzyszy wdrażaniu technologii LTE i migracji do sieci 4G. Narzędzie Comarch SON umożliwia zwiększanie zadowolenia klientów poprzez wprowadzenie paradygmatów "plug & play", "samo-optymalizacji" i "samo-leczenia" sieci.

Real-Time OSS — SDN/NFV Orchestration — platforma służąca do świadczenia usług i zarządzania nimi w w sieciach telekomunikacyjnych sterowanych przez wirtualne funkcje sieciowe (ang. virtualized network functions, VNF), fizyczną funkcję sieciową (ang. physical network function, PNF) i SDN.

Service & Resource Orchestration jest rozwiązaniem, którego celem jest pomoc dostawcom CSP w przekształceniu zarządzania usługami i siecią w rozwiązanie bardziej zautomatyzowane, oparte na idei zarządzania bezobsługowego. Orkiestracja ma na celu zautomatyzowanie nie tylko obszaru realizacji, ale wszystkich procesów związanych z całym cyklem życia usługi i zasobów sieciowych

INTELLIGENT ASSURANCE & ANALYTICS

Customer Experience Management (CEM) odgrywa nadrzędną rolę w monitorowaniu jakości usług i zarządzaniu nią oraz przekształcaniu procesów zarządzania usługami poprzez zapewnienie wglądu w informacje o sposobie postrzegania przez klientów usług świadczonych przez firmy z branży telekomunikacyjnej. Informacje te pomagają zrozumieć koncepcję przejścia z operacji koncentrujących się wokół sieci lub zasobów na ukierunkowane na klienta.

Comarch OSS Service Desk (OSSSD) to oparte na nowoczesnej technologii kompletne rozwiązanie wspomagające inżynierów pracujących w centrach operacyjnych przy obsłudze sytuacji, które mogą potencjalnie wpłynąć na subskrybentów i na strumień przychodów. To niezastąpione narzędzie wspiera operatorów sieci i usług w zakresie szybkiego rozwiązywania problemów związanych ze zdarzeniami w sposób zgodny z określonymi umowami dotyczącymi poziomu usług, skuteczną analizą przyczyn źródłowych zgłaszanych problemów oraz starannego planowania zmian w zakresie sieci, by minimalizować wpływ na klienta i umowy biznesowe.

Integrated Assurance pozwala na działanie z wyprzedzeniem i znaczne skrócenie średniego czasu naprawy (MTTR) dzięki automatyzacji umożliwionej przez ścisłą integrację aplikacji tradycyjnie autonomicznych, takich jak zarządzanie awariami, zarządzanie problemami dotyczącymi usług, zarządzanie testowaniem zasobów i usług, zarządzanie wydajnością zasobów i usług, zarządzanie jakością usług oraz sterowanie zapewnianiem jakości usług zgodnie z definicją eTAM.

BSS/OSS Data Analytics — to rozwiązanie do analizy zbiorów big data dla branży telekomunikacyjnej przetwarza dane sieciowe w czasie rzeczywistym, łączy te informacje z danymi z serwerów zewnętrznych i je agreguje. Usługa Comarch BSS/OSS Data Analytics skutecznie pomaga firmom z branży telekomunikacyjnej poprawić ich ogólny wynik NPS (Net Promoter Score) i CSAT (Customer Satisfaction), jako że uwzględnia rzeczywiste zadowolenie klientów korzystających z danej usługi świadczonej przez sieć.

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI

Real-time Network Inventory Management przechowuje pełne informacje o fizycznych, logicznych i wirtualnych zasobach sieciowych. Jest to współużytkowany, centralny wykaz o stałym dostępie pozwalający uchwycić wszystkie szczegóły bardzo złożonego środowiska IT/telekomunikacyjnego z zaawansowaną technologią mikrouslug.

Network Planning & Design umożliwia dostawcom CSP zarządzanie procesami planowania, projektowania i optymalizacji sieci telekomunikacyjnych w sposób kompleksowy i efektywny. Zorkiestrowane planowanie procesowe jest przyszłościowym sposobem na inwestycje w sieci, gdzie wartość biznesowa inwestycji staje się coraz bardziej istotna w odpowiedzi na rozwój możliwości telekomunikacyjnych.

Comarch Network Auto-discovery & Reconciliation - to skuteczne narzędzie do zarządzania siecią, zapewniające kompleksowy, rozbudowany i aktualny wgląd w wieloobszarową sieć opartą o wielu dostawców. System wspiera rekoncyliację sieci radiowych RAN, sieci transportowych, podstawowych, sieci dostępu i domen IT. Dodatkowo, dzięki integracji z modułem Network Inventory, rozwiązanie zapewnia jeden całościowy i zintegrowany widok sieci na żywo.

Comarch Configuration Management umożliwia dostawcom usług automatyzację dostarczania sieci dla wszystkich domen sieciowych. Jest to rozwiązanie, które zarządza konfiguracją w sposób wykraczający poza tradycyjne podejście sieci RAN, implementując udostępnianie sieci także w domenach transmisji, rdzenia i dostępu.

PROJEKTOWANIE I ŚWIADCZENIE USŁUG

Service Fulfillment & Orchestration to rozwiązanie mające na celu skrócenie czasu wprowadzania na rynek i zautomatyzowanie procesu realizacji usług telekomunikacyjnych w zakresie świadczenia usług dla klientów w oparciu o sieć hybrydową. Rozwiązanie wykorzystuje koncepcję opartą na modelu (katalogach) umożliwiającą orkiestrację sieci hybrydowych, w których funkcje sieci wirtualnej i usługi sieciowe są modelowane spójnie, a fizyczne funkcje sieci i starsze usługi sieciowe korzystają z modelu TMF SID. SFO (używając terminologii ETSI NFV ISG) może wdrożyć kompleksową orkiestrację usług i MANO oraz zarządzać procesem tworzenia wystąpień VNF.

Comarch Service Inventory umożliwia zarządzania siecią z perspektywy usług. Produkt ten, wstępnie zintegrowany z Comarch Service Catalog, opisuje usługi zgodnie z modelem TMF SID, który wyróżnia usługi klienckie (Customer Facing Services– CFS) oraz usługi sieciowe (Resource Facing Services– RFS).

Comarch Field Service Management jest kompletnym rozwiązaniem w zakresie planowania, tworzenia harmonogramów, dystrybucji i wsparcia realizacji zadań w terenie. Dzięki możliwości przypisywania do zadań pracowników posiadających odpowiednie kompetencje przy jednoczesnym uwzględnieniu ich dostępności oraz lokalizacji geograficznej, system pozwala na zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów i na optymalizację kosztów pracy oraz zużycia paliwa.

PROFESJONALNE USŁUGI

Doradztwo biznesowe wspiera operatorów telekomunikacyjnych i dostawców technologii w optymalizacji i automatyzacji procesów biznesowych oraz w zwiększeniu efektywności w zakresie

OSS/BSS poprzez przebudowę architektury i konfiguracji środowisk IT. Oferta Comarch zbudowana została na trzech podstawach: bogatym portfolio usług biznesowych, kompleksowej odpowiedzialności za wdrożenie i rezultaty biznesowe oraz doświadczeniu i znajomości branży.

Managed Services (usługi zarządzane) to zestaw usług z zakresu modernizacji środowiska BSS/OSS, które przekładają się na poprawę efektywności procesów biznesowych, ograniczenie kosztów i zachowanie wysokiej jakości świadczonych usług. Comarch oferuje usługę outsourcingu zarządzania systemami i procesami, co pozwala klientom na optymalizację procesu dostarczania usług do odbiorcy końcowego oraz na zwiększenie ich dostępności, przy jednoczesnej redukcji kosztów operacyjnych i nakładów pracy. Produkty Comarch, wraz z komponentami firm trzecich i usługami Data Center, gwarantują transformację do modelu usług zarządzanych nowej generacji i umożliwiają świadczenie wysokiej jakości usług konsultingu w zakresie biznesu i IT.

Transformacje BSS/OSS to usługi pozwalające na personalizację i poprawę jakości usług świadczonych przez operatora, a także na kierowanie ich do określonego grona odbiorców. Transformacje BSS/OSS wspierają kompleksową, wielopoziomową transformację środowiska IT opartą o produkty i infrastrukturę Comarch oraz o otwarty model współpracy. Usługi umożliwiają stworzenie zunifikowanej, zestandaryzowanej architektury systemu zgodnej ze wskaźnikami KPI operatora.

Kompleksowe dostarczanie projektów to zestaw usług Comarch zapewniający operatorowi oprogramowanie efektywnie integrujące się z istniejącym środowiskiem IT, zawierające zarówno systemy i komponenty od dostawców zewnętrznych, jak i rozwiązania autorskie Comarch. Pakiet przewiduje zaprojektowanie od podstaw niektórych procesów biznesowych i zapewnia kompletną, bezpieczną migrację danych oraz nieprzerwane sprawne działanie systemów, a na późniejszych etapach również wsparcie w rozwiązywaniu problemów związanych z utrzymaniem, szkolenia dla wybranych pracowników i aktualizację systemów.

BSS/OSS Cloud Transformation – rozwiązanie, którego założeniem jest maksymalne usprawnienie i uproszczenie procesu cyfryzacji w telekomunikacji. Rozwiązanie zostało opracowane w oparciu o architekturę mikrousług, która zapewnia pełną automatyzację wdrożenia i pracy platformy, błyskawiczne uruchomienie i natychmiastową gotowość do pracy w chmurze.

3.2. Sektor Finanse, Bankowość i Ubezpieczenia

Sektor FBU specjalizuje się w tworzeniu oprogramowania i systemów informatycznych dla największych instytucji finansowych z branży bankowości, ubezpieczeń i rynków kapitałowych. Do klientów należą polskie i międzynarodowe instytucje finansowe między innymi: ING Bank Śląski S.A., Alior Bank S.A., Bank Pekao S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Siam Commercial Bank PCL, Swiss Life (Luxembourg).

PRODUKTY

Comarch Corporate Banking jest platformą dostosowaną do specyficznych potrzeb firm, oferowaną bankom obsługującym firmy. To system bankowości transakcyjnej, narzędzie do zarządzania finansami oraz rozwiązanie ułatwiające obsługę płatności masowych – w jednym. Comarch Corporate Banking wspiera przedsiębiorstwa w zarządzaniu kontami, kupowaniu walut, czy dokonywaniu płatności lokalnych i międzynarodowych.

Comarch Wealth Management to system przeznaczony do obsługi klienta bankowości detalicznej, prywatnej i klienta majątnego (affluent). System wspiera menedżerów relacji – w zadaniach doradczych i planowania finansowego, klientów końcowych – w procesie robo-doradztwa, zarządzających majątkiem – w zarządzaniu portfelem na podstawie upoważnienia klienta, oraz analityków – w przygotowywaniu i analizie wyników inwestycyjnych portfeli.

Comarch Digital Insurance to z jednej strony system przeznaczony dla agentów, brokerów i pośredników ubezpieczeniowych. Pomaga im nie tylko doradzać w kwestii produktów ubezpieczeniowych i sprzedawać je, ale także zapewnia wsparcie posprzedażowe, zarządza zadaniami i monitoruje ich efektywność. Z drugiej strony, Comarch Digital Insurance umożliwia klientom indywidualnym zakup polis online i zarządzanie swoim portfelem ubezpieczeń.

Comarch Anti-money Laundering pozwala bankom skrócić czas i zwiększyć precyzję monitorowania transakcji – rutynowego zadania wymagającego wiedzy i doświadczenia. System przejmuje na siebie ciężar wykonywania tego zadania, skracając całkowity czas analizy alertów oraz pozwala bankierom skupić się na bardziej złożonych obowiązkach.

Comarch Identity and Access Management to rozwiązanie umożliwiające pełną kontrolę nad dostępem do aplikacji, sieci prywatnych i stacji roboczych firmy. Korzysta z zaawansowanych metod zarządzania cyklem życia tożsamości, uwierzytelniania, autoryzacji i rozliczalności. Modułowa architektura systemu ułatwia jego przystosowanie do różnych typów organizacji bez względu na ich strukturę i rozproszenie geograficzne.

Zaprojektowany głównie dla banków, pakiet **Transaction Protection** – tPro Suite składa się z dwóch rozwiązań do uwierzytelniania klientów i autoryzacji transakcji: tPro ECC i tPro Mobile. Comarch tPro ECC jest tokenem USB do wykonywania podpisów cyfrowych. Comarch tPro Mobile to wariant tego rozwiązania bazujący na tym, co użytkownik posiada – telefon z aplikacją, oraz co użytkownik zna – kod PIN lub wzorec.

3.3. Sektor ERP

Comarch ERP Altum – pierwsza inteligentna platforma ERP, kompleksowo wspierająca wszystkie kluczowe procesy biznesowe w średnich i dużych firmach handlowych, usługowych oraz sieciach handlowych. Przeznaczona jest również dla holdingów. Rozwiązanie dostosowane do potrzeb rynku polskiego oraz rynków zagranicznych. System dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP XL – od lat najchętniej wybierany system klasy ERP w Polsce, z którego korzysta ponad 5000 firm z różnych branż, 400 firm rocznie decyduje się na jego wdrożenie do zarządzania głównymi procesami biznesowymi. Rozwiązanie spełnia specyficzne wymogi przedsiębiorstw produkcyjnych, a także firm handlowych oraz zajmujących się działalnością usługowo-serwisową. System dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP Optima – program dla mikro, małych i średnich firm, obsługujący sprzedaż, zarządzanie, prowadzenie księgowości oraz kadr i płac. Wraz z dodatkowym modułem Biuro Rachunkowe oraz portalem Społeczności Biur Rachunkowych iKsięgowość24, Comarch ERP Optima stanowi narzędzie do prowadzenia i promocji biur rachunkowych oraz kancelarii doradztwa podatkowego. Program dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP XT – innowacyjna aplikacja do fakturowania online, prowadzenia magazynu oraz uproszczonej księgowości, udostępniana poprzez przeglądarkę internetową lub aplikację mobile na Android i iOS. Rozwiązanie dedykowane mikro i małym firmom w Polsce, Francji i Niemczech. Głównymi jego zaletami jest prostota użytkownika, pełna automatyzacja procesów, możliwość integracji z biurem rachunkowym, portalem Wszystko.pl, Comarch e-Sklep oraz Comarch BI Point. Program dostępny wyłącznie w modelu usługowym (SaaS).

Comarch Retail – samodzielny system do prowadzenia sprzedaży detalicznej w pełnym modelu omnichannel. Pozwalający na sprawne i kompleksowe zarządzanie siecią handlu detalicznego, począwszy od jej centrali, poprzez zaplecze sklepu, aż po punkt sprzedaży (POS).

Comarch Mobile – rozwiązanie dedykowane dla kadry kierowniczej, jak również pracowników mobilnych, np. przedstawicieli handlowych, serwisantów, czy asystentów sprzedaży, którzy swoje zadania realizują poza biurem z wykorzystaniem smartfonu lub tabletu. W skład pakietu wchodzi: **Comarch Mobile Zarządzanie, Comarch Mobile Sprzedaż, Comarch Mobile Monitorowanie, Comarch Mobile mPOS, Comarch Mobile Serwis i Comarch Mobile Zakupy**. Poszczególne aplikacje z pakietu Comarch Mobile umożliwiają zarządzanie pracownikami mobilnymi oraz osiągniętą przez nich sprzedażą, monitorowanie efektów pracy oraz aktualnego położenia pracowników na mapie i zarejestrowanych przez nich tras. Umożliwiają sprawną realizację transakcji typu vanselling oraz preselling bezpośrednio podczas wizyty u Klienta, jak również rejestrowanie ofert oraz zamówień zakupu u dostawców np. podczas targów branżowych. Comarch Mobile umożliwia także realizację zleceń serwisowych, np. podczas przeglądów, montażu, czy naprawy urządzeń.

Comarch WMS – rozwiązanie umożliwiające kompleksową obsługę magazynu wysokiego składowania. W skład pakietu wchodzi: **Comarch WMS Zarządzanie** oraz **Comarch WMS Magazynier**. Comarch WMS Zarządzanie to narzędzie przeznaczone dla kierownika magazynu, służące do kontroli operacji magazynowych i zarządzania przepływami towarów w ramach jego struktury. Comarch WMS Magazynier usprawnia realizację operacji przez pracowników bezpośrednio na magazynie, za pomocą kolektorów danych pracujących w trybie online.

Comarch Business Intelligence – system oparty na technologii hurtowni danych, przeznaczony dla dużych i średnich firm oraz korporacji międzynarodowych. Rozwiązanie wspiera procesy decyzyjne oraz obsługę zadań związanych z raportowaniem. Wspomaga następujące branże: instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, FMCG, usługi oraz produkcja.

Comarch BI Point – Webowe narzędzie raportowe Business Intelligence umożliwiające tworzenie, przeglądanie oraz udostępnianie przekrojowych raportów i interaktywnych kokpitów managerskich. Zintegrowane repozytorium oraz wbudowany mechanizm zarządzania uprawnieniami pozwala zarządzać dostępem użytkowników do wybranych zestawień oraz poszczególnych modeli danych. Responsywność aplikacji pozwala na korzystanie z niej także na urządzeniach mobilnych. Poprzez intuicyjny interfejs i wiele ciekawych form wizualizacji danych, aplikacja pozwala nawet mniej wprawnym użytkownikom na przygotowanie atrakcyjnych dashboardów. Narzędzie wykorzystywane jest w każdego rodzaju i wielkości przedsiębiorstwach. Jest ono skierowane głównie do analityków, kontrolerów oraz kadry zarządzającej.

Comarch IBARD – proste w użyciu, wielofunkcyjne narzędzie m.in. do wykonywania i harmonogramowanie backupu plików, folderów oraz baz danych z komputerów PC, laptopów oraz serwerów, do backupu urządzeń mobilnych, udostępniania oraz bezpiecznego przechowywania danych w chmurze. Usługa pozwala na stały dostęp do danych z każdego urządzenia i miejsca 24 godziny na dobę. Dużą zaletą programu jest wysoki poziom bezpieczeństwa przechowywanych danych: podwójne szyfrowanie danych, własny klucz szyfrujący oraz ich lokalizacja w certyfikowanym Comarch Data Center na terenie Polski. Comarch IBARD dostępny jest w pięciu językach (polski, angielski, niemiecki, francuski, hiszpański). Usługa ma uniwersalne zastosowanie i przeznaczona jest zarówno dla małych i dużych firm, jak i dostawców usług takich jak firmy telekomunikacyjne, które udostępniają usługę swoim klientom pod własnym brandem (model White Label).

Comarch TNA (Time and Attendance) - to nowoczesny system do rejestracji oraz zarządzania czasem pracy, delegacjami, urlopami i innymi procesami skupionymi wokół pracownika w firmie. Jest to narzędzie oparte o współpracę urządzeń **Comarch TNA Gateway** i **Comarch TNA Gateway Plus** z autorską aplikacją mobilną oraz panelem użytkownika dostępnym przez przeglądarkę www. Rozwiązanie może działać samodzielnie lub z innymi systemami Comarch. Możliwa jest również integracja z rozwiązaniami innych firm.

Comarch CSM – Comarch Cloud Service Management (CSM) to kompleksowa platforma do sprzedaży i zarządzania usługami chmurowymi, która wspiera dostawców w oferowaniu usług, aplikacji, infrastruktury i innych produktów opartych na chmurze. Comarch CSM zbiera wszystkie informacje o zamówieniach, cenach, ważności usług, oraz umożliwia kontakt z Klientami. Możliwa integracja z dowolną usługą przez Third-party API.

Comarch SSO – (ang. Single Sign-On) bezpieczny system jednokrotnego logowania, dzięki któremu logując się do jednej usługi z pozostałych usług można korzystać bez konieczności ponownego logowania. Comarch SSO zapewnia pełne bezpieczeństwo użytkownika przy logowaniu w środowisku wielousługowym.

Comarch Hosting – zintegrowane, kompleksowe rozwiązanie dostosowane do indywidualnych wymagań Klientów, które polega na dzierżawie platformy sprzętowej umieszczonej w Comarch Data Center wraz z niezbędnymi licencjami producentów zewnętrznych (m.in. Microsoft). Dodatkowo oferta obejmuje szereg usług związanych z zarządzaniem i administracją platformy sprzętowej i oprogramowania. Unikalną cechą rozwiązania jest możliwość elastycznego zarządzania zasobami, które skalują się w miarę wzrostu potrzeb klienta.

iKsięgowość24 – obsługa rachunkowo-księgowa dla przedsiębiorstw, realizowana przez ponad 2500 biur rachunkowych korzystających z Comarch ERP Optima.

Comarch B2B – platforma B2B umożliwiająca m.in. zamawianie towarów przez Internet. Zalogowany kontrahent ma dostęp do historii swoich zamówień, płatności, zgłoszonych reklamacji, podglądu stanu realizacji zleceń serwisowych oraz zleceń produkcyjnych. Aplikacja współpracuje z Comarch ERP XL oraz Comarch ERP Altum.

Comarch e-Sklep – oprogramowanie sklepu internetowego dla małych i średnich firm w pełni zintegrowane z systemami do zarządzania Comarch ERP, porównywarek cen, serwisami aukcyjnym Allegro oraz eBay, a także serwisami płatności internetowych.

Wszystko.pl – platforma handlowa, która umożliwia sprzedaż w Internecie wprost z systemu fakturująco-magazynowego wykorzystywanego przez przedsiębiorstwa. Swoje produkty oferować może w niej każda firma posiadająca oprogramowanie do zarządzania Comarch ERP.

Comarch HRM - aplikacja do zarządzania m.in. czasem pracy i urlopami, współpracująca z modułem kadrowo-płacowym w Comarch ERP Optima, Comarch ERP XL oraz Comarch ERP Altum. Z aplikacji można korzystać na komputerze, laptopie, tablecie oraz smartfonie. Program dynamicznie dopasowuje się do rozmiaru ekranu urządzenia, na którym jest wyświetlany. Może być zainstalowany na lokalnym komputerze Użytkownika lub w modelu usługowym w chmurze Comarch (SaaS).

Comarch e-Sprawozdania – program do tworzenia elektronicznych sprawozdań finansowych zgodnych z m.in. z Ustawą o Rachunkowości, wyróżniający się bogatą funkcjonalnością (z możliwością podpisu elektronicznego w aplikacji), łatwością obsługi i możliwością integracji z systemami ERP. Umożliwia korzystanie zarówno ze stacjonarnej, instalowanej na komputerze wersji programu, jak i z chmurowej – w modelu abonamentowym, z dowolnego komputera z dostępem do internetu. Aplikacja tworzy struktury sprawozdań finansowych **zgodne z wymogami Ministerstwa Finansów**.

Comarch ERP Inwentaryzacja – służy do dokonania spisów inwentaryzacyjnych z wykorzystaniem smartfona. Wykorzystując aparat wbudowany w smartfona pozwala zeskanować kody kreskowe towarów i wprowadzić ich ilości lub zliczać je automatycznie za użytkownika.

Systemy Comarch Software und Beratung AG to linia systemów ERP oraz finansowo-księgowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na rynku niemieckojęzycznym:

- **Comarch ERP Enterprise** – system ERP nowej generacji, dla aktywnych przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych i z wykorzystaniem Internetu. Dysponuje ergonomicznym interfejsem użytkownika, wbudowanym modułem WorkFlow oraz jest zoptymalizowany do jak najlepszego odzwierciedlenia procesów biznesowych oraz struktury organizacji. System jest dostępny także w modelu usługowym (SaaS).
- **Comarch Financials Enterprise** – system finansowo-księgowy nowej generacji, rozwijany jako uzupełnienie systemu Comarch ERP Enterprise, umożliwiający kompletne zarządzanie finansami nowoczesnego przedsiębiorstwa. System jest dostępny także w modelu usługowym (SaaS).
- **Comarch ERP Suite** – klasyczny system ERP, oferujący sprawdzone i dopasowane do specyfiki branżowej rozwiązania funkcjonalne dla szerokiego grona użytkowników.
- **Comarch Financials Suite** – rozbudowany, certyfikowany system finansowo-księgowy, dysponujący modułami controllingu i elektronicznej archiwizacji dokumentów, umożliwiający pracę w środowisku międzynarodowym, także z uwzględnieniem różnych standardów rachunkowości (US GAAP, IFRS),
- **Comarch Financials Schilling** - klasyczny system finansowo-księgowy,
- **Comarch Financials DKS** – system finansowo-księgowy rozwinięty dla klientów z rynku austriackiego, wyposażony także w moduł controllingowy oraz HR,
- **Comarch HR** – system dedykowany do obsługi HR i rozliczeń pracowniczych, wspomagający zarządzanie czasem pracy i procesami rekrutacyjnymi
- **Comarch ECM** – system do elektronicznej archiwizacji i zarządzania dokumentami, umożliwiający wprowadzenie w przedsiębiorstwie w pełni elektronicznego obiegu dokumentów,
- **Comarch eBilanz** – aplikacja do elektronicznego przesyłania sprawozdań finansowych do organów administracji państwowej w Niemczech działająca z różnymi systemami finansowo-księgowymi.

- **Comarch eRechnung** – aplikacja do obsługi e-faktury w Niemczech zgodnie z obowiązującymi w przepisami prawa, działająca z niemieckimi systemami finansowo-księgowymi Comarch.

3.4. Sektor Administracji Publicznej

Comarch specjalizuje się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji nowoczesnych systemów informatycznych dla administracji publicznej, firm oraz instytucji sektora publicznego. Firma posiada doświadczenie w tworzeniu kompleksowych rozwiązań „pod klucz” oraz w rozbudowie infrastruktury sprzętowo-sieciowej. Comarch stworzył szereg rozwiązań typu e-government, spełniających potrzeby jednostek sektora publicznego. Rozwiązania oparte są o międzynarodowe standardy. Do najważniejszych rozwiązań wdrażanych w sektorze administracji publicznej należą:

COMARCH ERGO

System wspierający realizację zadań publicznych związanych z gospodarką przestrzenną. Pozwala na prowadzenie ponad 60 rejestrów i ewidencji w obszarach geodezji i kartografii, gospodarki nieruchomościami, planowania przestrzennego, zarządzania infrastrukturą drogową, budownictwa, ochrony środowiska, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony zabytków, portali informacji przestrzennej. Modułowa budowa systemu umożliwia wymianę informacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a współpracującymi jednostkami, ich wydziałami i pracownikami. Comarch ERGO to kompleksowe rozwiązanie pozwalające uruchomić elektroniczną platformę Centrum Usług Wspólnych Gospodarki Przestrzennej.

COMARCH EZD

Aplikacja wspiera elektroniczny (i papierowy) obieg dokumentów w przedsiębiorstwach i instytucjach (stworzono wersje branżowe wyspecjalizowane dla poszczególnych podmiotów). Rozwiązanie umożliwia zarządzanie dokumentami w instytucjach zgodnie z wytycznymi instrukcji kancelaryjnej oraz definiowanie i obsługę dowolnych procesów obiegu pracy i dokumentów realizowane w narzędziu opartym na BPMN.

COMARCH E-URZĄD

Comarch e-Urząd jest platformą usług publicznych online pozwalającą na realizację zadań jednostek samorządu terytorialnego. Intuicyjne narzędzia umożliwiają samodzielne zarządzanie aplikacją, zapewniając wsparcie procesów tworzenia i publikacji treści. Na platformie dostępne są m.in. elementy: Cyfrowy Urząd, Biuletyn Informacji Publicznej, Portal Informacyjny oraz Intranet.

COMARCH ERP EGERIA

Zintegrowany System Informatyczny klasy ERP wspierający zarządzanie organizacją i podejmowanie decyzji. Cechuje go duża konfigurowalność i elastyczność, co pozwala na dostosowanie do indywidualnych potrzeb każdego klienta. System oferowany w różnych typach przedsiębiorstw i instytucji (administracja rządowa i samorządowa, ochrona zdrowia, uczelnie wyższe, utilities etc.).

PLATFORMA COMARCH SECURITY

Rozwiązanie łączące elementy bezpieczeństwa fizycznego oraz cybernetycznego. System zarządzania bezpieczeństwem fizycznym jest innowacyjnym rozwiązaniem wspierającym zachowanie bezpieczeństwa różnego rodzaju obiektów i chronionych obszarów. System integruje dziedzinowe systemy bezpieczeństwa (SKD, SSWiN, P.POŻ, CCTV, inne), co pozwala na obsługę oraz zarządzanie bezpieczeństwem w jednym centralnym systemie. Dodatkowe elementy związane z analizą obrazu, korelacją informacji oraz zdefiniowanymi procedurami działania pozwalają na zwiększenie automatyzacji pracy systemu, a tym samym podniesienie bezpieczeństwa chronionego obiektu czy obszaru. Moduły analizy informacji i zagrożeń w cyberprzestrzeni pozwalają na wykrywanie i analizę zagrożeń fizycznych oraz zagrożeń wirtualnych.

COMARCH SMART PARKING

Platforma umożliwiająca detekcję wolnych miejsc parkingowych z wykorzystaniem inteligentnych analityk wideo (IVA) lub sieci sensorów. Integruje również wiele systemów parkingowych w jednym

miejscu. System obsługuje parkingi outdoor, indoor, Park&Ride, miejskie i prywatne. Umożliwia generowanie raportów operacyjnych i zarządczych oraz statystyk dotyczących obłożenia miejsc parkingowych dzięki portalowi zarządczemu.

COMARCH eNAGRYWANIE

Comarch eNagrywanie to kompleksowe i spójne rozwiązanie łączące w sobie wygodę obsługi klasycznych rejestratorów audio/wideo z systemami nagłośnieniowymi oraz dedykowaną aplikacją służącą do kontroli przeprowadzania procesu rejestracji audio/wideo. System pozwala na rejestrację spotkań, posiedzeń czy wystąpień publicznych wraz z powiązаныmi metadanymi i komentarzami umożliwiającymi sprawne przeszukiwanie nagrania podczas odtwarzania. Dodatkowymi źródłami rejestrowanych danych mogą być zewnętrzne dane multimedialne oraz transmisje zdalne prowadzone poprzez wideoterminale. Comarch eNagrywanie udostępnia (wraz z nagraniem) niezależny od platformy urządzenia odtwarzającego, wielościeżkowy odtwarzacz multimedialny.

COMARCH WIDEOTERMINAL

Comarch Wideoterminal to klient wideokonferencji obsługujący popularne standardy połączeń i transmisji audio-wideo. Stanowi doskonałe uzupełnienie rozwiązania Comarch eNagrywanie, zapewnia połączenia punkt-punkt, jak również zestawianie połączeń wielostronnych w oparciu o standardy i infrastrukturę mostków wideokonferencyjnych wiodących dostawców.

3.5. Sektor Usługi

W obszarze sektora Usługi Comarch projektuje, wdraża oraz integruje nowoczesne rozwiązania informatyczne do obsługi programów lojalnościowych, zarządzania kampaniami marketingowymi, zarządzania motywacją pracowników, elektronicznej wymiany danych i informacji biznesowych, zarządzania dokumentami i ich przepływem w firmie oraz zarządzania procesami sprzedaży za pomocą systemów wsparcia i aplikacji mobilnych. W ofercie znajduje się również kompleksowy zakres usług zarządzania infrastrukturą IT przedsiębiorstw.

Sektor Usługi realizuje projekty na pięciu kontynentach, w 35 krajach. Wśród klientów znajdują się m.in. BMW Bank GmbH, Media Saturn IT Services GmbH, Ford Motor Company, European Organisation for Astronomical Research in the Southern Hemisphere (DE), ExxonMobil Global Services Company, BP Europa SE, KORUS CONSULTING SNG, Tab Limited, Livelo S.A., Valeo Schalter und Sensoren GmbH, Whitbread Group PLC, JetBlue Airways Corporation, BP Europa SE.

COMARCH CRM&MARKETING

Oferta skierowana do dużych przedsiębiorstw stanowiąca kompleksowy pakiet rozwiązań IT i usług, który pomaga budować programy lojalnościowe i zarządzać nimi, tworzyć relacje z klientami, automatyzować procesy marketingowe i zwiększać zyski. To także narzędzia do analizy Big Data i oparte na grywalizacji systemy do budowania zaangażowania, które zwiększają zyski i wzmacniają relacje pomiędzy klientami, partnerami i marką.

Dostępne rozwiązania:

Comarch Loyalty Management for Retail – system do zarządzania programami lojalnościowymi, który wspomaga operatorów B2C i B2B umożliwiając uruchamianie wielu programów na jednej platformie i obsługę wszystkich obszarów (rejestracja klienta, zarządzania profilem, promocje oparte na różnych walutach, komunikacja z uczestnikami, nagradzanie prezentami i ofertami).

Comarch Loyalty Management Travel Edition – produkt dla firm transportowych i turystycznych w szczególności linii lotniczych. Platforma obsługuje programy lojalnościowe wszystkich typów przewoźników, zarówno dla klientów indywidualnych (Frequent Flyer Programs), jak i w modelu B2B. System wspiera tworzenie reguł naliczania punktów, definiowania nagród i przywilejów.

Comarch Loyalty Management Cloud – oferuje kompletny zestaw zaawansowanych funkcjonalności typowych dla systemów lojalnościowych klasy Enterprise, przy zachowaniu optymalizacji kosztowej, w oparciu o miesięczne opłaty subskrypcyjne. Założeniem usługi CLM Cloud jest cykliczne dostarczanie klientom jego aktualizacji funkcjonalnych, realizowanych zgodnie z roadmapą Comarch.

Comarch Campaign Management – system umożliwiający szybkie i efektywne kosztowo projektowanie, uruchamianie i analizę kampanii marketingowych zorientowanych na klienta. System optymalizuje proces planowania kampanii, upraszcza zarządzanie, automatyzuje wielokanałowa komunikację z klientami i umożliwia analizę efektywności jej wyników. Rozwiązanie pomaga także koordynować i śledzić zadania pracowników zaangażowanych w przygotowanie kampanii.

Comarch Customer Engagement – rozwiązanie wspiera zarządzanie zaangażowaniem i lojalnością klientów, poprzez mechanizmy grywalizacyjne umożliwia definiowanie angażujących i różnorodnych zadań (edukacyjnych, społecznych, rozrywkowych) za które użytkownicy są nagradzani odznaczeniami, wyższym poziomem, czy pozycją w rankingu.

Comarch Enterprise Engagement Platform – rozwiązanie służące do zarządzania motywacją, zaangażowaniem pracowników i partnerów biznesowych. System umożliwia definiowanie i projektowanie angażujących zadań (w mediach społecznościowych, edukacyjnych, sprzedażowych, rozrywkowych), za wykonanie których są oni nagradzani odznaczeniami, wyższym poziomem czy pozycją w rankingu.

Comarch Location Based Services – nowoczesna platforma technologiczna umożliwiająca wysoko spersonalizowaną komunikację marketingową kierowaną przez kanały aplikacji mobilnych do osób, klientów, mieszkańców czy pasażerów znajdujących się w danym momencie w danej lokalizacji. Rozwiązanie wykorzystuje dane z geo-lokalizacji i mikro-lokalizacji i na tej podstawie wysyła notyfikacje poprzez natywne aplikacje iOS oraz Android. Platforma posiada również moduł nawigacyjny, dzięki któremu użytkownik aplikacji mobilnej może odnaleźć drogę wewnątrz budynku, co jest bardzo pomocne w przypadku dużych obiektów, takich jak galerie handlowe, szpitale, urzędy miejskie. Comarch Location Based Services jest zintegrowana z beaconami produkowanymi przez Comarch, dzięki którym określana jest mikro-lokalizacja użytkownika przez kanał Bluetooth.

Comarch Business Intelligence – rozwiązanie wspiera firmy, które chcą budować strategię lojalnościowe poprzez pogłębioną analizę dużej ilości zgromadzonych danych oraz dostarczać szczegółowy obraz wzorców zakupowych, wartości koszyka zakupowego, efektywności kampanii i statystyk związanych z programem.

Loyalty Consulting – usługi tworzące kompletne, innowacyjne programy, przyciągające klientów, zwiększające zyski i budujące silniejszą więź między klientem i marką (opracowanie strategii i koncepcji programu, sposoby nagradzania, komunikacja marketingowa, opracowanie procedur oraz analiza wymagań IT).

Program Management Services – wsparcie w procesach organizacji programu, tworzenia i wyboru dostawców usług marketingowych, zarządzania relacjami z partnerami strategicznymi, bieżące administrowanie aplikacjami, monitorowanie kluczowych wskaźników efektywności programu oraz raportowanie działań, wykrywanie i zapobieganie oszustwom, zarządzanie komunikacją.

Customer Analytics – zestaw usług wsparcia eksperta BI lub zespołu data scientists w zakresie gromadzenia, czyszczenia i audytu danych klientów, poprawy i utrzymania jakości danych oraz ich analiza, tworzenie zaawansowanych modeli segmentacji klientów, analiza migracji i strategia aktywizacji klientów, modele predykcyjne i scoringowe, marketing baz danych oraz analiza poziomu satysfakcji klientów.

COMARCH E-INVOICING

Portfolio Comarch e-Invoicing umożliwia efektywne zarządzanie dokumentami i automatyzację procesów sprzedażowych i biznesowych zachodzących w łańcuchu dostaw. Kompleksowe podejście do komunikacji z partnerami z całego świata, obejmujące elektroniczną wymianę danych produktowych, handlowych, logistycznych i finansowych, pozwala osiągnąć firmom wymierne korzyści: szybszy dostęp do informacji oraz zdecydowaną redukcję kosztów.

W ramach Comarch e-Invoicing oferowane są następujące rozwiązania:

EDI (Electronic Data Interchange) – platforma umożliwiająca bezpieczną i szybką wymianę dokumentów elektronicznych pomiędzy partnerami biznesowymi z całego świata, niezależnie od branży. Zwiększa dokładność przepływu informacji oraz zapewnia szybki dostęp do danych biznesowych.

Możliwość jej integracji ze mobilnymi rozwiązaniami sprzedażowymi oraz kompleksowe narzędzia raportujące gwarantują dostęp do wiarygodnych danych biznesowych.

MDM (Master Data Management) – rozwiązanie pozwalające efektywnie zarządzać i wymieniać dane o produktach między partnerami biznesowymi z całego świata. Gwarantuje dostęp do rzetelnych, aktualizowanych na bieżąco danych produktowych. Jako certyfikowany katalog GDSN zapewnia szybką synchronizację danych o produktach wewnątrz sieci GDSN z partnerami na całym świecie.

e-Invoicing – rozwiązanie zapewniające pełną kontrolę nad procesami zarządzania fakturami (Accounts Payable / Accounts Receivable). Umożliwia szybkie zastąpienie papierowych faktur ich elektronicznymi odpowiednikami oraz ich archiwizację przy zachowaniu zgodności prawnej z regulacjami krajowymi. Wielokanałowa obsługa pozwala na przetwarzanie i walidację różnych formatów danych.

Rozwiązania klasy EDI oraz MDM są w pełni kompatybilne a korzystanie z nich zapewnia firmom znaczną poprawę jakości danych transakcyjnych (np. zamówień czy faktur) oraz logistycznych. Comarch posiada globalne rozwiązania zapewniające zgodność międzynarodowych projektów e-fakturowych z lokalnymi uwarunkowaniami prawnymi oraz obsługę dedykowanych firmowych procesów, w tym obieg faktur zgodnie z regulacjami wewnętrznymi przedsiębiorstw.

Planowany jest dalszy rozwój w kierunku integracji posiadanych systemów, w celu wykorzystania synergii poszczególnych aplikacji i uzyskania przewagi konkurencyjnej nad innymi dostawcami rozwiązań e-Invoicingowych.

COMARCH ICT

Rozwiązania Comarch ICT pozwalają zapanować nad infrastrukturą IT przedsiębiorstwa w obszarze telekomunikacji, outsourcingu, czy data center w oparciu o światowe standardy i partnerstwa technologiczne z liderami rynku IT przy jednoczesnym bezpieczeństwie przechowywania danych.

ROZWIĄZANIA COMARCH DATA CENTER

Comarch Data Center - zaawansowane technologiczne centra o wysokiej dostępności oraz architekturze TIER III i TIER IV. Stanowią alternatywę dla klientów wobec rozbudowy własnych zasobów infrastruktury IT. Comarch S.A. posiada cztery własne ośrodki Data Center oraz 11 ośrodków partnerskich na całym świecie. W ramach usług Data Center świadczymy następujące usługi:

- Kolokacja – usługa polegająca na udostępnieniu powierzchni dla urządzeń Klienta w jednym z kilku naszych ośrodków data center. W ramach usługi Klient otrzymuje uzgodnioną przestrzeń dla własnych urządzeń w pomieszczeniu z zapewnionym bezpieczeństwem fizycznym, energetycznym, środowiskowym, pożarowym.
- Disaster Recovery Center – usługa opcjonalna do wszystkich wyżej omówionych rozwiązań. Obejmuje ona dostarczenie zapasowego ośrodka przetwarzania danych dla krytycznych systemów klienta. Usługa oferowana jest w modelach PaaS lub SaaS z zapewnieniem replikacji danych pomiędzy obydwooma ośrodkami oraz uruchomienia środowiska zapasowego po awarii podstawowej lokalizacji.
- Data Center Managed Services – to usługi, które przekształcają zarządzanie centrum danych i operacje IT, dając Ci niezbędną elastyczność technologiczną i maksymalizując wydajność i dostępność aplikacji. Zapewniamy odpowiednie osoby, procesy, zabezpieczenia i technologie w we własnych i Twoich ośrodkach data center, chmurze i sieciach, aby zoptymalizować usługi centrum danych. Oferujemy pełne zarządzanie, dzięki czemu możesz skupić się na inicjatywach strategicznych.
- IBM Power Services - w pełni zarządzane usługi dla technologii IBM i Power Systems, które są bezpiecznym i niezawodnym rozwiązaniem dla każdej firmy średniej lub przedsiębiorstwa. Usługi te pozwolą Twojej firmie zwiększyć wydajność i zmniejszyć koszty związane z obsługą systemów IBM.

Comarch Cloud Infraspac – to ujednoczona i elastyczna infrastruktura chmurowa o najwyższych standardach bezpieczeństwa. Platforma zawiera szeroką gamę narzędzi wspierających aplikacje zbudowane w oparciu o mikroserwisy. Rozwiązanie w chmurze dostarczane przez Comarch zostało stworzone, aby pomóc rozwiązać problemy związane z brakiem mocy obliczeniowej, umożliwiając

dostosowanie wydajności z rzeczywistym zapotrzebowaniem na zasoby IT. Rozwiązanie pozwala klientom czerpać ze wszystkich korzyści chmury takich jak: niższe koszty IT, zwiększona wydajność firmy oraz pełna kontrola nad posiadanymi zasobami IT przy jednoczesnej optymalizacji niezawodności danych firmowych i maksymalizacji elastyczności. Wszystko to w bezpiecznym środowisku IT zlokalizowanym w Comarch Data Center.

ROZWIĄZANIA IT SERVICES

W związku z dynamicznymi zmianami na rynku infrastruktury IT kluczowe znaczenie dla rozwoju biznesu ma dziś doświadczony partner technologiczny. Środowisko IT firmy w rękach inżynierów i analityków Comarch, to gwarancja ciągłości działania usług dopasowanych do indywidualnych potrzeb klienta oraz wymaganej dostępności systemów.

Comarch IT Services – usługi ciągłe, których zadaniem jest zapewnienie kompleksowej obsługi IT, począwszy od pełnego wsparcia dla użytkownika końcowego (Service Desk i opieka stanowiskowa), poprzez administrację sieciami LAN/WAN, infrastrukturą serwerową i bezpieczeństwa, aż po zarządzanie procesami IT, zgodnie z dobrymi praktykami biblioteki ITIL.

Comarch IT Integration – usługi, których zadaniem jest dostosowanie środowiska IT klienta do nowych wymagań biznesowych i technicznych. Wspieramy klientów począwszy od etapu analizy i projektowania nowej platformy IT, poprzez dostawę odpowiednich urządzeń i oprogramowania, aż po fazę wdrożenia.

Comarch Business Continuity – usługi zapewniające wysoki poziom dostępności systemów, minimalizację skutków awarii i katastrof oraz gwarancję szybkiego powrotu do stanu sprzed awarii. Ponadto oferujemy audyty w różnych obszarach IT.

Comarch Network Managed Services – rozwiązania przeznaczone do tworzenia i utrzymania sieci transmisji danych (w tym WAN/LAN/WLAN). CNMS to kompleksowy produkt w zakresie budowy lub modernizacji istniejących sieci transmisji, zarządzania i administrowania tymi sieciami a także ich bezpieczeństwa.

Comarch Network Operations Center – rozwiązanie stanowiące Pojedynczy Punkt Kontakt z klientem, zapewniające wsparcie techniczne w zakresie monitoringu w obszarze infrastruktury IT oraz aplikacji biznesowych dla wszelkiego typu przedsiębiorstw i instytucji. Zapewnia klientom bieżącą wiedzę na temat dostępności i wydajności poszczególnych elementów ich infrastruktury IT, systemów operacyjnych, czy platformy operacyjnej.

ROZWIĄZANIA IT RISK & SECURITY MANAGEMENT

Managed IT Security Services – skuteczne i wysokiej jakości rozwiązanie adresowane do firm szukających strategicznych partnerów, którzy w ramach outsourcingu podjęliby się kompleksowego zarządzania bezpieczeństwem IT. Monitorowanie oraz analiza zdarzeń bezpieczeństwa, testy penetracyjne, skany wrażliwości to tylko przykład usług oferowanych w ramach Managed Services. Comarch dostosowuje świadczone usługi bezpośrednio do celów biznesowych i operacyjnych oraz pomaga swoim klientom w przestrzeganiu procedur zarządzania IT, zarządzaniu ryzykiem korporacyjnym i osiągnięciu zgodności z prawem obowiązującym w danym kraju, jak również standardami branżowymi.

IT Security Auditing & Compliance – to portfolio usług związanych z oceną, procesowaniem oraz spełnieniem wszystkich standardów bezpieczeństwa na szczeblach lokalnych oraz międzynarodowych. Regularne kontrole bezpieczeństwa danych mogą wykryć ewentualne zagrożenie i odpowiednio wcześniej mu zapobiec. Zapewniamy szeroki wachlarz usług związanych z przeprowadzeniem szczegółowego audytu w zakresie bezpieczeństwa IT, dopasowanych do potrzeb rynku i oczekiwań klienta.

IT Security Integration & Support - oferujemy pełen zakres usług integracji i wsparcia w zakresie bezpieczeństwa IT, począwszy od rozwiązań bezpieczeństwa sieci aż po systemy klasy SIEM (Security Information and Event Management). Dzięki zespołowi wykwalifikowanych inżynierów sieciowych i specjalistów ds. bezpieczeństwa oraz wieloletnim doświadczeniom w zakresie zarządzania

bezpieczeństwem w firmie, potrafimy zatem dostarczyć rozwiązania skrojone na miarę potrzeb naszych klientów.

3.6. Sektor e-Zdrowie

Sektor e-Zdrowie dostarcza szeroki wachlarz rozwiązań dedykowanych branży medycznej. W ofercie znajdują się m.in. systemy informatyczne dla szpitali i oprogramowanie do zarządzania dokumentacją medyczną na poziomie placówek medycznych, miast oraz regionów. Grupa Comarch to również dostawca innowacyjnych rozwiązań z zakresu Zdalnej Opieki Medycznej, opartych na własnym oprogramowaniu, urządzeniach i infrastrukturze medycznej.

OPROGRAMOWANIE WSPIERAJĄCE ZARZĄDZANIE PLACÓWKAMI MEDYCZNYMI

COMARCH OPTIMED NXT

Nowoczesny system informatyczny do zarządzania placówką medyczną, pozwalający na organizację opieki zdrowotnej w czasie pobytu chorego w poszczególnych oddziałach i poradniach placówki – od momentu rejestracji aż po wypis. System może być obsługiwany na tabletach, co pozwala lekarzom uzyskać dostęp do informacji na temat pacjenta bezpośrednio przy jego łóżku.

COMARCH OPTIMED24

Intuicyjne oprogramowanie do zarządzania przychodnią i gabinetem lekarskim. Dedykowane wszystkim placówkom ambulatoryjnym, niezależnie od posiadanej struktury i rodzaju świadczonych usług. Rozwiązanie wspiera m.in. prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej, obsługę wizyt pacjentów, wystawianie recept i skierowań. Stanowi funkcjonalne narzędzie zarządcze dla menażerów placówki.

COMARCH ERP

System wspierający zarządzanie częścią administracyjną szpitala. Umożliwia nadzór i kierowanie realizacją rozbudowanych procesów związanych m.in. z zaopatrzeniem, zarządzaniem majątkiem własnym placówki – jego utrzymaniem i rozwojem, a także z zatrudnieniem, bieżącą obsługą i rozwojem zawodowym szerokiej rzeszy specjalistów.

COMARCH BUSINESS INTELLIGENCE

Szerokie portfolio narzędzi umożliwiających analizę danych wytwarzanych przez placówkę medyczną. Rozwiązanie pozwala na budowanie wielowymiarowych analiz dotyczących całości procesów realizowanych przez dany podmiot. System oferuje szereg gotowych pulpitów informacyjnych dedykowanych określonym grupom pracowniczym i szczeblom zarządczym.

OPROGRAMOWANIE UŁATWIAJĄCE ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ MEDYCZNĄ

COMARCH EDM (Elektroniczna Dokumentacja Medyczna)

System informatyczny służący do zarządzania e-dokumentacją we wszystkich rodzajach podmiotów medycznych oraz na szczeblu regionalnym. Centralny dostęp do dokumentów pochodzących z różnych systemów umożliwia sprawne gromadzenie i przetwarzanie danych medycznych. Rozwiązanie pozwala na wymianę informacji między placówkami, co przyspiesza proces stawiania diagnozy oraz pozwala uniknąć nadmiarowych badań.

COMARCH CONCIERGE

Wielokanałowa platforma komunikacyjna dla pacjentów, zapewniająca ciągłość opieki medycznej. Rozwiązanie ułatwia wymianę informacji pomiędzy placówką medyczną, lekarzem i pacjentem. Pozwala pacjentowi na zdalne zapisywanie się na wizyty do specjalisty, zamawianie recept, dostęp do wyników badań, a nawet konsultacje z lekarzem bez wychodzenia z domu.

COMARCH MEDNOTE

Nowoczesna aplikacja do zarządzania gabinetem lekarskim. Porządkuje dokumentację medyczną, dostarcza niezbędnych informacji dotyczących pacjenta i minimalizuje czas potrzebny na formalności. System pozwala m.in. na łatwe wystawianie recept, skierowań i innych dokumentów medycznych.

ZDALNA OPIEKA MEDYCZNA

Zdalna Opieka Medyczna to usługa telemedyczna, która pozwala na stały monitoring stanu zdrowia pacjentów oraz wykonanie badań profilaktycznych i kontrolnych poza środowiskiem szpitalnym. Taki sposób świadczenia opieki jest możliwy dzięki przenośnym urządzeniom medycznym, rejestrującym określone parametry życiowe. Wyniki badań są przesyłane do Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, gdzie automatycznie poddawane są analizie. W przypadku wykrycia nieprawidłowości personel medyczny kontaktuje się z pacjentem, a w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia lub – wzywa pogotowie ratunkowe.

ZDALNA OPIEKA KARDIOLOGICZNA

Zdalna opieka kardiologiczna umożliwia wykrywanie nieprawidłowości kardiologicznych, m.in.: tachykardii, bradykardii, częstoskurczu komorowego, migotania oraz trzepotania komór i przedsionków. Pozwala na długoterminowe diagnozowanie poza środowiskiem szpitalnym. Znajduje zastosowanie również w opiece nad pacjentami hospitalizowanymi oraz nadzorowaniu procesu rehabilitacji domowej.

ZDALNA OPIEKA PULMONOLOGICZNA

Zdalna opieka pulmonologiczna pozwala na monitorowanie pacjentów chorych m.in. na astmę czy POChP. Dzięki regularnym pomiarom spirometrii, pulsoksymetrii, szczytowego przepływu wydechowego oraz kontroli specjalistów wzrasta bezpieczeństwo i komfort życia pacjentów.

ZDALNA OPIEKA POŁOŻNICZA

Zdalna opieka położnicza umożliwia wykonanie pasywnego badania KTG w domu pacjentki. Pomiar automatycznie wysyłany jest to Centrum Zdalnej Opieki Medycznej i oceniany przez specjalistę. Badanie KTG, wykonywane w trzecim trymestrze ciąży, pozwala na pełny monitoring czynności serca dziecka i skurczy macicy bez konieczności wychodzenia z domu.

ZDALNA OPIEKA SENIORALNA

Zdalna opieka senioralna pozwala konsultować stan zdrowia seniorów z lekarzem prowadzącym lub specjalistą. Badania najważniejszych parametrów życiowych mogą być wykonywane przez samego pacjenta, jego opiekuna lub personel medyczny. Na podstawie przesłanych wyników lekarz prowadzący może skonsultować się z pacjentem zdalnie, zarządzić wizytę domową lub wezwać pogotowie ratunkowe.

PUNKTY DIAGNOSTYCZNE

Punkty Diagnostyczne to stanowiska wyposażone w aparaturę pomiarową, w których pacjenci mogą wykonać podstawowe pomiary parametrów np. w biurkach, na lotniskach, w zakładach ubezpieczeń itp. Pomiary wykonywane są samodzielnie przez pacjenta, a następnie oceniane przez lekarzy za pośrednictwem platformy telemedycznej.

PLATFORMA COMARCH E-CARE

Realizacja usług Zdalnej Opieki Medycznej możliwa jest dzięki chmurowej platformie Comarch e-Care, pozwalającej na ciągły monitoring stanu zdrowia pacjentów. Platforma e-Care odbiera i przetwarza dane medyczne pochodzące z systemów, aplikacji i urządzeń pomiarowych. Sztuczna inteligencja (AI) wykorzystywana jest do szybkiej analizy dużej ilości tych informacji, a także wskazania korelacji oraz nieprawidłowości. AI w połączeniu z wypracowanymi procedurami postępowania wspierają personel medyczny w zapewnieniu skutecznej opieki.

APARATURA TELEMEDYCZNA

Comarch posiada własne centrum R&D, w którym projektowane, testowane i wytwarzane są autorskie urządzenia pomiarowe, współpracujące z platformą e-Care. Wśród nich znajdują się przenośne

rejestratory serca t.j. Comarch PMA i CardioVest. Nieustannie trwają prace nad rozwojem kolejnych aparatów telemedycznych.

CENTRUM ZDALNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ

Kluczowym elementem systemów telemedycznych jest Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, gdzie personel medyczny całodobowo monitoruje stan zdrowia pacjentów.

- Skupia wykwalifikowany personel medyczny: ratowników medycznych, położne, lekarzy różnych specjalizacji, dietetyków i rehabilitantów
- Monitoruje stan zdrowia pacjentów całodobowo, również w dni świąteczne
- Interweniuje w przypadkach: wykrytych automatycznie anomalii sparametryzowanych indywidualnie pod każdego pacjenta (przekroczone normy i wartości alarmowe), jak również na każde wezwanie pacjenta
- Wykorzystuje medyczne schematy postępowania (procedury), dzięki którym możliwa jest szybsza i bardziej celowa interwencja

Comarch Healthcare S.A. posiada wdrożony i certyfikowany system zarządzania jakością wyrobów medycznych ISO 13485. Platforma Comarch e-Care jest wyrobem medycznym klasy IIa, certyfikowanym na zgodność z dyrektywą 93/42/EWG.

CENTRUM MEDYCZNE iMed24

Jako placówka należąca do spółki Comarch Healthcare S.A. stanowi naturalne środowisko rozwoju rozwiązań dedykowanych sektorowi zdrowia. iMed24 był pierwszym w Małopolsce Centrum Medycznym oferującym Zdalną Opiekę Medyczną (liczba objętych nią pacjentów przekroczyła 6000 osób). Placówka zatrudnia około 100 lekarzy, którzy pracują w ponad 30 poradniach specjalistycznych.

3.7. Sektor Technologies

PRODUKTY

INTERNET RZECZY (INTERNET OF THINGS)

Comarch IoT Platform – to elastyczna platforma do zarządzania inteligentnymi oraz mobilnymi urządzeniami w chmurze. Platforma ta umożliwia konfigurację, zarządzanie oraz monitorowanie komunikacji pomiędzy urządzeniami w sieci, co przekłada się na wzrost efektywności zarządzania procesami oraz obniżenie kosztów zarówno działalności operacyjnej jak i wykorzystywanych zasobów.

Comarch Smart Lighting – to rozwiązanie bazujące na Comarch IoT Platform, która umożliwia szybką konfigurację i zarządzanie inteligentnym oświetleniem w mieście, budynkach użyteczności publicznej czy w przemyśle. Rozwiązanie to wykorzystuje również inteligentny moduł Smart Lighting, który pozwala przemienić istniejącą infrastrukturę oświetleniową w inteligentny system.

Comarch Smart Manufacturing (Industry 4.0) – to rozwiązanie bazujące na Comarch IoT Platform, która pozwala na umożliwić szybką konfigurację i zarządzanie inteligentnym oświetleniem w mieście, budynkach użyteczności publicznej czy w przemyśle. Rozwiązanie to wykorzystuje również inteligentny moduł Smart Lighting, który pozwala przemienić istniejącą infrastrukturę oświetleniową w inteligentny system.

Comarch Smart Metering – to rozwiązanie dedykowane do monitorowania infrastruktury komunalnej (woda, prąd, gaz). Rozwiązanie składa się z dedykowanego urządzenia Comarch do odczytu danych z liczników w ustandaryzowany sposób, przesyłanie danych w sposób bezprzewodowy z wykorzystaniem technologii LPWAN (4,5G) poprzez sieć operatora telekomunikacyjnego (NB-IoT lub LTE-CatM) do chmury obliczeniowej.

Comarch Asset Tracking – to rozwiązanie bazujące na Comarch IoT Platform, pozwalające na lokalizowanie urządzeń, rzeczy wewnątrz budynków. System od strony sprzętowej bazuje na urządzeniach i modułach radiowych Comarch.

Comarch Moduł BLE – certyfikowany moduł radiowy dla technologii Bluetooth Low Energy 4.1 (BLE) ze stosem oprogramowania Comarch, w formie płytki PCB do wykorzystania w różnorodnych aplikacjach m.in. IoT, jako interfejs BLE.

Comarch Radio Module – certyfikowany moduł radiowy w technologii kratowej (MESH) działający na pasmie 2,4GHz, bazujący na IEEE 802.15.4. Moduł w formie płytki PCB do wykorzystania w różnorodnych aplikacjach m.in. IoT, jako interfejs radiowy.

Comarch Smart Lighting Module (CSL) – certyfikowany moduł do bezprzewodowego sterowania lampami m.in. wykonanych w technologii LED. Wykorzystujący różne moduły radiowe Comarch jako warstwa transportowa. Produkt dostępny w kilku wariantach funkcjonalnych z różnymi interfejsami radiowymi.

Comarch Beacon – to mały nadajnik transmitujący ciągły sygnał radiowy w technologii Bluetooth Low Energy. Urządzenie, poprzez dedykowaną aplikację mobilną pozwala na nawiązanie indywidualnego dialogu z klientem, wykorzystując do tego takie funkcjonalności jak: wysyłanie wiadomości kontekstowych, komunikacje w czasie rzeczywistym, nawigacje wewnątrz budynku czy mikro-lokalizacje. Produkt w dwóch odmianach do zastosowanie wewnątrz pomieszczeń i zastosowań przemysłowych (Comarch Beacon Industrial).

Comarch IoT Hub – to aktywna wersja Comarch Beacon, która zapewnia dwustronna komunikację pomiędzy urządzeniami a Comarch IoT Platform. Rozwiązanie oferuje bezpieczną i stabilną komunikację krótkiego zasięgu w oparciu o różnorodne protokoły komunikacyjne, zdalną kontrolę oraz zarządzanie podłączonymi urządzeniami elektronicznymi.

KRÓTKOSERYJNA PRODUKCJA ELEKTRONIKI

Hala produkcyjna – Comarch IoT Plant oferuje wysokiej jakości usługi z zakresu szybkiego prototypowania i montażu urządzeń elektronicznych (EMS). Zapewnia klientom kompleksowe wsparcie na każdym etapie procesu produkcyjnego, począwszy od projektu, poprzez prototypowanie mechaniczne, aż do montażu i poprodukcyjnej kontroli jakości.

Innowacyjna linia produkcyjna, która umożliwia krótkoseryjną produkcję prototypów elektroniki użytkowej w bardzo krótkim okresie czasu, ze szczególnym naciskiem na jakość oferowanych produktów i świadczonych usług. Hala produkcyjna IoT Plant powstała na potrzeby montażu elektroniki czyli usług EMS, funkcjonuje w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Comarch S.A

Comarch IoT Lab - W IoT Lab budowane są prototypy spełniające najwyższe standardy branżowe zakresie bezpieczeństwa oraz doświadczenia użytkownika. Usługi oferowane przez IoT Lab obejmuje proces tworzenia projektu form przemysłowych, wizualizację 3D, projektowanie elektroniki i oprogramowania, tworzenie projektu technicznego i dokumentacji oraz przygotowanie finalnego prototypu.

MOBILNOŚĆ

Tworzenie aplikacji – to usługa polegająca na projektowaniu aplikacji mobilnych zgodnie z wymaganiami klienta, przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczeń z zakresu bezpieczeństwa w sieci oraz logiki i intuicyjności samej aplikacji w kontakcie z odbiorcą.

Konsultacje User Experience – polegają na kompleksowym badaniu zachowań i profili użytkowników, celem projektowania aplikacji intuicyjnych i przyjaznych użytkownikom końcowym.

Kontrola jakości i testy – to kompleksowe planowanie i zarządzanie procesem testowania aplikacji mobilnych.

CERTYFIKACJA

Narzędzia certyfikujące dla organizacji standaryzacyjnych umożliwiają skuteczne zarządzanie procesem certyfikacji urządzeń oraz aplikacji. Dodatkowo pozwalają na sprawdzanie zgodności z założonymi standardami oraz automatyczne wydawanie certyfikatów na podstawie przyjętych wcześniej wymagań.

SYSTEMY WBUDOWANE (EMBEDDED SYSTEMS)

Comarch oferuje wizjonerskie rozwiązania systemowe oraz produktowe z obszaru systemów wbudowanych. Doświadczenie zdobyte podczas realizacji międzynarodowych projektów z obszaru elektroniki użytkowej oraz przemysłu motoryzacyjnego, medycznego i finansowo-bankowego jest gwarancją zgodności technologii z bieżącymi trendami oraz standardami branżowymi oferowanych rozwiązań.

OUTSOURCING

Outsourcing dostarczany przez Comarch świadczony jest w obrębie outsourcingu procesów, R&D, systemów oraz know-how (zasobów ludzkich). Współpraca z Comarch pozwala na ograniczenie kosztów, czasu oraz ryzyka prowadzonych projektów.

3.8. Działalność sportowa

MKS Cracovia SSA prowadzi działalność sportową z uczestnictwem w profesjonalnych ligach i zawodach w kilku dyscyplinach sportowych, z których najważniejsze są piłka nożna oraz hokej na lodzie. Celem inwestycji w spółkę jest promocja marki Comarch. Jest to element strategii marketingowej Grupy Comarch, której celem jest kreowanie wizerunku Comarch jako wiodącego dostawcy informatyki dla dużych i średnich firm w Polsce.

Przychody z działalności sportowej MKS Cracovia SSA obejmują sumy należnych przychodów z tytułu usług reklamowych oraz usług pozostałych, a także wpływy uzyskane ze sprzedaży biletów na imprezy sportowe organizowane przez spółkę.

4. Pozycja Grupy na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Comarch systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Comarch jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne, ze względu na ich uniwersalny charakter, są oferowane do każdej grupy odbiorców. Oferta Comarch przeznaczona jest zarówno dla podmiotów z rynku polskiego jak i klientów zagranicznych. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, obu Amerykach oraz Azji. Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdwersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W 2018 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch.

Ze względu na specyfikę branży, w której działa Comarch, jako główne źródła zaopatrzenia należy uznać międzynarodowe koncerny, będące producentami sprzętu komputerowego, aplikacji bazodanowych oraz narzędzi programistycznych, polskie oddziały i przedstawicielstwa tych koncernów, polskie firmy dystrybucyjne oraz podwykonawców systemów IT. W 2018 roku żaden z kontrahentów nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch.

5. Struktura sprzedaży

5.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna (w tys. PLN)

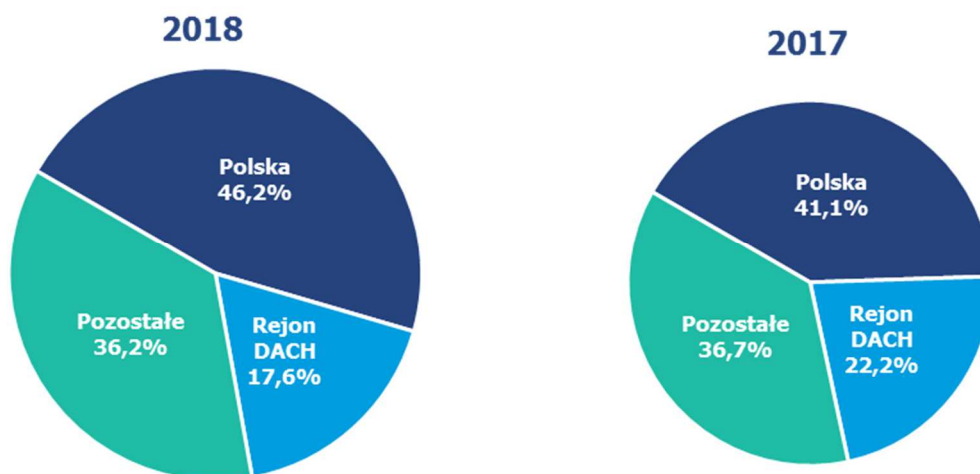
	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017*	%	12 miesięcy 2016	%
Kraj (Polska)	632 372	46,2%	462 922	41,1%	451 680	40,6%
Zagranica	737 247	53,8%	662 188	58,9%	661 133	59,4%
Przychody ze sprzedaży	1 369 619	100,0%	1 125 110	100,0%	1 112 813	100,0%

*) Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za 2016 rok nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

W 2018 roku Grupa wypracowała 632 372 tys. PLN przychodów ze sprzedaży krajowej, o 169 450 tys. PLN (tj. o 36,6%) więcej niż w roku 2017. Tak duży wzrost nastąpił głównie dzięki rozwojowi sprzedaży do klientów z sektora publicznego oraz rosnącej sprzedaży rozwiązań ERP do sektora MSP w Polsce.

Wartość przychodów ze sprzedaży zagranicznej w 2018 roku wyniosła 737 247 tys. PLN i była o 75 059 tys. PLN (tj. o 11,3%) wyższa niż w roku poprzednim i stanowiła 53,8% całkowitych przychodów Grupy.

Struktura geograficzna sprzedaży pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017*	%	12 miesięcy 2016	%
Kraj (Polska)	632 372	46,2%	462 922	41,1%	451 680	40,6%
DACH	241 637	17,6%	249 361	22,2%	235 241	21,1%
Pozostałe kraje	495 610	36,2%	412 827	36,7%	425 892	38,3%
Razem	1 369 619	100,0%	1 125 110	100,0%	1 112 813	100,0%

*) Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za 2016 rok nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

Sprzedaż Grupy w rejonie DACH w 2018 roku zmalała o 7 724 tys. PLN, tj. o 3,1% w stosunku do roku poprzedniego i stanowiła 17,6% całkowitej sprzedaży Grupy. Pozostała sprzedaż zagraniczna wzrosła o 82 783 tys. PLN, co stanowi wzrost o 20,1%. Udział pozostałej sprzedaży zagranicznej w całkowitej sprzedaży Grupy w 2018 roku wynosił 36,2%.

5.2. Struktura sprzedaży według odbiorców (w tys. PLN)

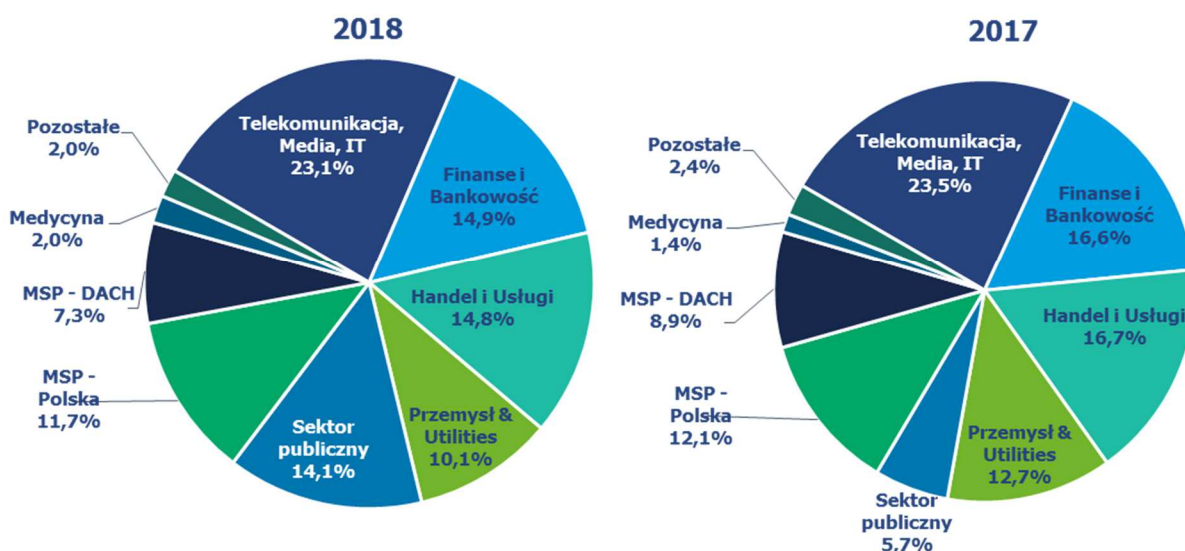
	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017*	%	12 miesięcy 2016	%
Telekomunikacja, Media, IT	316 416	23,1%	264 866	23,5%	276 620	24,9%
Finanse i Bankowość	204 532	14,9%	187 168	16,6%	163 811	14,7%
Handel i Usługi	202 406	14,8%	187 367	16,7%	183 314	16,5%
Przemysł & Utilities	138 344	10,1%	143 105	12,7%	146 100	13,1%
Sektor Publiczny	193 000	14,1%	64 018	5,7%	72 856	6,5%
MSP – Polska	160 874	11,7%	136 085	12,1%	116 566	10,5%
MSP - DACH	99 568	7,3%	99 771	8,9%	111 223	10,0%
Medycyna	27 351	2,0%	16 020	1,4%	13 184	1,2%
Pozostałe	27 128	2,0%	26 710	2,4%	29 139	2,6%
Razem	1 369 619	100,0%	1 125 110	100,0%	1 112 813	100,0%

*) Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształcenia zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za 2016 rok nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

W 2018 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 316 416 tys. PLN, co oznacza wzrost o 51 550 tys. PLN (tj. o 19,5%) w porównaniu do 2017 roku, dzięki realizacji nowych kontraktów pozyskanych na rynkach zagranicznych. Klienci z sektora finanse i bankowość zakupili produkty i usługi o wartości 204 532 tys. PLN, wyższej od osiągniętej w roku poprzednim o 17 364 tys. PLN, tj. o 9,3%, co jest zasługą wzrostu przychodów ze sprzedaży na rynku krajowym. Wzrost odnotowała sprzedaż rozwiązań lojalnościowych, EDI i ICT do klientów z sektora handel i usługi (o 15 039 tys. PLN, tj. o 8,0%), natomiast spadła w przypadku klientów z sektora przemysł i utilities (o 4 761 tys. PLN, tj. o 3,3%). Przychody ze sprzedaży do odbiorców z sektora publicznego dynamicznie wzrosły, o 128 982 tys. PLN, tj. o 201,5%, głównie dzięki realizacji umowy na dostawę i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych. Wzrost nastąpił także w przypadku sprzedaży do sektora medycyna (wzrost o 11 331 tys. PLN, tj. o 70,7%), w wyniku realizacji nowych kontraktów na informatyzację szpitali. Klienci z sektora MSP w Polsce zakupili produkty i usługi o wartości o 24 789 tys. PLN (tj. o 18,2%) wyższej od osiągniętej w roku poprzednim. Sprzedaż do klientów z sektora MSP w rejonie DACH oraz do pozostałych klientów utrzymała się na poziomie zbliżonym do osiągniętego w roku poprzednim.

Struktura sprzedaży wg odbiorców pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

Sytuacja biznesowa w 2018 roku potwierdziła, że różnorodność oferty oraz utrzymywanie branżowej i geograficznej dywersyfikacji źródeł przychodów jest korzystne dla stabilnego rozwoju działalności Grupy Comarch.

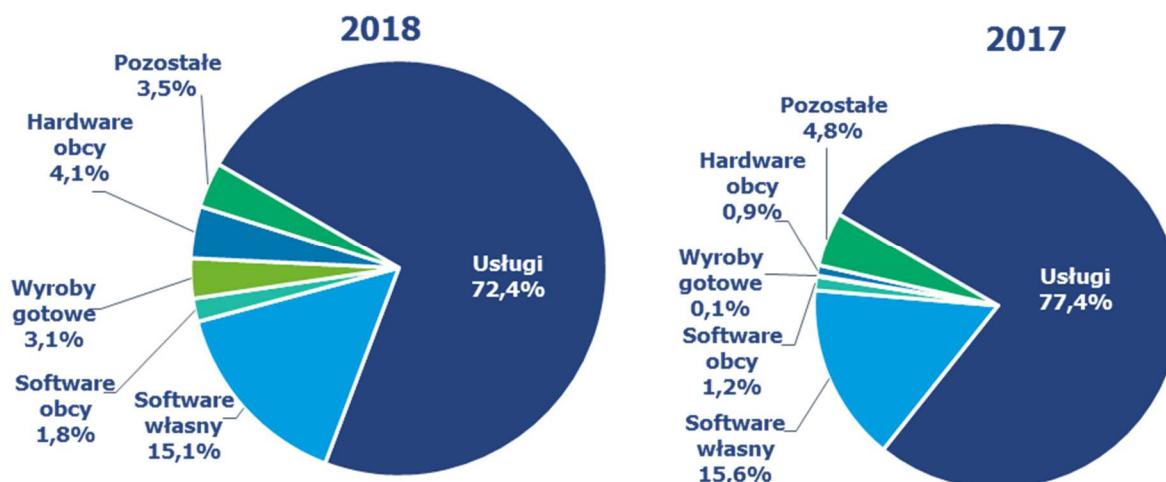
5.3. Struktura sprzedaży wg rodzaju (tys. PLN)

	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017*	%	12 miesięcy 2016	%
Usługi	992 627	72,4%	871 415	77,4%	859 367	77,2%
Oprogramowanie własne	207 271	15,1%	175 174	15,6%	178 092	16,0%
Oprogramowanie obce	24 041	1,8%	13 475	1,2%	21 086	1,9%
Wyroby gotowe	42 216	3,1%	804	0,1%	3 674	0,4%
Sprzęt komputerowy	55 728	4,1%	10 096	0,9%	9 038	0,8%
Pozostałe	47 736	3,5%	54 146	4,8%	41 556	3,7%
Razem	1 369 619	100,0%	1 125 110	100,0%	1 112 813	100,0%

*) Od 1 stycznia 2018 r. Grupa do przychodów ze sprzedaży zaczęła stosować zasady wynikające z MSSF 15. Dla celów porównawczych dokonano też przekształceń zgodnie z MSSF 15 danych za 2017 rok. Dane za 2016 rok nie zostały przekształcone zgodnie z MSSF 15.

W 2018 roku wartość przychodów ze sprzedaży oprogramowania własnego wyniosła 207 271 tys. PLN i były o 32 097 tys. PLN (tj. o 18,3%) wyższe niż w poprzednim roku. Przychody ze sprzedaży usług wzrosły o 121 212 tys. PLN, tj. o 13,9%. Sprzedaż własnych wyrobów gotowych wzrosła bardzo znacząco, o 41 412 tys. PLN, tj. o 5 150,7%, podobnie sprzedaż hardware firm trzecich (wzrost przychodów o 45 632 tys. PLN, tj. o 452,0%). Było to wynikiem realizacji w Q2 i Q3 2018 roku umowy na dostawę i wdrożenie systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w sądach powszechnych. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego wzrosły o 10 566 tys. PLN, tj. o 78,4%. Pozostała sprzedaż zmniejszyła się o 6 410 tys. PLN, tj. o 11,8%.

Na przestrzeni całego roku 2018 struktura sprzedaży wg rodzaju utrzymywała się na stabilnym poziomie.

6. Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej

6.1. Czynniki wewnętrzne

- stały wzrost sprzedaży eksportowej i znaczenia działalności zagranicznej;
- pozycja i renoma Grupy Comarch mająca wpływ na charakter pozyskiwanych klientów;
- działalność Grupy Comarch w specjalnej strefie ekonomicznej w Krakowie;
- znaczący udział produktów standardowych (powtarzalnych) w sprzedaży, co oznacza:
  - niższe koszty, w szczególności koszty zmienne związane z pojedynczym kontraktem,
  - możliwość znacznego zwiększenia rentowności jednostkowego kontraktu przy jednoczesnym obniżeniu obciążenia klienta (opłaty licencyjne),
  - szersza i bardziej zdywersyfikowana klientela oznaczająca większą skalę działalności,
- atrakcyjna polityka szkoleniowa oraz atrakcyjne warunki pracy oferowane pracownikom spółek Grupy;
- zwiększenie rozpoznawalności marki Comarch wśród potencjalnych klientów poprzez prowadzone akcje marketingowe (w tym marketing sportowy) oraz działania prospołeczne;
- konieczność dokonywania ciągłych inwestycji w kapitał ludzki celem utrzymania konkurencyjności firmy w kolejnych latach;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych przeznaczanych na działalność badawczo-rozwojową oraz rozwój nowych produktów i usług informatycznych;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych związanych z rozbudową zaplecza produkcyjnego w Polsce i za granicą (inwestycje rzeczowe) oraz z ekspansją na rynkach zagranicznych (inwestycje kapitałowe).

6.2. Czynniki zewnętrzne

- wzrost wymagań stawianych systemom informatycznym przez klientów. Zwiększa się zapotrzebowanie na duże, złożone systemy informatyczne dedykowane dla poszczególnych użytkowników. Stawia to w lepszej sytuacji większe spółki IT, takie jak Grupa Comarch, które oferują szereg różnych technologii i produktów i są w stanie dostarczyć zaawansowane technologicznie rozwiązania;
- wzrost znaczenia technologii mobilnych, stosowanych obecnie powszechnie w rozwiązaniach informatycznych dla wszystkich grup odbiorców;
- zmiana modeli biznesowych w wielu branżach oraz zmiana strategii biznesowych wielu firm związana z postępem technicznym i rozwojem gospodarczym, co kształtuje popyt na nowe systemy informatyczne, upowszechnienie sprzedaży oprogramowania w modelu *cloud computing* oznacza dla firm informatycznych zwiększone wymogi kapitałowe i zasobowe;

- d) związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy strukturalnych, które w pewnej części są przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz finansowanie prac badawczo-rozwojowych;
- e) rosnąca konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż; konkurencja pomiędzy firmami IT;
- f) stała presja na wzrost wynagrodzeń w branży IT; zmniejszająca się liczba absolwentów uczelni technicznych z wykształceniem informatycznym;
- g) wzrastająca konkurencja na lokalnym rynku pracy w sektorze IT w Krakowie oraz innych miejscach prowadzenia działalności gospodarczej przez Grupę;
- h) międzynarodowa sytuacja gospodarcza, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynkach finansowych, mająca wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne;
- i) zmienność kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN i USD/PLN, GBP/PLN, CAD/PLN, CHF/EUR, BRL/PLN oraz RUB/PLN, wpływająca na opłacalność sprzedaży zagranicznej;
- j) sytuacja gospodarcza na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Europie, mającej wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne na tym rynku oraz wiarygodność finansową klientów z tego rejonu geograficznego;
- k) międzynarodowa sytuacja polityczna, m.in. wzrastające ryzyko zamachów terrorystycznych w miejscach prowadzenia projektów utrudnia ich realizację.

7. Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożeń

Grupa Comarch jest narażona na następujące główne rodzaje ryzyka finansowego:

7.1. Ryzyko kredytowe

Grupa Comarch analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Comarch do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

7.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa Comarch jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz EURIBOR. Grupa Comarch dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze za pomocą kontraktów IRS oraz prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany stopy procentowej znajduje się w punkcie [2.3.2.](#) Skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Grupa Comarch jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN, GBP/PLN, USD/PLN, BRL/PLN oraz CAD/PLN. Równocześnie część kosztów i zobowiązań Grupy Comarch jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach jednostka dominująca dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zaciąganie w ostatnich okresach zobowiązań kredytowych wyrażonych w EUR). Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy Comarch denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut znajduje się w punkcie 2.3.3. Skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.4. Ryzyko płynności finansowej

Grupa Comarch posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę Comarch ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa Comarch zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

8. Perspektywy rozwoju działalności Grupy oraz przewidywana sytuacja finansowa Grupy w 2019 roku

W 2018 roku wzrósł popyt na usługi i produkty informatyczne Grup Comarch, przy czym nastąpiły zmiany w jego strukturze. Grupa odnotowała znaczny wzrost popytu na rozwiązania dla sektora telekomunikacyjnego, dla sektora publicznego oraz w zakresie produktów ERP oraz stabilny popyt na rozwiązania informatyczne dla klientów z pozostałych sektorów. Portfel zamówień Grupy zapewnia obecnie pełne wykorzystanie jej mocy produkcyjnych w kilku kolejnych okresach. Rozwój sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce i na świecie, a także sytuacja na rynku pracy będą miały nadal decydujący wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy Comarch w 2019 roku. Dzięki konsekwentnie realizowanej od wielu lat strategii pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej oferta Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana. Grono klientów stale się rozszerza, a znaczna ich część to firmy międzynarodowe, co pozwala kontynuować rozwój firmy. Dynamicznie rozwijająca się działalność Grupy Comarch na rynkach zagranicznych dodatkowo zwiększa wysokość sprzedaży oraz polepsza wizerunek Comarch wśród klientów, przyczyniając się tym samym do umocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa. Oznacza również konieczność dokonywania licznych inwestycji kapitałowych poza granicami Polski (głównie poprzez zakładanie zagranicznych spółek zależnych). Realizacja strategii przedsiębiorstwa zależy w dużej mierze od kształtowania się niezależnych od Comarch warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji w informatykę dokonywanych przez średnie i duże firmy w kraju i za granicą oraz od zaostrzającej się konkurencji na rynku pracy w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi. Szansą dla Grupy jest jej duża innowacyjność oraz wzrost zapotrzebowania na dostarczanie informatyki w modelu usługowym – Grupa Comarch dzięki szerokiej palecie własnych produktów, posiadanej infrastrukturze oraz zasobom ludzkim i kapitałowym może elastycznie dopasowywać się do modeli biznesowych oczekiwanych przez klientów.

Do najważniejszych ryzyk operacyjnych związanych z działalnością Grupy należą:

- ryzyka związane z pracami R&D (wytwarzanie własnych produktów softwarowych);
- ryzyka związane z realizacją kontraktów długoterminowych;
- ryzyka związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania lub przysługujących im kar umownych;
- ryzyka zagranicznego otoczenia gospodarczego, prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- ryzyko kredytowe związane ze sprzedażą z odroczonym terminem płatności oraz często długim okresem realizacji kontraktów;
- ryzyko rotacji personelu, ryzyko braku możliwości zatrudnienia odpowiedniej ilości wykwalifikowanych pracowników, ryzyko wzrostu kosztów pracy;
- ryzyko zmiany kursów walut oraz poziomu stóp procentowych;
- ryzyka związane z terroryzmem międzynarodowym, utrudniające delegowanie pracowników w podróże służbowe w niektóre rejony świata.

Grupa nie przewiduje istotnych zmian swojej sytuacji finansowej oraz w zakresie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością.

9. Analiza finansowa Grupy

Bilans Aktywa	31 grudnia 2018 r.	%	31 grudnia 2017 r.*	%	Zmiana	Zmiana %
Aktywa trwałe						
Rzeczowe aktywa trwałe	551 063	33,1%	556 838	34,7%	-5 775	-1,0%
Nieruchomości inwestycyjne	32 683	2,0%	15 357	1,1%	17 326	112,8%
Wartość firmy	42 197	2,5%	42 197	2,8%	0	0,0%
Pozostałe wartości niematerialne	59 447	3,6%	63 319	4,2%	-3 872	-6,1%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 834	0,2%	3 321	0,1%	-487	-14,7%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	1 520	0,1%	11 233	1,0%	-9 713	-86,5%
Pozostałe aktywa wyceniane w wartości godziwej	935	0,1%	2 904	0,0%	-1969	-67,8%
Inwestycje pozostałe	211	0,0%	112	0,0%	99	88,4%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35 045	2,1%	31 237	2,4%	3 808	12,2%
Pozostałe należności	20 906	1,3%	5 392	0,3%	15 514	287,7%
	746 841	44,8%	731 910	46,6%	14 931	2,0%
Aktywa obrotowe						
Zapasy	97 198	5,8%	114 967	5,3%	-17 769	-15,5%
Należności handlowe oraz pozostałe należności	435 372	26,1%	392 153	28,1%	43 219	11,0%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 555	0,2%	2 222	0,4%	333	15,0%
Należne przychody z tytułu kontraktów	134 800	8,1%	46 886	2,8%	87 914	187,5%
długoterminowych						
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3 264	0,2%	8 516	0,1%	-5 252	-61,7%
Udziały i akcje	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	245 915	14,8%	207 937	16,3%	37 978	18,3%
	919 104	55,2%	772 681	53,0%	146 423	18,9%
Aktywa zakwalifikowane do sprzedaży	-	-	3 861	0,4%	-3 861	-100,0%
Aktywa razem	1 665 945	100,0%	1 508 452	100,0%	157 493	10,4%

*) Dane na 31 grudnia 2017 r. zostały przekształcone według zasad wynikających z zastosowania MSSF 15.

Wartość aktywów Grupy Comarch na koniec 2018 roku wzrosła o 157 493 tys. PLN, tj. o 10,4%. Wartość aktywów trwałych na koniec 2018 roku wzrosła o 14 931 tys. PLN, tj. 2,0% wobec roku 2017, głównie w rezultacie wzrostu wartości nieruchomości inwestycyjnych z 15 357 tys. PLN do 32 683 tys. PLN (wzrost o 112,8% w porównaniu do roku 2017), wzrostu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 3 808 tys. zł (tj. o 12,2%) oraz pozostałych należności (wzrost o 15 514 tys. zł, tj. o 287,7%). Rzeczowe aktywa trwałe zmalały o 5 775 tys. PLN, tj. 1,0% w porównaniu do ubiegłego roku, ze względu na przeniesienie jednego z budynków biurowych w Krakowie do pozycji nieruchomości inwestycyjne. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych zmalały o 9 713 tys. zł, tj. o 86,5%, głównie

w wyniku dokonania odpisu na utratę wartości udziałów w jednostce stowarzyszonej Thanks Again. Udział pozostałych pozycji aktywów trwałych utrzymuje się na poziomie porównywalnym do 2017 roku. Wartość aktywów obrotowych wzrosła wobec poziomu ubiegłorocznego o 146 423 tys. zł, tj. o 18,9%. W największym stopniu wzrosła wartość należnych przychodów z tytułu kontraktów długoterminowych: o 87 914 tys. PLN, tj. o 187,5%, co jest efektem realizacji przez Grupę dużych projektów pozyskanych w trakcie roku 2018. Wzrost odnotowała również wartość należności handlowych oraz pozostałych należności (o 43 219 tys. PLN, tj. 11,0%) oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów (o 37 978 tys. PLN, tj. 18,3%). Wartość zapasów zmalała o 17 769 tys. zł, tj. o 15,5%, a wartość instrumentów pochodnych zmalała o 5 252 tys. zł, tj. o 61,7% wobec ubiegłorocznej.

PASYWA	Stan na 31 grudnia 2018	%	Stan na 31 grudnia 2017*	%	Zmiana	Zmiana %
KAPITAŁ WŁASNY						
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki						
Kapitał zakładowy	8 133	0,5%	8 133	0,5%	0	0,0%
Pozostałe kapitały	143 041	8,6%	143 041	9,5%	0	0,0%
Różnice kursowe	8 837	0,5%	4 169	0,3%	4 668	112,0%
Zysk netto za okres bieżący	30 616	1,8%	64 626	4,3%	-34 010	-52,6%
Niepodzielony wynik finansowy	667 519	40,1%	665 525	44,1%	1 994	0,3%
Zmiany niepodzielonego wyniku z tytułu zastosowania MSSF 15	0	0,0%	-50 432	-3,3%	50 432	-100,0%
	858 146	51,5%	835 062	55,4%	23 084	2,8%
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli	17 962	1,1%	16 128	1,1%	1 834	11,4%
Kapitał własny razem	876 108	52,6%	851 190	56,4%	24 918	2,9%
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania długoterminowe						
Kredyty i pożyczki	175 010	10,5%	185 596	12,3%	-10 586	-5,7%
Inne zobowiązania	9 801	0,6%	6 928	0,5%	2 873	41,5%
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	1 338	0,1%	736	0,0%	602	81,8%
Pozostałe zobowiązania finansowe	410	0,0%	446	0,0%	-36	-8,1%
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	43 625	2,6%	43 962	2,9%	-337	-0,8%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	-	-	-	-	-	-
	230 184	13,8%	237 668	15,8%	-7 484	-3,1%
Zobowiązania krótkoterminowe						
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	182 502	11,0%	177 320	11,8%	5 182	2,9%
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	9 007	0,5%	4 942	0,3%	4 065	82,3%
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	163 818	9,8%	65 133	4,3%	98 685	151,5%
Kredyty i pożyczki	40 267	2,4%	39 111	2,6%	1 156	3,0%

Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	479	0,0%	509	0,0%	-30	-5,9%
Pozostałe zobowiązania finansowe	328	0,0%	165	0,0%	163	98,8%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	163 252	9,8%	132 414	8,8%	30 838	23,3%
	559 653	33,6%	419 594	27,8%	140 059	33,4%
Zobowiązania razem	789 837	47,4%	657 262	43,6%	132 575	20,2%
Razem kapitał własny i zobowiązania	1 665 945	100,0%	1 508 452	100,0%	157 493	10,4%

*) Dane na 31 grudnia 2017 r. zostały przekształcone według zasad wynikających z zastosowania MSSF 15.

W 2018 roku struktura pasywów Grupy Comarch nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do 2017 roku. Wartość kapitału własnego wzrosła w 2018 roku o 2,9%. Nieznaczny wzrost odnotowały udziały mniejszości (17 962 tys. PLN w porównaniu do 16 128 tys. PLN w 2017 roku). Udział kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy spółki w strukturze pasywów utrzymał się na podobnym poziomie (51,5% wobec 55,4% w 2017 roku). Zobowiązania stanowiły 47,4% pasywów wobec 43,6% rok wcześniej. Ich wartość wzrosła o 132 575 tys. PLN, tj. o 20,2% w porównaniu do ubiegłego roku. Wzrost ten był spowodowany znacznymi zmianami wartości zobowiązań z tytułu kontraktów długoterminowych (wzrost o 98 685 tys. PLN, tj. 151,5%), wzrostu wartości rezerw na pozostałe zobowiązania i obciążenia (wzrost o 30 838 tys. PLN, tj. 23,3%) i zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań (wzrost o 5 182 tys. PLN, tj. 2,9%). Z kolei największy spadek dotyczył kredytów i pożyczek w części długoterminowej (o 10 586 tys. zł, tj. 5,7%).

Analiza zadłużenia finansowego	31 grudnia 2018r.	31 grudnia 2017r.*	31 grudnia 2016r.	31 grudnia 2015r.	31 grudnia 2014r.
Wskaźnik zadłużenia finansowego aktywów	12,9%	14,9%	12,1%	10,6%	11,7%
Wskaźnik zadłużenia finansowego kapitału własnego	25,1%	26,9%	20,6%	17,9%	20,7%

*) Dane na 31 grudnia 2017 r. zostały przekształcone według zasad wynikających z zastosowania MSSF 15.

Wskaźniki zadłużenia finansowego w 2018 roku spadły w efekcie zakończenia intensywnej inwestycji infrastrukturalnych finansowanych kredytami hipotecznymi. Grupa finansuje się środkami własnymi w 52,6% a kapitałem obcym w 47,4%.

	12 miesiące 2018	%	12 miesiące 2017*	%	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	1 369 619	100,0%	1 125 110	100,0%	244 509	21,7%
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	-1 008 042	-73,6%	-832 750	-74,0%	-175 292	21,0%
Zysk brutto	361 577	26,4%	292 360	26,0%	69 217	23,7%
Pozostałe przychody operacyjne	20 160	1,5%	17 673	1,6%	2 487	14,1%
Koszty sprzedaży i marketingu	-139 417	-10,2%	-134 529	-12,0%	-4 888	3,6%
Koszty ogólnego zarządu	-106 123	-7,7%	-98 076	-8,7%	-8 047	8,2%
Pozostałe koszty operacyjne	-48 654	-3,6%	-19 064	-1,7%	-29 590	155,2%
Zysk operacyjny	87 543	6,4%	58 364	5,2%	29 179	50,0%
Przychody/(Koszty) finansowe – netto	-13 951	-1,0%	31 867	2,8%	-45 818	-143,8%
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-11 112	-0,8%	-3 082	-0,3%	-8 030	260,5%
Zysk przed opodatkowaniem	62 480	4,6%	87 149	7,7%	-24 669	-28,3%
Podatek dochodowy	-30 029	-2,2%	-21 038	-1,9%	-8 991	42,7%
Zysk netto za okres	32 451	2,4%	66 111	5,9%	-33 660	-50,9%
w tym:						
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	30 616	2,2%	64 626	5,7%	-34 010	-52,6%
Zysk netto przypadający udziałom niedającym kontroli	1 835	0,1%	1 485	0,1%	350	23,6%

*) Dla celów porównawczych dane za 12 miesięcy 2017 zostały przekształcone według zasad wynikających z zastosowania MSSF 15.

W 2018 roku Grupa Comarch wypracowała przychody ze sprzedaży o wartości 1 369 619 tys. PLN. Były one o 244 509 tys. PLN, tj. o 21,7% wyższe niż w 2017 roku. Wynik operacyjny wyniósł 87 543 tys. PLN i był o 29 179 tys. PLN, tj. o 50,0% wyższy niż osiągnięty w 2017 roku. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej wyniósł 30 616 tys. PLN i był o 34 010 tys. PLN niższy niż w 2017 roku.

Analiza rentowności	12 miesiące 2018 r.	12 miesiące 2017 r.	12 miesiące 2016 r.	12 miesiące 2015 r.	12 miesiące 2014 r.
Marża na sprzedaży	26,4%	26,0%	31,3%	30,1%	29,6%
Rentowność sprzedaży na działalności operacyjnej	6,4%	5,2%	10,5%	10,0%	9,5%
Rentowność sprzedaży brutto	4,6%	7,7%	9,4%	9,6%	8,9%
Rentowność sprzedaży netto	2,2%	5,7%	6,6%	7,0%	6,5%

W 2018 roku marża na sprzedaży i rentowność sprzedaży operacyjnej wzrosły, kolejno do poziomu 26,4% oraz 6,4%. Rentowność sprzedaży brutto i sprzedaży netto osiągnęły kolejno poziom 4,6% oraz 2,2%. Rentowność działalności operacyjnej Grupy Comarch w 2018 roku uległa poprawie w stosunku

do 2017 roku. Rentowność netto była nieco niższa niż w ubiegłym roku, co wynika z gorszego niż w 2017 roku wyniku na działalności finansowej oraz większej kwoty podatku dochodowego.

Na wyniki osiągnięte przez Grupę Comarch miały wpływ m.in.:

- dynamiczny rozwój sprzedaży krajowej (wzrost o 169 450 tys. PLN tj. o 36,6%), który był efektem realizacji nowych kontraktów w sektorze publicznym oraz dynamicznego rozwoju sprzedaży rozwiązań ERP,
- wzrost przychodów ze sprzedaży zagranicznej o 75 059 tys. PLN (tj. o 11,3%), który został osiągnięty głównie dzięki wyższej sprzedaży rozwiązań IT dla telekomunikacji dla krajów europejskich oraz w Azji,
- wzrost kosztów działalności, będący następstwem presji płacowej występującej w sektorze IT – fundusz płac podstawowych w Grupie Comarch w raportowanym okresie wzrósł o 7,7% w porównaniu do 12 miesięcy 2017,
- ujemny wynik na działalności finansowej, spowodowany umocnieniem się PLN wobec EUR i USD w trakcie roku 2018. Transakcje zrealizowane oraz wycena bilansowa instrumentów finansowych zabezpieczających ryzyko kursowe Grupy pomniejszyły wynik netto Grupy o 1 657 tys. PLN. Wycena bilansowa kredytów i pożyczek, zaciągniętych w walutach obcych, zmniejszyła wynik netto Grupy o 8 770 tys. PLN,
- wysoka wartość bieżącego podatku dochodowego za rok 2018, która wyniosła 34 174 tys. PLN i była wynikiem wysokiej rentowności działalności spółek Grupy w Niemczech, Wielkiej Brytanii oraz wysokim udziałem dochodu Comarch SA nie objętego zakresem zezwolenia na działalność na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie,
- wysoka wartość utworzonych odpisów na wątpliwe należności handlowe, dotyczące głównie działalności w rejonie Bliskiego Wschodu. Zmniejszyły one wynik operacyjny i netto Grupy w 2018 roku o 40 819 tys. PLN,
- uwzględnienie w 2018 roku udziału w wyniku oraz odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w spółce stowarzyszonej Thanks Again LLC, co zmniejszyło wynik netto Grupy o 10 770 tys. PLN,
- zastosowanie w 2018 roku standardu rachunkowości MSSF 15, które spowodowało, że znaczna część przychodów uzyskanych ze sprzedaży licencji na oprogramowanie Comarch nie została rozpoznana w rachunku wyników za rok 2018. Wartość korekty z tego tytułu wyniosła w całym 2018 roku –29 371 tys. PLN.
- utworzenie rezerwy o wartości 24 200 tys. PLN w związku z wpłynięciem żądania wypłaty z gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (Umowa KSI ZUS)

Koszty związane z wytwarzaniem oprogramowania z zakresu telekomunikacji, e-Zdrowia, urządzeń telemedycznych, nowej generacji rozwiązań lojalnościowych oraz ERP będą miały w kolejnych okresach istotny wpływ na zwiększenie kosztów działalności i zmniejszenie bieżącego wyniku finansowego Grupy Comarch, natomiast przyczynią się one w przyszłości na zwiększenia przychodów osiąganych w tych obszarach biznesowych.

Osiągnięte na podstawowej działalności wyniki finansowe Grupy potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- znaczne inwestycje w kapitał ludzki
- rozwój i sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w przeważającej części na własnych produktach,
- rozwój sprzedaży na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, Azji i w obu Amerykach,
- stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów,
- rozwijanie kolejnych obszarów biznesowych, zwłaszcza w zakresie medycyny oraz Internet of Things (IoT),
- promowanie usługowego modelu sprzedaży informatyki,
- inwestycje we własne technologie informatyczne.

Analiza płynności	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2017 r.*	31 grudnia 2016 r.	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Bieżącej płynności finansowej	1,6	1,8	2,0	1,9	1,9
Płynności szybki	1,2	1,4	1,7	1,7	1,6
Podwyższonej płynności	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7

W 2018 roku, podobnie jak w latach poprzednich Grupa Comarch posiadała bardzo dobrą płynność finansową. W ocenie Zarządu, Grupa Comarch nie ma problemów z terminowym wywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań, przejściowo wolne środki Grupa inwestuje w bezpieczne instrumenty finansowe (lokaty bankowe, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych pieniędzy).

Analiza rotacji	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2017 r.*	31 grudnia 2016 r.	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Rotacji majątku obrotowego (krotność)	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6
Rotacji należności (dni)	115	126	133	125	115
Rotacji zapasów (dni)	37	162	36	18	55
Rotacji zobowiązań (dni)	173	197	189	173	177
Rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)	159	144	142	134	142

*) Dla celów porównawczych dane za 12 miesięcy 2017 zostały przekształcone według zasad wynikających z zastosowania MSSF 15.

Wskaźniki rotacji potwierdzają efektywne wykorzystywanie zasobów Grupy Comarch. Na koniec 2017 roku stanu półproduktów oraz produktów był wysoki, w 2018 roku uległ on zmniejszeniu, co przełożyło się na zmniejszenie wskaźnika stanu rotacji zapasów. Pozostałe wskaźniki utrzymały się na poziomie zbliżonym w stosunku do poprzednich lat.

Metody obliczania wskaźników finansowych

Wskaźniki zadłużenia

$$\text{wskaźnik zadłużenia finansowego aktywów} = \frac{\text{kredyty i pożyczki}}{\text{aktywa razem}}$$

$$\text{wskaźnik zadłużenia finansowego kapitału własnego} = \frac{\text{kredyty i pożyczki}}{\text{kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki}}$$

Wskaźniki rentowności

$$\text{marża na sprzedaży} = \frac{\text{zysk brutto}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność operacyjna} = \frac{\text{zysk operacyjny}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży brutto} = \frac{\text{zysk przed opodatkowaniem}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rentowność sprzedaży na zysku netto} = \frac{\text{zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

Wskaźniki płynności

$$\text{bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{płynności szybki} = \frac{\begin{aligned} &\text{należności handlowe oraz pozostałe należności} \\ &+ \text{środki pieniężne i ich ekwiwalenty} \\ &+ \text{aktywa finansowe dostępne do sprzedaży} \\ &+ \text{udziały i akcje} \end{aligned}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

$$\text{podwyższonej płynności} = \frac{\text{środki pieniężne i ich ekwiwalenty}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Wskaźniki rotacji

$$\text{rotacji majątku obrotowego (krotność)} = \frac{\text{przychody ze sprzedaży}}{\text{aktywa obrotowe}}$$

$$\text{rotacji należności (dni)} = \frac{\left(\begin{aligned} &\text{należności handlowe oraz pozostałe należności} \\ &+ \text{należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego} \end{aligned} \right) * 360}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

$$\text{rotacji zapasów (dni)} = \frac{(\text{zapasy-produkcja w toku}) * 360}{\text{koszty sprzedanych towarów i materiałów}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań (dni)} = \frac{\left(\begin{aligned} &\text{zobowiązania razem} \\ &- \text{zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych} \end{aligned} \right) * 360}{\begin{aligned} &\text{koszt sprzedaży i marketingu} + \text{koszty ogólnego zarządu} \\ &+ \text{pozostałe koszty operacyjne} \\ &+ \text{koszty sprzedanych produktów, usług towarów i materiałów} \end{aligned}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)} = \frac{\left(\begin{aligned} &\text{zobowiązania razem} \\ &- \text{kredyty i pożyczki} \end{aligned} \right) * 360}{\begin{aligned} &\text{koszt sprzedaży i marketingu} + \text{koszty ogólnego zarządu} \\ &+ \text{pozostałe koszty operacyjne} \\ &+ \text{koszty sprzedanych produktów, usług towarów i materiałów} \end{aligned}}$$

10. Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje i istotne pozycje pozabilansowe

10.1. Nieodnawialne kredyty bankowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiadała zobowiązania z tytułu nieodnawialnych kredytów w wysokości 198 676 tys. PLN.

W trakcie roku 2018 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

Kredytobiorca / Przedmiot finansowania	Instytucja finansująca	Kwota kredytu /pożyczki wg umowy		Kwota pozostała do spłaty (nie uwzględnia wyceny odsetek na dzień bilansowy)				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Wal	Kwota	Wal	Kwota	PLN			
Comarch S.A. budynek biurowy SSE4 w Krakowie	BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A	44 000	PLN	3 563 (wobec 4 182 na 31 grudnia 2017)	EUR	15 320 (wobec 17 444 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-07-2024	29.07.2024	hipoteka na budynku SSE4, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, weksel in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE5 w Krakowie - refinansowanie	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	4 126	EUR	1 418 (wobec 1 977 ma 31 grudnia 2017)	EUR	6 099 (wobec 8 246 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.09.2021	hipoteka na budynku SSE5, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. nieodnawialny kredyt obrotowy	Santander Bank Polska S.A. (dawniej Bank Zachodni WBK S.A.)	7 400	EUR	1 910 (wobec 2 944 na 31 grudnia 2017)	EUR	8 212 (wobec 12 280 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 28-06-2019	31.12.2020	hipoteka na budynku SSE3, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE6 w Krakowie	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	13 323	EUR	8 188 (wobec 9 854 na 31 grudnia 2017)	EUR	35 209 (wobec 41 098 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-11-2023	30.11.2023	hipoteka na budynku SSE6, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz gwarancji rękoma, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE7 w Krakowie	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	13 333	EUR	13 333 (wobec 11 286 na dzień 31 grudnia 2017)	EUR	57 330 (wobec 47 075 na dzień 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-02-2028	29.02.2028	hipoteka na budynku SSE7, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. długoterminowy kredyt nieodnawialny	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	2 508	EUR	1 188 (wobec 2 508 na 31 grudnia 2017)	EUR	5 109 (wobec 10 461 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-09-2019	30.09.2019	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. środki trwale - wyposażenie Laboratorium Internet of Things w Krakowie	DNB Bank Polska S.A.	2 531	EUR	1 751 (wobec 2 130 na dzień 31 grudnia 2017)	EUR	7 529 (wobec 8 885 na dzień 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	30.12.2023	zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej finansowanych środków trwałych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch Healthcare S.A. środki trwale - sprzęt medyczny do Centrum Medycznego iMed24 w Krakowie	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	15 889	PLN			0 (wobec 2 459 na 31 grudnia 2017)	PLN	WIBOR1M + marża banku	31.12.2018	zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej finansowanych środków trwałych, poręczenie Comarch S.A, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch AG budynek biurowy w Dreźnie - refinansowanie	BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A	6 000	EUR	0 (wobec 621 na 31 grudnia 2017)	EUR	0 (wobec 2 589 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR3M + marża banku	15.05.2018	dług gruntowy na budynku biurowym w Dreźnie, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku biurowego w Dreźnie, poręczenie Comarch S.A. oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	9 262	EUR		EUR		PLN	EURIBOR1M + marża banku	31.05.2030	hipoteka na budynku biurowym w Łodzi, oświadczenie Bonus Development Sp. z o.o. SK-A o poddaniu się egzekucji, cesja
				7 346		31 586				

budynek biurowy w Łodzi				(wobec 8 043 na 31 grudnia 2017)		(wobec 33 545 na 31 grudnia 2017)		IRS do 31-05-2030		praw z polisy ubezpieczeniowej budynku biurowego w Łodzi, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękojmi, cesja praw z umowy dzierżawy finansowanej nieruchomości zawartej z Comarch S.A., poręczenie Comarch S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji Comarch S.A.
Comarch S.A.S, Comarch S.A. Budynek Data Center w Lille we Francji	BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A	8 000	EUR	6 218 (wobec 6 734 na 31 grudnia 2017)	EUR	26 736 (wobec 28 085 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR3M + marża banku	18.09.2023	hipoteka na drugim miejscu na nieruchomości Comarch S.A. (Kraków, ul. prof. Michała Życzkowskiego 23, bud. SSE4), oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku SSE4
Comarch S.A. Program modernizacyjny infrastruktury Comarch	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	3 500	EUR	1 399 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	EUR	6 016 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	23.08.2023	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji

10.2. Odnowialne kredyty bankowe

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. spółki Grupy Comarch posiadały limity odnowialnych kredytów w rachunku bieżącym w wysokości 60 000 tys. PLN, limity nie były wykorzystane.

W trakcie roku 2018 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

	Instytucja finansująca	Cel finansowania	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
			Kwota	Waluta	Kwota	Waluta			
Comarch S.A.	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	20 000	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	20.12.2019	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	30 000	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.06.2019	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w Banku Polska Kasa Opieki S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	mBank S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	10 000	PLN	0	PLN	WIBOR O/N + marża banku	17.03.2020	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w mBank S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji,

10.3. Pożyczki

10.3.1. Pożyczki otrzymane

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa Comarch posiadała zobowiązania z tytułu niespłaconego kapitału pożyczek od podmiotów niepowiązanych w wysokości 16 601 tys. PLN.

Kredytobiorca / Przedmiot finansowania	Instytucja finansująca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota pozostała do spłaty (nie uwzględnia wyceny odsetek na dzień bilansowy)				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Wal	Kwota	Wal	Kwota	PLN			
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	12 980	PLN			7 463 (wobec 9 983 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.03.2022	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	17 691	PLN			766 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	31.01.2019	brak
Comarch Polska S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	3 475	PLN			2 991 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.05.2022	Poreczenie Comarch S.A.
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	1 474	PLN			737 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.07.2019	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	3 139	PLN			2 745 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.05.2022	brak
Comarch Polska S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	1 200	PLN			900 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.09.2019	Poreczenie Comarch S.A.
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	999	PLN			999 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.12.2019	brak

10.3.2. Pożyczki udzielone osobom zarządzającym i nadzorującym

W okresie sprawozdawczym spółka Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A udzieliła pożyczki w wysokości 2 353 tys. zł osobom zarządzającym i nadzorującym Comarch S.A. Do dnia publikacji raportu kwartalnego za Q4 2018 pożyczka ta została w całości spłacona. Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie istnieją żadne inne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez spółki Grupy Comarch gwarancje i poręczenia na rzecz osób zarządzających i nadzorujących Spółki oraz ich bliskich.

10.3.3. Pożyczki udzielone pracownikom Grupy Comarch

Nie wystąpiły.

10.4. Poręczenia

- W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 000 tys. USD i jest ważne przez czas trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy, tj. 5 495 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce Comarch Healthcare S.A. finansowania w wysokości 15 889 tys. PLN, w dniu 1 września 2011 roku spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 833 tys. PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i utrzymanie systemu BSS, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch UK wynikających z powyższej umowy, tj. do kwoty 808 tys. GBP oraz dodatkowo 86 tys. GBP rocznie za usługę SLA i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Next Generation Performance Management Solution, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z umowy. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 823 tys. EUR i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Planning and Inventory Application (PIA), został podpisany przez Comarch S.A. list patronacki, w którym Comarch S.A. zobowiązuje się do zapewnienia należytego wykonania umowy przez Comarch AG. List patronacki jest ważny 24 miesiące od zakończenia umowy, wartość umowy wynosi 3 505 tys. EUR.
- W związku z otrzymaniem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., subwencji na budowę infrastruktury w Dreźnie od Sachsische AufbauBank, Comarch S.A. przystąpiła do długu na wypadek powstania zobowiązania Comarch AG do zwrotu udzielonych środków. Maksymalna odpowiedzialność Comarch S.A. z tytułu przystąpienia do długu wynosi 263 tys. EUR plus odsetki za okres od momentu udzielenia subwencji do jej zwrotu.

- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Comarch AG finansowania w wysokości 6 000 tys. EUR. W dniu 15 maja 2013 roku spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 000 tys. EUR i jest ważne maksymalnie do dnia 15 maja 2020 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie Comarch Loyalty Management, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 2 351 tys. GBP i jest ważne przez okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i licencję Comarch Loyalty Management, a także na usługi data center, Support & Maintenance zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanych przez Comarch S.A.S. umów, tj. 2 807 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy z jednym z klientów na usługi data center, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanej przez Comarch AG umowy, tj. 236 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na zakup licencji na oprogramowanie oraz usługi utrzymania i wsparcia, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 11 244 tys. GBP i jest ważne w okresie dwunastu lat od zakończenia kontraktu.
- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umów na obsługę kart paliwowych, zostały udzielone przez Comarch S.A. poręczenia dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 100 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch ECM, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem (SaaS), zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S., wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 838 tys. EUR i jest ważne do momentu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania CA Consulting S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 50 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy ramowej z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości umowy, tj. 3 241 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch Loyalty Management For Airlines, Comarch Smart Analytics oraz Comarch Customer Engagement Platform-Gamification, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie ("Parent Guarantee") za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC

ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. do 5 000 tys. USD. Poręczenie zostało udzielone na okres 5 lat.

- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów, na wdrożenie Comarch Customer Engagement Platform, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie ("Parent Guarantee") za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Umowa została podpisana na okres 5 lat. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. 10 000 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Bonus Development sp. z o.o. SK-A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Bonus Development sp. z o.o. SK-A finansowania w EUR w wysokości 38 800 tys. PLN (co na dzień podpisania umowy kredytu stanowiło równowartość kwoty 9 262 tys. EUR) oraz w związku z zawarciem umowy na transakcje skarbowe związane z zabezpieczeniem ryzyka kursowego oraz stopy procentowej ww. kredytu, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczeń za zobowiązania Bonus Development sp. z o.o. SK-A wynikające z powyższych umów. Poręczenia są ważne do momentu spłaty wszystkich zobowiązań wynikających z umowy kredytu, ostateczny termin spłaty kredytu przypada na dzień 28 czerwca 2030 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch Chile SpA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na świadczenie usług IT Out-Tasking Services, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Chile SpA wynikające z tej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości 200 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu, tj. do 31 października 2019 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Polska S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 14 września 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 10 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie systemu Loyalty Management Solutions i jego serwis, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 39 747 tys. SEK.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Master Services Agreement zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone na kwotę 3 827 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Comarch Loyalty Management, Comarch Campaign Management, Comarch Social Mining i Comarch Smart Analytics zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty wartości projektu tj. 3 318 tys. GBP.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Healthcare S.A. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 450 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 330 tys. PLN.

- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Telco BSS i Telco OSS, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Software und Beratung AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do wartości kontraktu tj. 11 524 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez spółkę Thanks Again LLC, spółkę stowarzyszoną Comarch S.A., umowy na wynajęcie biura z jednym z klientów, zostało udzielone poręczenie dla spółki Thanks Again LLC. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 544 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usługi Comarch Loyalty Management zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie było ważne do maja 2018 roku i zostało udzielone do kwoty 2 414 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Retail, Comarch Mobile Sale i Comarch POS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 444 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Colombia S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Loyalty Management zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Colombia S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 10 710 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch Luxembourg S.a.R.L. , spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji przy realizacji projektu Billing System zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Luxembourg S.a.R.L. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 7 240 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska SA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy zakupu sprzętu IT w celu realizacji kontraktu z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Polska SA. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 3 660 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do realizacji usługi e-invoicingu, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 2 095 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK Ltd, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi Comarch NRM zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK Ltd. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 9 966 tys. GBP.
- W związku z zawarciem przez Comarch Yuhan Hoesa, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi NW Next Generation zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Yuhan Hoesa. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 18 467 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usług ERP, POS i MoS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 254 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi e-Care zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 151 tys. EUR.

W powyższej liście poręczeń znajdują się pozycje, których Spółka nie traktuje jako zobowiązania warunkowe.

10.5. Gwarancje bankowe i istotne pozycje pozabilansowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 81 163 tys. PLN, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wartość wynosiła 65 876 tys. PLN.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Geopolis sp. z o.o. wynosiła 63 tys. PLN, na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wartość wynosiła 82 tys. PLN.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 392 tys. EUR (tj. 1 673 tys. PLN), na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wartość wynosiła 392 tys. EUR (tj. 1 634 tys. PLN).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Comarch AG wynosiła 16 tys. EUR (tj. 69 tys. PLN), na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wartość wynosiła 16 tys. EUR (tj. 67 tys. PLN).

Comarch S.A. udzieliła oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych: Comarch Healthcare S.A. ważne do 30 czerwca 2019 roku, Comarch Malaysia SDN. BHD. bezterminowo, Comarch Argentina S.A. bezterminowo, Comarch R&D S.à r.l. bezterminowo oraz Comarch Polska S.A. ważne do 30 czerwca 2020 roku.

11. Najważniejsze wydarzenia w 2018 roku i po dacie bilansu

11.1. Umowy znaczące dla działalności Grupy Comarch

Do najważniejszych umów podpisanych przez Grupę Comarch w 2018 roku należą:

11.1.1. Podpisanie umowy na usługę wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-17-2017](#) z dnia 12 września 2017 r. w sprawie otwarcia ofert w ramach przetargu ograniczonego na „Świadczenie usług wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS”, organizowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, oraz do raportu bieżącego nr [RB-21-2017](#) z dnia 14 listopada 2017 r. o ogłoszeniu wyników przedmiotowego przetargu, Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-4-2018](#) o podpisaniu w dniu 2 marca 2018 r. przez konsorcjum firm Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie i Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie (dalej: „Konsorcjum”) z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie (dalej: „ZUS”) umowy na usługę wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (dalej: „Umowa”). Przedmiotem Umowy jest świadczenie przez Konsorcjum na rzecz ZUS usług utrzymaniowych, serwisowych i dodatkowych dla systemu KSI ZUS oraz pełnienie roli integratora KSI ZUS w zakresie i na zasadach określonych w Umowie. Łączna wysokość wynagrodzenia należnego Konsorcjum z tytułu realizacji przedmiotu Umowy nie przekroczy kwoty brutto w wysokości 242 033 004,00 PLN, w tym: kwoty netto w wysokości 196 774 800,00 PLN oraz podatku od towarów i usług (VAT) według stawki 23 % w wysokości 45 258 204,00 PLN. Termin realizacji przedmiotu Umowy wynosi 48 miesięcy, przy czym rozpoczyna on bieg od dnia rozpoczęcia świadczenia usług, tj. nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia zawarcia Umowy, po uprzednim zgłoszeniu przez Konsorcjum w formie pisemnej gotowości do przejęcia usług utrzymania i podpisaniu przez obie strony protokołu przekazania usług utrzymania, chyba że strony w formie pisemnej uzgodnią inaczej. Umowa wygasa również z chwilą wyczerpania limitu wynagrodzenia brutto należnego Konsorcjum. Na warunkach określonych w Umowie ZUS ma prawo obciążyć Konsorcjum karami umownymi z tytułu nienależytego wykonywania zobowiązań wynikających z Umowy. Łączna

wysokość kar umownych naliczonych z tytułów wskazanych w Umowie nie może przekroczyć 50% wynagrodzenia brutto. Zapłata kary umownej nie wyłącza dalej idącej odpowiedzialności odszkodowawczej przenoszącej wysokość zastrzeżonej kary, na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność Konsorcjum z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań zawartych w Umowie (z wyłączeniem kar umownych oraz kwot obniżenia wynagrodzenia), nie przekroczy 100% wynagrodzenia brutto, z tym zastrzeżeniem że ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy odszkodowania za szkody: wyrządzone umyślnie, spowodowane ujawnieniem informacji chronionych, w tym danych osobowych, na osobie oraz w majątku ruchomym i nieruchomym, wynikające z wad fizycznych lub prawnych produktów dostarczonych przez Konsorcjum. Żadna ze stron Umowy nie ponosi odpowiedzialności za utracone korzyści oraz szkody nie pozostające w normalnym związku przyczynowym z jej zachowaniem, lub z zachowaniem osób trzecich, za które strona ponosi odpowiedzialność.

11.1.2. Umowa kredytu inwestycyjnego z CaixaBank, S.A. Oddział w Polsce

Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 24 sierpnia 2018 roku raportem bieżącym nr [RB-14-2018](#) o podpisaniu przez Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z bankiem CaixaBank, S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie (dalej: „Bank”) na finansowanie nakładów związanych z realizacją prac modernizacyjnych infrastruktury biurowej Comarch S.A. Wysokość kredytu wynosi 3 500 000,00 EUR, tj. 14 980 350,00 PLN wg kursu euro z dnia zawarcia umowy. Okres kredytowania trwa do 23 sierpnia 2023 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do dnia 23 sierpnia 2019 roku. Zabezpieczeniem kredytu są:

a) pełnomocnictwo udzielone Bankowi przez Comarch S.A. do dysponowania środkami na rachunkach rozliczeniowych prowadzonych przez Bank;

b) oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji do wysokości 150% kwoty kredytu.

PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły.

11.2. Pozostałe

11.2.1. Zawarcie umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-14-2014](#) z dnia 19 maja 2014 roku (dotyczącego otrzymania noty księgowej od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: "ARiMR") obejmującej karę umowną w wysokości 32 455 497,28 PLN w związku z realizacją przez Comarch S.A. umowy z dnia 29 kwietnia 2013 roku („Umowa OFSA”) oraz raportu bieżącego nr [RB-4-2015](#) z dnia 15 stycznia 2015 roku informującego o doręczeniu Comarch S.A. w dniu 14 stycznia 2015 r. pozwu o zapłatę kwoty 34 493 717,28 PLN - wniesionego przeciwko Comarch S.A. przez ARiMR do Sądu Okręgowego w Warszawie III Wydział Cywilny - z tytułu naliczonych przez ARiMR kar umownych, Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym [RB-6-2018](#) o zawarciu w dniu 23 kwietnia 2018 r. ugody pomiędzy Comarch S.A. a ARiMR przed mediatorem sądowym. W ramach tej ugody - czyniąc sobie wzajemne ustępstwa - Strony zgodnie postanowiły, że kary umowne należne ARiMR w związku z nienależytym wykonywaniem przez Comarch S.A. Umowy OFSA, wynoszą 3 478 473,60 PLN i że zostaną one rozliczone z należnym Comarch S.A. od ARiMR odszkodowaniem, którego wysokość w ramach wzajemnych ustępstw ustalono w kwocie 1 478 098,24 PLN - z tytułu utraconych korzyści wynikających z niezawarcia przez ARiMR z konsorcjum Comarch S.A. oraz Comarch Polska S.A. umowy na „Utrzymanie i rozwój Systemu Informatycznego Agencji – SIA (ZSZiK, IACSplus, GIS, SIZ, PZSIPlus, PA)” („dalej Umowa SIA”) - wskutek zawarcia tej umowy z innym wykonawcą. W wyniku ugody łączna wartość kary umownej przypadająca do zapłaty przez Comarch S.A. wyniesie 2 000 375,36 PLN, co mieści się w rezerwie zawiązanej przez Comarch S.A. w 2014 roku w kwocie 2 276 882,40. Jednocześnie w ramach w/w ugody ARiMR zrzekła się dalej idących roszczeń z tytułu kar umownych związanych z

wykonywaniem Umowy OFSA, a Comarch S.A. zrzekł się wszelkich dalej idących roszczeń związanych z niezawarciem Umowy SIA. Zarząd Comarch S.A. informuje, iż podjął działania mające na celu zatwierdzenie w/w ugody przez właściwy sąd.

11.2.2. Zawarcie ugody z Tauron Dystrybucja S.A.

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-19-2017](#) z dnia 24 października 2017 roku dotyczącego otrzymania przez Comarch S.A. – jako lidera konsorcjum w składzie: Comarch S.A., Apator Rector sp. z o.o., Tukaj Mapping Central Europe sp. z o.o. oraz Eurosystem S.A. („Konsorcjum”) noty obciążeniowej wystawionej przez Tauron Dystrybucja S.A. (dalej: „Tauron”) wzywającej członków Konsorcjum do solidarnej zapłaty kwoty 30 246 071,61 PLN, Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-9-2018](#), że w dniu 5 czerwca 2018 roku na skutek przeprowadzonego pomiędzy Konsorcjum a Tauron postępowania mediacyjnego doszło do zawarcia ugody.

Zgodnie z zawartą ugodą Tauron zweryfikował żądanie zapłaty kar umownych z tytułu zwłoki w wykonaniu Etapu 2, Etapu 3 i Paszportyzacji do kwoty 11 140 250,00 PLN, zrzekając się dalszego dochodzenia naliczonych kar umownych z ww. tytułu.

Ponadto w wyniku zidentyfikowania przez Tauron potrzeby wykonania dodatkowych prac i usług, Konsorcjum wykona na rzecz Tauron dodatkowe zadania za wynagrodzeniem w kwocie 23 950 250,00 PLN. Zgodnie z postanowieniami zawartej ugody, kary z ugody będą podlegały rozliczeniu poprzez potrącenie umowne z wierzytelnościami Konsorcjum o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie dodatkowych prac i usług. Jednocześnie w dniu 5 czerwca 2018 roku Comarch S.A. zawarła z Apator Rector sp. z o.o. porozumienie, w którym Apator Rector sp. z o.o. zobowiązała się zwolnić Comarch S.A. z obowiązku świadczenia na rzecz Tauron kar umownych wynikających z ugody, jak również, zrzekła się wobec Comarch S.A. roszczeń z tytułu wykonania ugody. Apator Rector sp. z o.o. zobowiązała się ponadto w zawartym porozumieniu do wykonania dodatkowych prac i usług wynikających z zawartej z Tauron ugody.

11.2.3. Opinia Rady Nadzorczej w sprawie podziału zysku netto za 2017 rok

Raportem bieżącym nr [RB-7-2018](#), Zarząd Comarch S.A. poinformował, że w dniu 21 maja 2018 roku Rada Nadzorcza Comarch S.A. pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu Comarch S.A. z dnia 18 maja 2018r., aby wypracowany przez Spółkę, w roku obrotowym od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zysk netto w kwocie 39 338 096,57 PLN został podzielony w ten sposób, że:

- 1) część zysku netto w kwocie 12 200 023,50 PLN zostaje przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 1,50 PLN za jedną akcję otrzymają osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 10 sierpnia 2018 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 8.133.349 sztuk.
- 2) pozostała część zysku netto w kwocie 27 138 073,07 PLN zostaje przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w dniu 31 sierpnia 2018 roku.

PO DACIE BILANSU

11.2.4. Oświadczenie ZUS o częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie umowy na świadczenie usług utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-4-2018](#) z dnia 2 marca 2018 r. o podpisaniu umowy przez konsorcjum firm Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie i Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie (dalej: „Konsorcjum”) z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie (dalej „ZUS”) na usługę wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (dalej:

„Umowa”), Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2019](#) w dniu 20 lutego 2019 r. o otrzymaniu oświadczenia ZUS informującego o definitywnym częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz Metryk Powiązanych i Integratora, ze skutkiem natychmiastowym. W zakresie Metryk Niezaliczonych ZUS złożył oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, w zakresie Metryk Powiązanych i Integratora, ZUS złożył oświadczenie o częściowym wypowiedzeniu Umowy.

Według oświadczenia ZUS w zakresie nieobjętym wypowiedzeniem lub odstąpieniem Umowa pozostaje w mocy. Jako powód odstąpienia od Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz częściowego wypowiedzenia umowy ZUS wskazuje niepowodzenie w weryfikacji gotowości Comarch w zakresie 7 Metryk Niezaliczonych, co w opinii ZUS implikuje także konieczność wypowiedzenia Umowy w zakresie 23 Metryk Powiązanych oraz w zakresie pełnienia roli Integratora.

Ryczałtowa wartość wynagrodzenia należnego Konsorcjum z tytułu świadczenia usług objętych oświadczeniem ZUS wynosi 1 908 542 PLN netto miesięcznie.

W związku ze złożonym częściowym wypowiedzeniem Umowy ZUS wezwał Konsorcjum do zapłaty kary umownej w wysokości 10% wartości wynagrodzenia brutto, tj. do zapłaty kwoty 24 203 300,40 PLN w terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia ZUS.

W opinii Zarządu Comarch S.A. nie zaistniały przesłanki do odstąpienia od jakiegokolwiek części Umowy lub jej częściowego wypowiedzenia. Ponadto, naliczając karę umowną ZUS powołuje się na postanowienia umowy nie mające zastosowania do częściowego wypowiedzenia/odstąpienia od umowy na podstawach wskazanych w oświadczeniu ZUS. Comarch S.A. informuje również, że Konsorcjum realizuje postanowienia Umowy i potwierdza gotowość do przejęcia 1 marca 2019 r. całości usług utrzymania ZUS KSI zgodnie z harmonogramem. W ramach sprawdzianów kompetencji wykonanych przez ZUS do dnia 30 stycznia 2019 potwierdzone zostało kompletne przygotowanie merytoryczne Konsorcjum w zakresie funkcji Integratora oraz w zakresie 67 metryk z 74 metryk ogółem. Częściowe wypowiedzenie Umowy przez ZUS nastąpiło przed zakończeniem okresu przejściowego, co do zasady pozbawiło Konsorcjum możliwości dowiedzenia swoich kompetencji w okresie przewidzianym Umową. W opinii zarządu Comarch S.A. działania podjęte przez ZUS stanowią istotne naruszenie warunków Umowy i prawa, w związku z tym Konsorcjum wezwie ZUS do respektowania jej zapisów i jest gotowe do dochodzenia swoich praw, w tym odszkodowania, na drodze sądowej. Zarząd Comarch S.A. stoi na stanowisku, że nie ma podstaw do żądania przez ZUS od Konsorcjum zapłaty kary umownej.

Zarząd Comarch S.A. podkreśla, że w ocenie Zarządu opisana sytuacja nie będzie mieć istotnego negatywnego wpływu na sytuację finansową i gospodarczą Grupy.

11.2.5. Żądanie wypłaty z gwarancji dobrego wykonania dot. kontraktu ZUS KSI

W dniu 11 kwietnia 2019 roku Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-5-2019](#), że otrzymał od banku CaixaBank S.A. oddział w Polsce informację o złożeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) żądania wypłaty gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (Umowa KSI ZUS) w wysokości 24.203.300,40 PLN. Gwarancja bankowa została udzielona ZUS na zlecenie konsorcjum firm Comarch S.A. i Comarch Polska SA zgodnie z postanowieniami Umowy KSI ZUS, o zawarciu której Spółka informowała w raporcie bieżącym RB-4-2018 z dnia 2 marca 2018 roku. Termin wypłaty z gwarancji wynosi 14 dni od dnia otrzymania przez bank żądania wypłaty. W związku z wpływaniem do banku żądania wypłaty z gwarancji bankowej Grupa Comarch utworzyła rezerwy w wysokości 24,2 mln PLN, które spowodowały odpowiednie zmniejszenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Grupy Comarch. Ewentualna wypłata gwarancji nie będzie miała istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy Comarch oraz pozostaje bez wpływu na działalność operacyjną Grupy. W opinii Zarządu Comarch S.A. złożenie przez ZUS żądania wypłaty z gwarancji jest bezzasadne. Jeżeli gwarancja zostanie wypłacona, Zarząd Comarch S.A. podejmie kroki prawne zmierzające do jej zwrotu przez ZUS.

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-5-2019](#) z dnia 11 kwietnia 2019 r. o otrzymaniu od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce informacji o wpływnięciu żądania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(„ZUS”) dotyczącego wypłaty kwoty 24.203.300,40 PLN z wystawionej na zlecenie konsorcjum firm Comarch S.A. i Comarch Polska S.A. gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS, Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 23 kwietnia 2019 roku raportem bieżącym nr [RB-6-2019](#) o otrzymaniu od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce, informacji o wpłynięciu oświadczenia od ZUS o odroczeniu wykonania powyższego żądania do 31 maja 2019 roku, na czas prowadzenia rozmów ugodowych. Pierwotny termin wypłaty z gwarancji wynosił 14 dni od dnia otrzymania przez bank żądania wypłaty, tj. upływał 25 kwietnia 2019 r.

12. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania a także ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Grupa Comarch nie ogranicza obszaru swojego działania jedynie do terytorium Polski. Dysponując produktami konkurencyjnymi międzynarodowo, Grupa konsekwentnie zwiększa wartość sprzedaży zagranicznej koncentrując się szczególnie na rynku Europy Zachodniej. Sprzedaż jest realizowana zarówno bezpośrednio do klienta końcowego (bądź to przez Comarch S.A. lub inną spółkę Grupy Comarch) lub przez firmy partnerskie.

W najbliższych latach w ramach Grupy Comarch będą kontynuowane projekty inwestycyjne, które pozwolą na dalszą ekspansję firmy w nowych obszarach działalności i na nowych rynkach. Będą one finansowane m.in. ze środków pieniężnych posiadanych przez Spółki Grupy Comarch, jak również z wykorzystaniem kredytów bankowych.

12.1. Inwestycje kapitałowe

Wszystkie inwestycje kapitałowe zostały opisane w punkcie [20.2.](#)

12.2. Nieruchomości

Grupa na podstawie umowy zawartej w dniu 18 marca 2016 roku pomiędzy Comarch S.A., a firmą Budimex S.A. zrealizowała VI etap inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (budynek SSE7). Przedmiotem umowy było wybudowanie budynku biurowego wraz z infrastrukturą drogową i techniczną oraz dostawą niezbędnych materiałów i urządzeń. Powierzchnia całkowita budynku wynosi 27 736 m². Wartość umowy wynosiła 69 643 tys. PLN. Budynek został oddany do użytkowania w I kwartale 2018 r.

Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch S.A.S. został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. W dniu 15 marca 2016 roku została zawarta umowa pomiędzy Comarch S.A.S., spółką zależną Comarch S.A. oraz SNC-LAVALIN S.A.S. na realizację inwestycji budowlanej w Lille we Francji. Przedmiotem umowy była przebudowa budynku magazynowego na data center pod adresem 17 Rue Paul Langevin w Lezennes. Wartość umowy wynosiła 7 553 tys. EUR netto, tj. 32 943 tys. PLN, wg kursu EUR na dzień 30 czerwca 2018 roku. Prace zostały zakończone w drugim kwartale 2018 roku.

W 2018 r. nie dokonywano zakupów nieruchomości gruntowych.

13. Działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej

W dniu 22 marca 1999 r. Comarch S.A. uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 1997 r. w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (Dz. U. Nr 135, poz. 912 z

późn. zm.) jako podmiot, który zainwestował w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej co najmniej 2 mln EURO, uzyskała ulgi podatkowe dotyczące zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych od dochodu uzyskanego z działalności określonej w zezwoleniu. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulgi podatkowej z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, z ulgi nieograniczonej wartościowo, na ulgę ograniczoną wartościowo i zależną od wartości dokonanych inwestycji. Na mocy uchwały maksymalna wartość pomocy publicznej przyznanej Comarch S.A. nie będzie mogła przekroczyć 75% wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. Spółka Comarch S.A. wystąpiła do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymała decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla Comarch S.A.

Comarch S.A. posiada aktualnie cztery zezwolenia na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie:

- uzyskane w roku 2007, pierwotnie z okresem ważności do 31 grudnia 2017 roku, aktualnie zgodnie z Decyzją Ministerstwa Rozwoju i Finansów z dnia 18 października 2017 r. zmienione na nieokreślony termin obowiązywania;
- uzyskane w roku 2013, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w lutym 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w marcu 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania.

Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 r. termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

W dniu 22 marca 1999 r. Comarch S.A. uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 października 1997 r. w sprawie ustanowienia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (Dz. U. Nr 135, poz. 912 z późn. zm.) jako podmiot, który zainwestował w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej co najmniej 2 mln EURO, uzyskała ulgi podatkowe dotyczące zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych od dochodu uzyskanego z działalności określonej w zezwoleniu. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmieniła warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulgi podatkowej z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, z ulgi nieograniczonej wartościowo, na ulgę ograniczoną wartościowo i zależną od wartości dokonanych inwestycji. Na mocy uchwały maksymalna wartość pomocy publicznej przyznanej Comarch S.A. nie będzie mogła przekroczyć 75% wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. Spółka Comarch S.A. wystąpiła do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymała decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone powyżej i zgodne z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla Comarch S.A.

Comarch S.A. posiada aktualnie cztery zezwolenia na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie:

- uzyskane w roku 2007, pierwotnie z okresem ważności do 31 grudnia 2017 roku, aktualnie zgodnie z Decyzją Ministerstwa Rozwoju i Finansów z dnia 18 października 2017 r. zmienione na nieokreślony termin obowiązywania;
- uzyskane w roku 2013, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w lutym 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w marcu 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania.

Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 r. termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Ulga inwestycyjna z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 1999 została w całości wykorzystana (jego okres ważności upłynął 31 grudnia 2017 r.). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2007 roku wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 7 873 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2013 roku wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 28 929 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w marcu 2016 roku dotyczącego inwestycji w budynek biurowy SSE7 w Krakowie wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 22 759 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 5 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

W trakcie roku 2018 dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 863 tys. PLN. Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa w kwocie 11 162 tys. PLN, które to aktywo będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2019. Łączny wpływ tej operacji to wzrost wyniku o 2 299 tys. PLN.

14. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej jednostki dominującej

14.1. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW w Warszawie

Zgodnie z zasadą szczegółową nr II.Z.10. zawartą w części II "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016" Zarząd Comarch S.A. zaprezentował w raporcie bieżącym nr [EBI 1/2018](#) sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Comarch S.A. za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki, ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego oraz ocenę racjonalności prowadzonej przez Spółkę polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej.

Zgodnie z zasadą szczegółową nr II.Z.11 zawartą w części II "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016" Zarząd Comarch S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr [EBI 2/2018](#), że uchwałą nr 10/05/2018 z dnia 21 maja 2018 r. Rada Nadzorcza Comarch S.A. pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 27 czerwca 2018 r.

14.2. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. z dnia 27 czerwca 2018 r.

a) Zwołanie WZA, porządek obrad i informacje dotyczące udziału w WZA emitenta

Dnia 21 maja 2018 r. Zarząd Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie, działając na podstawie przepisów art. 395, art. 399 § 1, art. 402 z indeksem 1 oraz art. 402 z indeksem 2 Kodeksu Spółek Handlowych (dalej „KSH”) oraz art. 14 Statutu Spółki, zwołał Zwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 27 czerwca 2018 r., na godzinę 10.00 w Krakowie przy ul. Prof. Michała Życzkowskiego 23. Zarząd Spółki przedstawił w tym dniu również porządek obrad oraz projekty uchwał na niniejsze Walne

Zgromadzenie Akcjonariuszy wraz z uzasadnieniami. Zgodnie z art. 402 z indeksem 2 KSH Zarząd Spółki przekazał także informacje dotyczące udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki, w szczególności:

- prawo akcjonariusza do żądania umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- prawo akcjonariusza do zgłaszania projektów uchwał,
- sposób wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika,
- możliwość i sposób uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wypowiadania się w trakcie Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wykonywania prawa głosu drogą korespondencyjną lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wyznaczono na 12 czerwca 2018 r.,
- informacja o prawie uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu,
- lista akcjonariuszy,
- dostęp do dokumentacji,
- adresy strony internetowej oraz adres poczty elektronicznej.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-8-2018](#) z dnia 21 maja 2018 r.

b) Uchwały podjęte na WZA emitenta

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwały między innymi w następujących sprawach:

- wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- wykreślenia z porządku obrad punktu dotyczącego wyboru Komisji Skrutacyjnej;
- uchwalenia porządku obrad;
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017;
- zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017;
- zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej Spółki z działalności Rady Nadzorczej w 2017 roku oraz z oceny sytuacji Spółki i Grupy Kapitałowej Comarch, z badania sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 01.01.2017 – 31.12.2017 oraz z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 01.01.2017 – 31.12.2017;
- podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017;
- udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków w roku obrotowym 1.01.2017 - 31.12.2017;

Pełna treść uchwał została przekazana do publicznej wiadomości raportem bieżącym nr [RB-10-2018](#) z dnia 27 czerwca 2018 r.

c) Uchwała WZA w sprawie podziału zysku za 2017 rok

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2017 - 31.12.2017. Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2017 – 31 grudnia 2017 zysk netto w kwocie 39 338 096,57 PLN zostanie podzielony w ten sposób, że:

1. część zysku netto w kwocie 12 200 023,50 PLN zostaje przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 1,50 PLN za jedną akcję otrzymają osoby będące akcjonariuszami Spółki

- w dniu 10 sierpnia 2018 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 8.133.349 sztuk. Dywidenda zostanie wypłacona w dniu 31 sierpnia 2018 roku;
- pozostała część zysku netto w kwocie 27 138 073,07 PLN zostaje przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w dniu 31 sierpnia 2018 roku.

O szczegółach spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-11-2018](#) z dnia 27 czerwca 2018 r.

d) Lista akcjonariuszy uczestniczących w WZA emitenta

Zgodnie z listą akcjonariuszy uczestniczących w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. w dniu 27 czerwca 2018 r., Elżbieta Filipiak oraz Janusz Filipiak posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

- Janusz Filipiak – 893 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 465 000 głosów na WZA i które stanowiły 50,60% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 29,52%;
- Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 47,93% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 27,96%.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Comarch S.A. wynosi 15 126 949 głosów. Na WZA w dniu 27 czerwca 2018 roku brali udział akcjonariusze reprezentujący 8 824 644 głosów, co stanowi 58,34% w ogólnej liczbie głosów Spółki. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-12-2018](#) z dnia 27 czerwca 2018 r.

15. Operacje na akcjach Comarch S.A.

15.1. Transakcje zbycia/nabycia akcji jednostki dominującej

W dniu 12 marca 2018 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od Pawła Prokopa, Wiceprezesa Zarządu Comarch S.A. powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 8 marca 2018 r. 7 539 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 145,50 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 1 096 924,50 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-5-2018](#) i [RB-5-2018/K](#) z dnia 12 marca 2018 r.

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowe transakcje dotyczyły zakupu w dniu 2 marca 2018 r. 63 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 155,00 PLN za 1 akcję oraz zakupu w dniu 27 czerwca 2018 r. 300 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 144,00 PLN za 1 akcję. Łączna wartość obu transakcji wyniosła 52 965,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-13-2018](#) z dnia 27 czerwca 2018 r.

W dniu 7 września 2018 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowe transakcje dotyczyły zakupu w dniu 6 września 2018 r. 80 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 150,8125 PLN za 1 akcję. Łączna wartość transakcji wyniosła 12 065,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-15-2018](#) z dnia 7 września 2018 r.

PO DACIE BILANSU

W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 308 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym

po średnioważonej cenie 156,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 48 048 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-3-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 70 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 157,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 10 990 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-4-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

15.2. Program opcji menadżerskich dla Członków Zarządu

Nie dotyczy.

16. Operacje na akcjach jednostek zależnych i stowarzyszonych Comarch S.A.

Nie wystąpiły poza operacjami opisanymi w pkt [20.3](#) niniejszego sprawozdania.

PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły poza operacjami opisanymi w pkt [20.4](#) niniejszego sprawozdania.

17. Pozostałe wydarzenia 2018 roku i po dacie bilansu

17.1. Terminy przekazywania raportów okresowych w 2018 roku

Zgodnie z § 103 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim, Zarząd Comarch S.A. określił stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2018 roku raportem bieżącym nr [RB-1-2018](#) z dnia 2 stycznia 2018 r.

17.2. Oświadczenie Zarządu w sprawie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego

W załączeniu do raportu rocznego przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 27 kwietnia 2018 roku, Zarząd Comarch S.A. przekazał, zgodnie z treścią §29 ust. 5 regulaminu giełdy, raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego przez Comarch S.A. w 2017 roku.

17.3. Aneks do umowy z Bankiem Pekao S.A. na świadczenie Kompleksowej Obsługi Eksploatacyjnej Systemu Comarch Internet Banking

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-3-2017](#) z dnia 24 marca 2017 r., Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2018](#) w dniu 5 stycznia 2018 roku o otrzymaniu podpisanego aneksu do umowy Kompleksowej Obsługi Eksploatacyjnej Systemu CIB Comarch Internet Banking (bankowość korporacyjna) zawartej z Bankiem Pekao S.A. a CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., w dniu 23 grudnia 2005 r. (dalej: „Umowa”). W ramach aneksu ustalony został nowy zakres i termin realizacji usługi. Strony oświadczyły również, że nie mają wobec siebie żadnych roszczeń wynikających z niewykonywania lub nienależytego wykonywania ww. Umowy, co oznacza brak roszczenia Banku Pekao S.A. wobec CA Consulting S.A., o którym Zarząd Comarch S.A. informował w raporcie bieżącym nr [RB-3-2017](#).

17.4. Aneks do umowy z firmą Budimex S.A. na realizację VI etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (SSE7)

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-3-2016](#) z dnia 18 marca 2016 roku dotyczącego zawarcia umowy z firmą Budimex S.A. na realizację VI etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie (SSE7) oraz raportu bieżącego [RB-20-2017](#) z dnia 30 października 2017 roku dotyczącego podpisania aneksu do ww. umowy, Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-3-2018](#) w dniu 25 stycznia 2018 roku, że prace objęte pierwotnym zakresem umowy zostały wykonane do dnia 31 grudnia 2017 r., natomiast w dniu 25 stycznia 2018 roku został podpisany aneks do ww. umowy, zlecający Wykonawcy prace dodatkowe związane z budynkiem SSE7. W rezultacie, kwota kontraktu uległa zwiększeniu o 2 721 000 PLN, a planowany termin zakończenia prac objętych aneksem został ustalony na 30 czerwca 2018 roku.

PO DACIE BILANSU

17.5. Daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku

W dniu 4 stycznia 2018 r. raportem bieżącym nr [RB-1-2019](#) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku:

- IV kwartał 2018 w dniu 01.03.2019 r.
- I kwartał 2019 w dniu 17.05.2019 r.
- III kwartał 2019 w dniu 15.11.2019 r.
- Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2019 roku w dniu 30.08.2019 r.
- Raport roczny za 2018 rok w dniu 29.04.2019 r.
- Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok w dniu 29.04.2019 r.

17.6. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Grupa Comarch w okresie od 1 stycznia 2019 roku do dnia 26 kwietnia 2019 r. zawarła nowe kontrakty terminowe na wartość 2 500 tys. EUR. Wartość netto kontraktów forward nierozliczonych na dzień 29 kwietnia 2019 r. wynosiła 29 200 tys. EUR, oraz 3 300 tys. USD. Kontrakty forward zapadają w terminie do 24 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu forward zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez spółki Grupy Comarch kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych.

18. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju grupy kapitałowej emitenta

Strategicznymi kierunkami rozwoju Grupy Comarch są:

- rozwój sprzedaży zagranicznej, ze szczególnym uwzględnieniem rynków Europy Zachodniej (zwłaszcza w regionie DACH) i obu Ameryk,
- stały rozwój własnych, zaawansowanych technologicznie produktów informatycznych, wysokie nakłady na prace R&D,
- rozwój produktów i usług informatycznych dla medycyny,
- rozwój sprzedaży produktów i usług informatycznych w modelu usługowym (cloud computing),
- dywersyfikacja oferty poprzez sprzedaż produktów i usług do klientów z wielu sektorów gospodarki,
- kontynuacja prac rozwojowych w zakresie rozwiązań IT dla sektora e-Zdrowie, który w przyszłości powinien stać się jednym z głównych odbiorców Grupy Comarch,
- ścisła współpraca z globalnymi klientami na międzynarodowych rynkach,

- stałe inwestowanie w kapitał ludzki,
- rozwój nowoczesnej własnej bazy produkcyjnej w Polsce i zagranicą.

19. Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju

Globalizacja gospodarki światowej i liberalizacja handlu powodują zanikanie barier dla firm i ich produktów. Rynek IT staje się rynkiem otwartym i globalnym, na którym następuje ciągłe porównywanie cen i jakości dostępnych produktów. Wraz ze wzrostem obecności kapitału zagranicznego w Polsce, nawet firmy IT działające wyłącznie na polskim rynku muszą oferować produkty konkurencyjne z punktu widzenia rynku globalnego. Comarch od samego początku działania wypracował reputację firmy technologicznej wytwarzającej nowoczesne produkty i z sukcesem je sprzedającej na rynku krajowym i zagranicznym. Dlatego nadal głównym celem strategicznym Comarch jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, co pozwoli na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii jak również opracowywania nowych produktów.

Polityka Comarch zakłada prowadzenie prac badawczo-rozwojowych związanych z wdrożeniem nowych produktów oraz standaryzację produktów od samego początku ich przygotowania dla klienta. Dzięki temu, o ile nawet produkt został przygotowany na potrzeby konkretnego klienta, to część lub całość oprogramowania/kodu może być następnie wykorzystana do przygotowania standardowego produktu. W rezultacie owocuje to wyższą rentownością poszczególnych kontraktów oraz rozszerzeniem bazy klientów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2018 roku osiągnęły wartość 181,2 mln PLN i tym samym osiągnęły 13,2% przychodów ze sprzedaży Grupy Comarch. Comarch przeznaczył na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwał fundusze europejskie.

Comarch S.A.

W 2018 roku w ramach **Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Działanie 1.1 kontynuowana była realizacja projektu „Wytworzenie technologii „IoT Mesh” i narzędzi wspierających”.

W ramach Działania 1.1 „Projekty B+R przedsiębiorstw”, Poddziałania 1.1.2 „Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej”, realizowany był również projekt „Miasto zdrowia”.

Fundusze Europejskie
Inteligentny Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Natomiast w ramach Programu **Horizon 2020** podpisana została umowa o finansowanie projektu „LIVING INNOVATION - Implementing RRI through co-creation of smart futures with industry and citizens” - LIV.IN.

Komisja Europejska

Comarch Healthcare S.A.

W 2018 roku podpisana została umowa o dofinansowanie projektu „SOS dla ŁOM - realizacja nowoczesnej teleopieki medycznej dla mieszkańców Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego** na lata 2014-2020.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

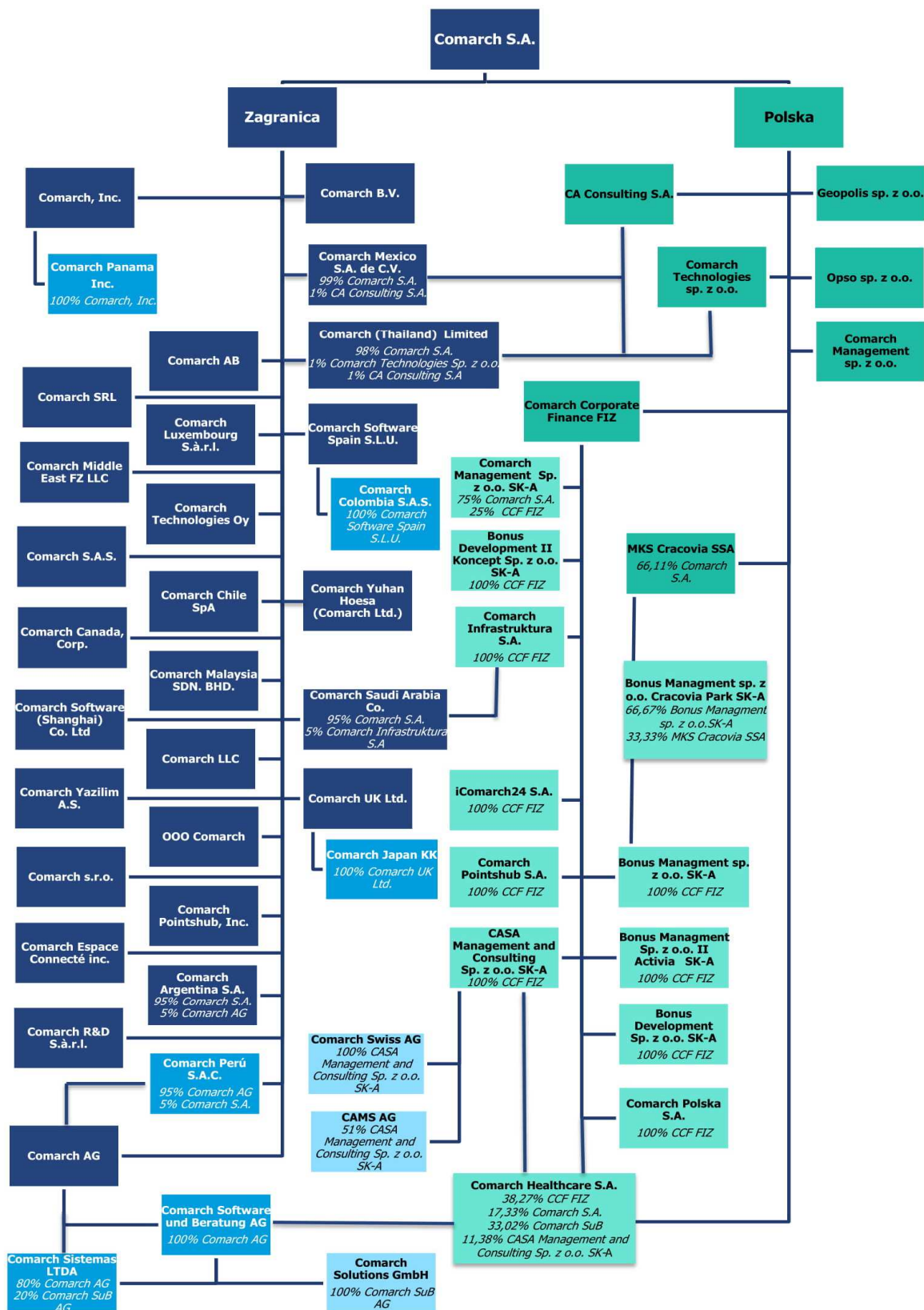

Natomiast w ramach Strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych” – **STRATEGMED II**, kontynuowana była realizacja umowy o dofinansowanie projektu „Nieinwazyjny monitoring we wczesnym wykrywaniu migotania przedsionków (AF)” – NOMED-AF.

20. Powiązania kapitałowe emitenta

20.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch

■ 100% Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej.

20.2. Charakterystyka spółek Grupy Comarch

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- Jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- Spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Technologies Oy, Comarch UK Ltd., Comarch Chile SpA, Comarch Sistemas LTDA, Comarch Software Spain S.L.U., Comarch Yazilim A.S., Comarch SRL, Comarch Espace Connecté Inc., Comarch Malaysia SDN. BHD., Comarch AB, Comarch Argentina S.A., Comarch Colombia S.A.S., Comarch Peru S.A.C., Comarch Japan KK, Comarch Saudi Arabia Co., Comarch Mexico S.A. de C.V., Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.), Comarch (Thailand) Limited, Comarch BV i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań informatycznych Comarch (zwłaszcza w obszarach ERP i ECM) na rynku szwajcarskim,
- Comarch Polska S.A. pozyskuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym głównie w sektorze publicznym i realizuje je w całości lub w części,
- Comarch Technologies sp. z o.o. odpowiada za rozwój technologii związanych z projektowaniem i produkcją urządzeń elektronicznych oraz związanego z nimi oprogramowania,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,
- Comarch Management sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, CAMS AG, Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A, Comarch Pointshub, Inc. prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,
- Przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- Comarch Healthcare S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną, urządzenia medyczne oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne, a także wytwarza i dostarcza kompleksowe rozwiązania informatyczne dla sektora medycznego,
- Comarch Infrastruktura S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- Geopolis sp. z o.o. wdraża zintegrowane systemy GIS w jednostkach administracji publicznej,
- MKS Cracovia SSA prowadzi działalność sportową i w zakresie krzewienia kultury fizycznej,

- „Bonus MANAGEMENT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie sportu, odnowy biologicznej i rekreacji,
- Opso sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną,
- Spółki Comarch s.r.o. i Comarch Pointshub S.A. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

JEDNOSTKA DOMINUJĄCA

Firma Spółki: **Comarch Spółka Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 350527377
NIP: 677-00-65-406

Akcje jednostki dominującej są dopuszczone do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i znajdują się wg wiedzy Spółki na dzień sporządzenia raportu w posiadaniu Janusza Filipiaka (24,55% akcji), Elżbiety Filipiak (16,27% akcji), członków Zarządu Comarch S.A. (1,05% akcji).

Spółka posiada oddziały w następujących miejscowościach: Tirana (oddział w Albanii), Białystok, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Tarnów, Toruń, Warszawa, Włocławek i Wrocław.

JEDNOSTKI ZALEŻNE

Firma Spółki: **Comarch AG COMARCH**
Adres spółki: Chemnitzer Str. 59b, 01187 Drezno, Niemcy
VAT ID: DE 206 522075

Kapitał zakładowy Comarch AG wynosi 15 000 000 EUR. Na kapitał zakładowy spółki składa się 15 000 000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1 Euro każda, które znajdują się w posiadaniu Comarch S.A. Łączna liczba głosów z wszystkich akcji Comarch AG wynosi 15 000 000. Comarch S.A. posiada 100% udziałów w kapitale i głosach na WZA Spółki. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku DACH. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku Comarch AG jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Software und Beratung AG COMARCH**
Adres spółki: Riesstr. 16, 80992 Monachium, Niemcy
VAT ID: DE129457436

Comarch AG jest posiadaczem 6 213 072 akcji spółki Comarch SuB, które stanowią 100% w jej kapitale zakładowym. Akcje te uprawniają do 6 213 072 głosów, tj. 100% na walnym zgromadzeniu spółki. Spółka prowadzi działalność na rynku IT głównie w Niemczech i Austrii, oferując swoje produkty i usługi w trzech segmentach biznesowych: ERP, finanse oraz integracja systemów dla średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch SuB jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez Comarch AG).

Firma Spółki: **Comarch Solutions GmbH COMARCH**
Adres spółki: Innsbruck - Müllerstr. 1, 6020 Innsbruck, Austria
VAT ID: ATU46234800

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 EUR. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Solutions GmbH jest jednostką zależną od Comarch S.A. (poprzez Comarch Software Und Beratung AG).

Firma spółki: **Comarch SAS COMARCH**
Adres spółki: 17 rue Paul Langevin, 59260 Lezennes, Francja
VAT ID: FR 20500252606

Comarch S.A. posiada 100% udziałów spółki Comarch SAS, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki Comarch SAS wynosi 3 308

429 EUR. W dniu 10 grudnia 2015 r. obniżono kapitał zakładowy w celu pokrycia strat z lat ubiegłych i jednocześnie podwyższono kapitał do kwoty 3 308 429 EUR. Z dniem 10 grudnia 2015 spółka sprzedała swoje udziały Comarch R&D SARL na rzecz Comarch SA. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku francuskojęzycznym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch SAS jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma spółki: **Comarch R&D Sàrl COMARCH**
Adres spółki: 100A, allée Saint Exupery ,38330 Montbonnot-Saint Martin, Francja
VAT ID: FR 69507984557

Od dnia 10 grudnia 2015 r. Comarch SA posiada 100% udziałów spółki Comarch R&D SARL, stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki Comarch R&D SARL wynosi 7 500 EUR i składa się z 750 udziałów o wartości nominalnej 10 EUR każdy. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku francuskojęzycznym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch R&D SARL jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma spółki: **Comarch Luxembourg S.à r.l COMARCH**
Adres spółki: 63-65, rue de Merl, L-2146 Luxembourg
VAT ID: LU24700126

Comarch SA posiada 100% udziałów spółki Comarch Luxembourg S.à r.l., stanowiących 100% kapitału zakładowego oraz 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki Comarch Luxembourg S.à r.l. wynosi 500 000 euro i składa się z 500 000 udziałów o wartości nominalnej 1 euro każdy. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich udziałów wynosi 500 000. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch w krajach Beneluxu. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Luxembourg S.à r.l. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch, Inc. COMARCH**
Adres spółki: 10 W. 35th St.
9450 W. Bryn Mawr Ave
Suite 325
Rosemont, IL 60018
VAT ID: 52-2207301

Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynkach obu Ameryk. Kapitał zakładowy spółki wynosi 40 000 USD. Comarch S.A. posiada 100% udziału w kapitale i głosach na WZA Spółki. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Inc. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Pointshub, Inc. COMARCH**
Adres spółki: 10 W. 35th St.
9450 W. Bryn Mawr Ave
Suite 325
Rosemont, IL 60018
VAT ID: 47-4563861

Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Kapitał zakładowy spółki wynosi 8 500 000 USD. Comarch S.A. posiada 100% udziału w kapitale i głosach na WZA Spółki. Spółka zajmuje się działalnością inwestycyjną na rynku informatycznym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Pointshub, Inc. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Panama, Inc. COMARCH**
Adres spółki: Calle 52 Este, Obarrio
Edificio P.H. Plaza Ejecutiva
Piso 3, Oficina 307
Panama City, Panamá
Telefon/fax: +507 263 25 69
VAT ID: RUC 698712-1-468218 DV95

Kapitał zakładowy spółki wynosi 360 000 USD i dzieli się na 360 000 akcji o wartości nominalnej 1 USD każda. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrożeniami systemów informatycznych Comarch na rynek Ameryki Środkowej i Południowej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Panama Inc. jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez Comarch Inc.).

Firma Spółki: **Comarch Sistemas LTDA COMARCH**
Adres spółki: Avenida Roque Petroni Junior n° 1.089
Vila Gertrudes, Sao Paulo, Brasil
VAT ID: 20.035.102/0001-50

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 000 000 BRL i dzieli się na 1 000 000 udziałów po 1 BRL każdy. Spółka Comarch AG posiada 80% udziałów w kapitale zakładowym oraz głosach, pozostałe 20% przypada dla spółki Comarch Software und Beratung AG. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku Ameryki Południowej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Sistemas LTDA jest jednostką zależną od Comarch S.A.(poprzez Comarch Software und Beratung AG).

Firma Spółki: **Comarch Canada, Corp. COMARCH**
Adres spółki: P.O Box 7289, Stn. « A », 44 Chipman Hill , Suite 1000, Saint John,
N.B., E2L 2A9, Canada
VAT ID: GST/HST 81055 8403 RT0001

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 CAD i dzieli się na 50 000 akcji o wartości nominalnej 1 CAD każda. Comarch S.A. posiada 100% udziału w kapitale i głosach na WZA Spółki. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrożeniami systemów informatycznych w Kanadzie. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Canada, Corp. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Espace Connecté Inc. COMARCH**
Adres spółki: 1155 Boul. Rene-Levesque O. Suite 2500,
Montreal QC H3B 2K4
VAT ID: 1222643674 IC 0001

Kapitał Comarch Espace Connecté Inc. wynosi 400 000 CAD i dzieli się na 400 000 akcji imiennych o wartości nominalnej 1 CAD każda. Jedynym akcjonariuszem Comarch Espace Connecté Inc. jest Comarch S.A. Spółka nie prowadzi obecnie działalności operacyjnej.

Firma Spółki: **Comarch Middle East FZ-LLC COMARCH**
Adres Spółki: PO. Box 500824 Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie
Nr rejestru: 19879
VAT ID: 100296100900003

Kapitał zakładowy spółki wynosi 200 000 AED i dzieli się na 200 udziałów po 1 000 AED każdy, z których przysługuje 200 głosów (1 AED na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 1,0227 PLN). Comarch S.A. objęła wszystkie udziały za gotówkę po wartości nominalnej. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch na Bliskim Wschodzie oraz wsparciem dostarczonych klientom systemów

informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Middle-East FZ-LLC jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Malaysia SDN. BHD. COMARCH**
Adres Spółki: B-3A-06 Block B West, PJ8 Service Suites
No 23 Jalan Barat, Seksyen 8
46050 Petaling Jaya
Nr rejestru: 1138689-D
VAT ID: 000638922752

Kapitał zakładowy spółki wynosi 500 000 MYR. Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%, który uprawnia do 100% głosów. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku azjatyckim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Malaysia SDN. BHD. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Software Spain S.L.U. COMARCH**
Adres Spółki: Calle Caléndula, 93, Miniparc III Edificio E, Alcobendas 28109, Madrid,
VAT ID: B87128849

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 100 000 EUR i dzieli się na 110 000 udziałów o wartości 10 EUR każdy. Comarch S.A. posiada 100% udziału w kapitale i głosach na WZA Spółki. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku hiszpańskojęzycznym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Software Spain S.L.U. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Yazilim A.S. COMARCH**
Adres Spółki: Matbuat Sok. Durukan Apt. No:17/6 Esentepe, Şişli/ Stambuł, Turcja
VAT ID: 2110683747

Kapitał zakładowy spółki wynosi 600 000 TRY (1 TRY na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,7108 PLN) i dzieli się na 600 000 akcji o wartości nominalnej 1 TRY każda. Jedynym właścicielem spółki jest Comarch S.A. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku tureckim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Yazilim A.S. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch S.R.L. COMARCH**
Adres Spółki: Via Luigi Galvani 24, 20124 Milano, Italy
VAT ID: 08967390967

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 753 386,50 EUR. Comarch S.A. posiada 100% udziałów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku włoskim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch S.R.L. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch LLC COMARCH**
Adres Spółki: 18/7 Kutuzova Str., 01133 Kijów, Ukraina
VAT ID: 329182826556

Kapitał zakładowy spółki wynosi 20 500 UAH (1 UAH na dzień 31 grudnia 2018 r. to równowartość 0,1357 PLN). Comarch S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym Comarch LLC, który uprawnia go do 100% głosów. Zarejestrowana spółka jest jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Comarch LLC zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch na Ukrainie oraz supportem dostarczonym klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch LLC jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **OOO Comarch COMARCH**
Adres spółki: Bakhrushina 32/1 115054 Moskwa, Rosja
VAT ID: INN/KPP 7704545099/770401001

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 200 000 RUB i odpowiada mu 1 udział o wartości nominalnej 1,2 miliona RUB (1 RUB na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 0,0541 PLN). Kapitał zakładowy został opłacony w całości. Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Rosji oraz supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. OOO Comarch jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Software (Shanghai) Co., Ltd. COMARCH**
Adres spółki: Room 3610-2, Block 11, No.3855 Shangnan Road Pudong New Area, Szanghaj, Chiny
VAT ID: 310115690128967

Kapitał zakładowy spółki wynosi 200 000 USD i został objęty przez Comarch S.A. w całości. Spółka wznowiła działalność w 2017 roku. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Technologies Oy COMARCH**
Adres spółki: Tekniikantie 14
02150 Espoo, Finlandia
VAT ID: FI23730145

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 EUR i składa się z 50 000 udziałów o wartości nominalnej 1 euro każdy. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich udziałów wynosi 50 000. Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%, który uprawnia do 100% głosów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku fińskim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Technologies Oy jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch UK Ltd COMARCH**
Adres Spółki: 201 Great Portland Street, London, W1W 5AB, Wielka Brytania
VAT ID: GB 133 0821 52

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 GBP. Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%, który uprawnia do 100% głosów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku brytyjskim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch UK Ltd jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Chile SpA COMARCH**
Adres Spółki: Calle Monseñor Sótero Sanz de Villalba 161 oficina 1001, Providencia, Región Metropolitana, Santiago de Chile, Chile
VAT ID: 76.296.232-2

Kapitał zakładowy spółki wynosi 161 mln CLP (100 CLP na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,5417 PLN) Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%, który uprawnia do 100% głosów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku Ameryki Południowej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Chile SpA jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch AB COMARCH**
Adres Spółki: C/o Bobowski, Flygfältsgatan 1, 128 30 Skarpnäck, Sweden
VAT ID: SE559018956801

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 SEK (1 SEK na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,4201 PLN). Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%, który uprawnia do 100% głosów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch na rynku szwedzkim. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch AB jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Argentina S.A. COMARCH**
Adres Spółki: Suipacha 1380, 2° Floor, Buenos Aires, Argentina
CUIT: 30-71425465-7

Kapitał zakładowy spółki wynosi 3 298 195 ARS (1 ARS na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,0990 PLN). Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 95%, który uprawnia do 95% głosów, 5% udziałów posiada Comarch AG, który uprawnia do 5% głosów. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch w Argentynie. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Argentina S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch, s.r.o. COMARCH**
Adres Spółki: Sumbalova 1a 841 04 Bratislava, Słowacja
VAT ID: SK2020070558

Kapitał zakładowy spółki wynosi 149 372,63 EUR. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch s.r.o. jest spółką zależną od Comarch S.A. Spółka obecnie nie prowadzi działalności operacyjnej.

Firma Spółki: **Comarch Swiss AG COMARCH**
Adres Spółki: Grabenstrasse 2/4, 9320 Arbon, Szwajcaria
VAT ID: 472274

Kapitał Comarch Swiss AG wynosi 300 000 CHF i dzieli się na 300 akcji imiennych o wartości nominalnej 1 000 CHF każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 300 głosów na zgromadzeniu akcjonariuszy. 100% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA. Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż produktów grupy Comarch w Szwajcarii. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Swiss AG jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ i CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A).

Firma Spółki: **CAMS AG COMARCH**
Adres Spółki: Hirschengraben 43, 6003 Luzern, Szwajcaria
VAT ID: CHE-273.360.056

Kapitał CAMS AG wynosi 100 000 CHF i dzieli się na 1 000 akcji imiennych o wartości nominalnej 100 CHF każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 1 000 głosów na zgromadzeniu akcjonariuszy. 51% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. CAMS AG jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ i CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A).

Firma Spółki: **Comarch Colombia S.A.S. COMARCH**
Adres spółki: Calle 72 NO 10-07 Of 603 Bogota D.C.
Bogota, Colombia
VAT ID: NIT 900967807-1

Kapitał zakładowy spółki wynosi 3 192 063 000 COP (100 COP na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,1141 PLN). Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrożeniami systemów informatycznych Comarch na rynek Ameryki Środkowej i Południowej. 100% udziałów spółki Comarch Columbia jest w posiadaniu spółki Comarch Software Spain S.L.U. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Columbia SAS jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez Comarch Software Spain S.L.U.).

Firma Spółki: **Comarch Peru S.A.C. COMARCH**
Adres spółki: Av. Republica de Panama,
3420 Urb. Limatambo Dpto.,
1701 Lima-Lima- San Isidro
VAT ID: 20601740924

Kapitał zakładowy spółki wynosi 165 000 PEN z czego 8 250 PEN zostało wpłacone przez spółkę Comarch S.A. a pozostałe 156 750 PEN przez spółkę Comarch AG (1 PEN na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 1,1186 PLN). Spółka zajmuje się sprzedażą i wdrożeniami systemów informatycznych Comarch na rynek Ameryki Środkowej i Południowej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Peru SAC jest jednostką zależną Comarch S.A. (w 95% przez Comarch AG).

Firma Spółki: **Comarch Saudi Arabia Limited Liability Company COMARCH**
Adres spółki: 1st Floor, The Plaza Complex, Olaya Street, Olaya, P.O. Box 84421,
Riyadh 11671, Kingdom of Saudi Arabia
Nr licencji: 210380472112

Kapitał zakładowy spółki wynosi 1 000 000 SAR (1 SAR na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 1,0019 PLN). Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 95%, 5% udziałów posiada Comarch Infrastruktura S.A. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch w Królestwie Arabii Saudyjskiej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Saudi Arabia Co. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Japan KK COMARCH**
Adres spółki: 3F, Otemachi Financial City Grand Cube, 1-9-2 Otemachi, Chiyoda-ku,
Tokyo, 100-0004
VAT ID: 4010401132602

Kapitał zakładowy spółki wynosi 15 000 000 JPY (1 JPY na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 3,4124 PLN). Comarch UK Ltd posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 100%. Przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż i wdrażanie rozwiązań IT produkcji Comarch w Japonii. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Japan KK jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez Comarch UK Ltd).

Firma Spółki: **Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.) COMARCH**
Adres spółki: 603, 6F, Magok techno-tower Bldg. 63, Magokjungang 6-ro,
Gangseo-gu, Seoul, Korea Południowa
VAT ID: 110114-0229599

Kapitał zakładowy spółki wynosi 100 mln KRW i składa się z 10 000 akcji o wartości 10 000 KRW każda (1 KRW na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,3373 PLN). Spółka Comarch S.A. posiada 10 000 akcji, czyli 100% udziałów i głosów w spółce Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.). Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Yuhan Hoesa jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Comarch (Thailand) Limited COMARCH**
Adres spółki: No.3, Promphan 3 Building, Unit No.1709-1710, 3 Ladprao Soi 3,
Ladprao Rd., Chom Phon, Chatuchak Bangkok 10900, Thailand
Vat ID: 105560178291

Wysokość kapitału zakładowego spółki wynosi 8,000,000 THB o wartości 100 THB za 1 udział (1 THB na dzień 31 grudnia 2018 wynosi 0,1161 PLN). Comarch S.A. posiada udział w kapitale zakładowym w wysokości 98%, 1% udziałów posiada Comarch Technologies Sp. z o.o. i 1% posiada CA Consulting

S.A. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Thailand (Limited) jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch BV COMARCH**
Adres spółki: Weena 505, 3013AL Rotterdam, Netherlands
VAT ID: NL859390457B01

Wysokość kapitału zakładowego spółki wynosi 100 000 EUR i składają się z 100 000 akcji o wartości 1 EUR każda. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch BV jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Mexico S.A. de C.V. COMARCH**
Adres spółki: Blvd. Miguel de Cervantes Saavedra 169, Office 15-121, Granada, Mexico City, CMX, 11520, Mexico
VAT ID: CME180416B94

Wysokość kapitału zakładowego spółki wynosi 500 000 MXN i składają się z 500 akcji o wartości 1 000 MXN każda. Spółka Comarch S.A. posiada 495 akcji, czyli 99% udziałów i głosów w spółce Comarch Mexico S.A. de S.V. a CA Consulting S.A. posiada 5 akcji, czyli 1% udziałów i głosów w spółce. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Mexico S.A. de S.V. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Technologies sp. z o.o. COMARCH**
Adres spółki: 31-864 Kraków, **Technologies**
Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 300075359
NIP: 2090000305

Kapitał zakładowy spółki Comarch Technologies sp. z o.o. wynosi 50 000 PLN i dzieli się na 500 udziałów o wartości nominalnej 100 PLN każda, z których wynika 500 głosów. Comarch S.A. posiada 100% udziałów Comarch Technologies sp. z o.o., które uprawniają do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Comarch Technologies sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie rozwoju bezpiecznych rozwiązań end-to-end sprzętu i oprogramowania komputerowego dla klientów B2B. Bazą rozwojową jest doświadczenie zdobyte w zakresie prototypowania, produkcji oraz kontroli jakości oferowanych rozwiązań z obszaru elektroniki użytkowej oraz przemysłu motoryzacyjnego, medycznego i finansowo-bankowego. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Technologies sp. z o.o. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **CA Consulting S.A. CA CONSULTING**
Adres spółki: Al. Jerozolimskie 81, 02-001 Warszawa
Regon: 356846563
NIP: 678-29-24-039

Kapitał zakładowy spółki CA Consulting S.A. wynosi 1 050 000 PLN i dzieli się na 5 250 akcji o wartości nominalnej 200 PLN każda, z których wynika 5 250 głosów. Comarch S.A. posiada 100% akcji CA Consulting S.A., które uprawniają do 100% głosów na WZA spółki. CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek Grupy Comarch, a także na świadczenia usług informatycznych i consultingowych na rzecz klientów spoza Grupy Comarch. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. CA Consulting S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Management spółka z o. o. COMARCH**
Adres spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120560832
NIP: 675-13-76-192

Kapitał zakładowy spółki Comarch Management sp. z o.o. wynosi 400 000 PLN i dzieli się na 4 000 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 100 PLN każdy, z których wynika 4 000 głosów. Comarch S.A. posiada 100% udziałów uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki Comarch Management sp. z o.o. Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Management sp. z o.o. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (CCF FIZ) COMARCH**
Adres Spółki: 31-038 Kraków, ul. Księcia Józefa 186
Regon: 120576141
NIP: 106-00-01-334

Comarch S.A. posiada cztery certyfikaty inwestycyjne CCF FIZ objęte w ramach emisji certyfikatów inwestycyjnych serii A, za cenę emisyjną w wysokości 250 000 PLN każdy. Łączna cena nabycia objętych przez Comarch S.A. 4 000 certyfikatów inwestycyjnych Funduszu wynosi 1 000 000 PLN. Stanowią one 100% wyemitowanych przez CCF FIZ certyfikatów inwestycyjnych oraz uprawniają do 100% głosów na zgromadzeniu inwestorów CCF FIZ. Objęte certyfikaty zostały opłacone ze środków własnych Comarch S.A. CCF FIZ prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług internetowych, które nie są przedmiotem podstawowej działalności Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Management spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120578542
NIP: 675-13-76-542

Kapitał zakładowy Comarch Management sp. z o. o. SK-A wynosi 170 110 PLN. 8,82% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (25,00% głosów), 26,45% akcji znajduje się w posiadaniu Comarch S.A. (75,00% głosów), natomiast 64,73% akcji zostało nabytych przez Comarch Management spółka z o. o. SK-A celem umorzenia. Z akcji nabytych celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu. Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Management sp. z o. o. SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Management sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-008 Kraków, ul. Rynek Główny 15
Regon: 120641766
NIP: 676-23-69-528

Kapitał zakładowy Bonus Management sp. z o. o. SK-A wynosi 2 879 400 PLN i dzieli się na 2 876 400 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. 100% akcji i głosów spółki przypada na CCF FIZ (100% głosów). Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Bonus Management sp. z o. o. SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Management sp. z o.o. II Activia Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-008 Kraków, ul. Rynek Główny 15
Regon: 121358009
NIP: 6762430883

Kapitał zakładowy Bonus Management sp. z o. o. II Activia SK-A wynosi 1 555 200,00 PLN i dzieli się na 1 555 200 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. 100,00% udziałów i głosów przypada na CCF FIZ. Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Bonus Management sp. z o. o. II Activia SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Management sp. z o.o. Cracovia Park Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-008 Kraków, ul. Rynek Główny 15
Regon: 123092610
NIP: 676-24-75-383

Spółka Bonus Management sp. z o. o. Cracovia Park SK-A została zawiązana 25 marca 2014 r. Jej kapitał zakładowy wynosi 800 000,00 PLN i dzieli się na 800 000 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SK-A objęła 50% kapitału zakładowego spółki (66,67% w głosach na WZA spółki) a spółka MKS Cracovia SSA objęła 50% kapitału zakładowego (33,33% w głosach na WZA spółki). Spółka Bonus Management sp. z o. o. Cracovia Park SK-A prowadzi działalność inwestycyjną na rynku nieruchomości oraz związaną z branżą sportowo-rekreacyjną. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Bonus Management sp. z o. o. Cracovia Park SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Development sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-008 Kraków, ul. Rynek Główny 15
Regon: 120637434
NIP: 676-23-68-121

Kapitał zakładowy Bonus Development sp. z o. o. SK-A wynosi 5 640 000 PLN i dzieli się na 5 640 000 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. Z 50 000 akcji uprzywilejowanych serii A przysługuje łącznie 100 000 głosów na zgromadzeniu wspólników, natomiast pozostałe 5 590 000 akcji uprawnia do 5 590 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100% głosów). Bonus Development sp. z o. o. SK-A prowadzi działalność deweloperską i związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Bonus Development sp. z o. o. SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Bonus Development sp. z o.o. II Koncept Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: 31-008 Kraków, ul. Rynek Główny 15
Regon: 121376250
NIP: 6762432161

Kapitał zakładowy Bonus Development sp. z o. o. II Koncept SK-A wynosi 101 263,00 PLN i dzieli się na 101 263 akcji o wartości nominalnej 1 PLN każda. 100,00% udziałów i głosów przypada na CCF FIZ. Bonus Development sp. z o. o. II Koncept SK-A prowadzi działalność deweloperską i związaną z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Bonus Development sp. z o. o. II Koncept SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Comarch Healthcare S.A. COMARCH Healthcare**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120652221
NIP: 675-13-82-502

Comarch Healthcare S.A. powstał z połączenia spółek iMed24 S.A. oraz ESAProjekt sp. z o.o. (rejestracja w KRS w dniu 1 lipca 2015 r.). Kapitał zakładowy Comarch Healthcare S.A. wynosi 12 114 806,00 i dzieli się na 12 114 806 akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 12 114 806 głosów na zgromadzeniu wspólników. 38,27% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (38,27% głosów), 17,33% akcji jest w posiadaniu Comarch S.A. (17,33% głosów), 33,02% akcji jest w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG (33,02% głosów), 11,38% akcji jest w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA (11,38% głosów). Spółka jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia, prowadzi projekty informatyczne związane z telemedycyną, a także Centrum Medyczne iMed24. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Healthcare S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Comarch Polska S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120705696
NIP: 675-13-87-586

Kapitał zakładowy Comarch Polska S.A. wynosi 500 000,00 PLN i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0% głosów). Spółka prowadzi sprzedaż systemów informatycznych do klientów sektora publicznego. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Polska S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Comarch Pointshub S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120792583
NIP: 675-14-02-274

Kapitał zakładowy Comarch Pointshub S.A. wynosi 750 000,00 PLN i dzieli się na 7 500 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 7 500 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0% głosów). Spółka prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego nowej generacji. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Pointshub S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Comarch Infrastruktura S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120807830
NIP: 675-14-03-084

Kapitał zakładowy Comarch Infrastruktura S.A. wynosi 575 000,00 PLN i dzieli się na 5 750 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 750 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0% głosów). Spółka prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług outsourcingu IT. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Comarch Infrastruktura S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **iComarch24 S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 a
Regon: 120871348
NIP: 6751410687

Kapitał zakładowy iComarch24 S.A. wynosi 500 000,00 PLN i dzieli się na 5 000 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 5 000 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0% głosów). Spółka świadczy usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch oraz wytwarza i sprzedaje

oprogramowanie w modelu Cloud finansowo-księgowo dla małych i średnich przedsiębiorstw. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. iComarch24 S.A. jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **CASA Management and Consulting sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna COMARCH**
Adres Spółki: ul. Szarskiego 18, 30-698 Kraków
Regon: 121040023
NIP: 6793020643

Kapitał zakładowy CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A wynosi 3 114 000,00 PLN i dzieli się na 31 140 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 31 140 głosów na zgromadzeniu wspólników. 100,0% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (100,0% głosów). Spółka prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A jest jednostką zależną od Comarch S.A. (przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Geopolis Sp. z o.o. Geopolis**
Adres spółki: ul. Włocławska 167, 87-100 Toruń
Regon: 146720793
NIP: 524-276-02-89

Kapitał zakładowy spółki wynosi 50 000 PLN. Comarch S.A. posiada 100% udziałów spółki Geopolis sp. z o.o., która zajmuje się wspieraniem informatyzacji w jednostkach administracji publicznej poprzez tworzenie i wdrażanie zintegrowanych rejestrów i ewidencji o charakterze przestrzennym, systemów zarządzania państwowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz geoportali. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Geopolis Sp. z o.o. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Opso sp. z o.o.**
Adres spółki: 31-864 Kraków, ul. prof. Michała Życzkowskiego 23
Regon: 122485307
NIP: 675-147-11-92

Kapitał zakładowy spółki Opso sp. z o.o. wynosi 205 000 PLN i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej 2 050 PLN każda, z których wynika 100 głosów. Comarch S.A. posiada 100% udziałów Opso sp. z o.o., które uprawniają do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Opso sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Opso sp. z o.o. jest jednostką zależną od Comarch S.A.

Firma Spółki: **Miejski Klub Sportowy Cracovia Sportowa Spółka Akcyjna**

Adres spółki: 30-111 Kraków, ul. Kałuży 1
Regon: 351553230
NIP: 677-20-79-476

Kapitał zakładowy MKS Cracovia SSA wynosi 21 840 100,00 PLN i dzieli się na 218 401 akcji. Comarch S.A. posiada 144 381 akcji i głosów na WZA MKS Cracovia SSA, co stanowi 66,11% udziału w kapitale zakładowym Spółki. Spółka prowadzi działalność sportową. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. MKS Cracovia SSA jest jednostką zależną od Comarch S.A.

SPÓŁKI STOWARZYSZONE

Firma Spółki: **SoInteractive S.A.**
Adres Spółki: 31-864 Kraków, ul. Prof. Michała Życzkowskiego 29 a
Regon: 120629191
NIP: 676-23-66-843

Kapitał zakładowy SoInteractive S.A. wynosi 791 000,00 PLN i dzieli się na 7 910 akcji o wartości nominalnej 100,00 PLN każda. Z akcji tych przysługuje łącznie 12 420 głosów na zgromadzeniu akcjonariuszy. 25,28% akcji spółki znajduje się w posiadaniu CCF FIZ (16,10% głosów), natomiast 17,70% w posiadaniu Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A (11,27% głosów). Przedmiotem działalności Spółki jest tworzenie rozwiązań grywalizacyjnych B2C, B2B i B2E oraz mechanizmów gier i Internet of Things. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. SoInteractive S.A. jest jednostką stowarzyszoną z Comarch S.A.

Firma Spółki: **Metrum Capital S.A. (Volatech Capital Advisors S.A.)**
Adres Spółki: ul. Kałuży 1, 30-111 Kraków
Regon: 0000502255
NIP: 6772380164

Kapitał zakładowy Metrum Capital S.A. wynosi 700 000,00 PLN. Comarch S.A. jest w posiadaniu 21,43% akcji (15,79% w głosach na WZA spółki), a spółka CAMS AG jest w posiadaniu 42,86% akcji (31,58% w głosach na WZA spółki). Przedmiotem działalności Spółki jest wytwarzanie oprogramowania IT wspomagającego inwestowanie na rynku kapitałowym. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Metrum Capital S.A. jest jednostką stowarzyszoną z Comarch S.A. (bezpośrednio i przez CCF FIZ).

Firma Spółki: **Thanks Again LLC**
Adres Spółki: 1015 Tyrone Road, Suite 820, Tyrone, GA 30290
Regon: 120629191
NIP: 676-23-66-843

42,50% akcji spółki znajduje się w posiadaniu Comarch Pointshub Inc. (42,50% głosów). Spółka Thanks Again LLC jest operatorem systemów lojalnościowych dla lotnisk w Ameryce Północnej. Zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. Thanks Again LLC jest jednostką stowarzyszoną z Comarch S.A. (przez Comarch Pointshub Inc.).

20.3. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch w 2018 roku

W dniu 22 marca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Comarch Healthcare S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o 2 000 000 PLN, tj. z 10 114 806,00 PLN do 12 114 806,00 PLN. Comarch Software und Beratung AG objęła w całości i opłaciła nową emisję akcji, tj. 2 mln akcji o wartości nominalnej 1,00 PLN i cenie emisyjnej 10,00 PLN za jedną akcję. W dniu 6 lipca 2018 r. zostało zarejestrowane rzeczowe podwyższenie kapitału.

W dniu 11 maja 2018 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału w spółce Comarch Management Sp. z o.o. o kwotę 100 000 PLN, tj. z kwoty 300 000 PLN do kwoty 400 000 PLN.

W dniu 13 kwietnia 2018 r. została zarejestrowana spółka zależna Comarch Mexico S.A. de C.V. w Mexico City w Meksyku o kapitale zakładowym 500 000 MXN składającym się z 500 akcji o wartości 1 000 MXN każda. Spółka Comarch S.A. posiada 495 akcji, czyli 99% udziałów i głosów w spółce Comarch Mexico S.A. de S.V. a CA Consulting S.A. posiada 5 akcji, czyli 1% udziałów i głosów w spółce.

W dniu 2 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Comarch Japan KK podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o 10 mln JPY, tj. z 5 mln JPY do 15 mln JPY. Comarch UK objęła w całości i opłaciła nową emisję akcji, tj. 200 akcji o wartości nominalnej 50 000 JPY. Do dnia publikacji niniejszego raportu powyższe podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane.

W dniu 23 sierpnia 2018 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału w spółce Comarch Colombia S.A.S. o kwotę 3 010 063 000 COP, tj. z kwoty 182 000 000 COP do kwoty 3 192 063 000 COP. Podwyższenie miało miejsce za sprawą konwersji zobowiązań od Comarch Software Spain S.L.U., który posiada 100% udziałów. Wysokość kapitału docelowego spółki wynosi 3 600 000 000,00 COP i składa się z 3 600 000 akcji o wartości nominalnej 1 000 COP każda.

W dniu 11 września 2018 r. dokonano rejestracji spółki Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.) z siedzibą w Seulu w Korei Południowej. Kapitał zakładowy spółki wynosi 100 mln KRW i składa się z 10 000 akcji o wartości 10 000 KRW każda. Spółka Comarch S.A. posiada 10 000 akcji, czyli 100% udziałów i głosów w spółce Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.).

W październiku 2018 rozpoczęła działalność operacyjną spółka Comarch (Thailand) Limited. Właścicielami 100% udziałów w spółce były pierwotnie 3 osoby fizyczne, będące członkami zarządu Comarch S.A. W dniu 14 grudnia 2018 została podpisana umowa odkupienia udziałów spółki Comarch (Thailand) Limited przez spółki: Comarch SA, CA Consulting SA, Comarch Technologies Sp. z o.o. Udziały zostały opłacone a zmiana ta została prawnie zarejestrowane w Tajlandii w dniu 24 grudnia 2018 r. Wysokość kapitału zakładowego spółki wynosi 8,000,000 THB o wartości 100 THB za 1 udział.

W dniu 23 listopada 2018 r. została zarejestrowana w Rotterdamie spółka zależna Comarch BV o kapitale zakładowym 100 000 EUR składającym się z 100 000 akcji o wartości 1 EUR każda. Spółka Comarch S.A. posiada 100% udziałów i głosów w spółce Comarch BV.

20.4. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch po dacie bilansu

Nie wystąpiły.

21. Raport danych niefinansowych

W dniu 29 kwietnia 2019 r. Spółka opublikowała na stronie <https://www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/2018/> skonsolidowany raport danych niefinansowych za 2018 rok.

22. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

23. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Grupa nie publikowała prognozy wyników na 2018 rok.

24. Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność Grupy i osiągnięte zyski oraz ich ocena

24.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W trakcie roku 2018 dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 863 tys. PLN stosownie z wysokością osiągniętego dochodu strefowego

w roku 2018. Dokonano też częściowego rozliczenia aktywa z 31 grudnia 2017 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 4 125 tys. PLN oraz utworzono aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 10 700 tys. PLN, a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 9 802 tys. PLN oraz utworzenia w wysokości 4 736 tys. PLN. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto w okresie sprawozdawczym wyniósł +1 509 tys. PLN. W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w 2018 roku częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 57 tys. PLN. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 5 193 tys. PLN i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 5 473 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 12 miesięcy 2018 roku wyniósł + 337 tys. PLN.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały wzrost wyniku o 4 145 tys. PLN.

24.2. Różnice kursowe oraz instrumenty finansowe oparte na kursach walut

Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2018 roku zmniejszyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch o 485 tys. PLN (podczas gdy w 2017 roku zmniejszyły o 19 429 tys. PLN), natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów zmniejszyły wynik Grupy Comarch o 8 762 tys. PLN (podczas gdy w roku 2017 zwiększyły o 6 628 tys. PLN). Wycena instrumentów finansowych oraz transakcje zrealizowane (głównie kontrakty typu forward) wraz z rezerwą na podatek odroczone od ich wyceny, zmniejszyły wynik netto Grupy o 1 426 tys. PLN (podczas gdy w roku 2017 zwiększyły o 24 493 tys. PLN). Łączny wpływ różnic kursowych oraz wyceny i realizacji instrumentów pochodnych na wynik netto Grupy Comarch za rok 2018 wyniósł -10 673 tys. PLN (+11 692 tys. PLN w roku 2017).

24.3. Odpis z tytułu utraty wartości należności

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w kwocie 40 819 tys. PLN oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 3 844 tys. PLN w związku z uregulowaniem należności. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

24.4. Utworzenie rezerwy na wypłatę gwarancji dobrego wykonania dotyczącej projektu ZUS KSI

W związku ze złożeniem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) żądania wypłaty z gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (Umowa KSI ZUS), Grupa Comarch utworzyła rezerwy w wysokości 24 000 tys. PLN, które spowodowały odpowiednie zmniejszenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Grupy Comarch za rok 2018.

25. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową

Nie wystąpiły.

26. Opis struktury głównych lokat kapitałowych lub głównych inwestycji kapitałowych dokonanych w ramach grupy kapitałowej emitenta w danym roku obrotowym

Opisane w punkcie [12](#) niniejszego sprawozdania.

27. Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 29 maja 2017 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował, że Rada Nadzorcza, działając na podstawie Art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki wybrała – jako podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego - BDO Sp. z o.o., ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa (KRS 0000293339), oraz wyraziła zgodę na zawarcie z tym podmiotem przez Comarch S.A. umowy w zakresie:

- a) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2017 roku;
- b) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2017 roku;
- c) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2018 roku;
- d) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2018 roku.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-11-2017](#) z dnia 29 maja 2017 r.

Szczegóły dotyczące wynagrodzenia podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w tabeli poniżej:

Lp.	Rodzaj usług	Wysokość wynagrodzenia (netto) - zapłacone	Wysokość wynagrodzenia (netto) - należne
2018 rok			
BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			
1.	Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych Comarch S.A. za 2018 rok	40 000,00 PLN	60 000,00 PLN
2.	Przegląd sprawozdań półrocznych Comarch S.A. za I półrocze 2018 roku oraz uzgodnione koszty dodatkowe związane z procesem konsolidacji	50 000,00 PLN	-
3.	Inne usługi dla Comarch S.A.	-	-
4.	Badanie rocznych sprawozdań finansowych spółek CA Consulting SA, Comarch Polska S.A., Comarch Healthcare S.A., Comarch Technologies Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o S.K.A., Comarch Infrastruktura S.A., iComarch24 S.A., MKS Cracovia SSA, Comarch Pointshub S.A. za 2018 rok	14 800,00 PLN	50 200,00 PLN
2017 rok			
BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością			
1.	Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych za 2017 rok	100 000,00 PLN	0,00 PLN
2.	Przegląd sprawozdań półrocznych za I półrocze 2017 roku oraz uzgodnione koszty dodatkowe związane z procesem konsolidacji	50 000,00 PLN	0,00 PLN
3.	Inne usługi dla Comarch S.A.	-	-

	Badanie rocznych sprawozdań finansowych spółek CA Consulting SA, Comarch Polska S.A., Comarch Healthcare S.A., Comarch		
4.	Technologies Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o S.K.A., Comarch Infrastruktura S.A., iComarch24 S.A., MKS Cracovia SSA, Comarch Pointshub S.A. za 2017 rok	65 000,00 PLN	0,00 PLN
	BDO Accountants Burg. CVBA		
1.	Inne usługi dla Comarch AG Belgian Branch	9 550,00 EUR	-
	BDO Dr. Mohamed Al-Amri & Co		
1.	Badanie sprawozdania finansowego Comarch Saudi Arabia Limited Liability Company	30 000,00 SAR	-
	AO BDO Yunikon		
1.	Badanie sprawozdania finansowego OOO Comarch	500 000,00 RUB	-

28. System kontroli programów akcji pracowniczych

Nie dotyczy.

29. Opis prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej

Biznes odpowiedzialny społecznie jest w znacznej mierze oparty na działaniach na rzecz lokalnej społeczności. Grupa Kapitałowa Comarch od początku swojej działalności szeroko angażuje się w działalność społeczną, propagując ideę stworzenia szerokiej platformy społecznej, na gruncie której propagowane są sport oraz najnowsze technologie IT. Istotne są również działania promujące zdrowy tryb życia i ochronę środowiska, pomoc zwierzętom, jak również zaangażowanie w kulturę oraz wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności.

COMARCH DLA KULTURY

COMARCH DLA POPRAWY JAKOŚCI MUZYKI ORGANOWEJ W KOŚCIELE MARIACKIM

W 2018 roku Comarch nadal wspierał finansowo projekt remontu organów oraz rewitalizacji przestrzeni muzycznej w kościele Mariackim. W wyniku restauracji organy średnie autorstwa Kazimierza Żebrowskiego odzyskały pierwotny blask i szlachetne brzmienie. Zostały oddane do użytku i poświęcone przez metropolitę krakowskiego 15 grudnia 2018. Comarch od wielu lat współpracuje z parafią mariacką przy organizacji wydarzeń muzycznych i sponsoruje Mariacki Festiwal Organowy - cykl letnich wydarzeń muzycznych w murach kościelnych parafii - od samego początku jego istnienia. Firmie zależy także na tym, aby miasto w którym mieści się jego siedziba główna, rozwijało się jako miejsce spotkań miłośników szeroko pojętej kultury z całego świata.

- Od wielu lat współpracujemy z Parafią Mariacką przy organizacji wydarzeń muzycznych i sponsorujemy Mariacki Festiwal Organowy. Dlatego też zaangażowaliśmy się w remont organów. Chcemy, aby instrument odzyskał należyte brzmienie, a miasto i społeczność lokalna otrzymała wysokiej klasy zabytek – mówi prof. Janusz Filipiak, założyciel i prezes Comarch.

Kolejny rok z rządu Comarch S.A. sponsorowała także wydarzenie, które wpisało się na stałe do kalendarza kulturalnego Krakowa - koncert Last Night of the Proms, a także kolejną już edycję Mariackiego Festiwalu Organowego. Krakowska spółka sponsoruje to muzyczne wydarzenie od samego początku jego istnienia.

DZIAŁANIA COMARCH POZA GRANICAMI POLSKI

W 2018 roku Comarch Swiss AG wsparł finansowo Muzeum Polskie w miejscowości Rapperswil w Szwajcarii.

KONKURS GRANTOWY COMARCH CARES

Do Konkursu Grantowego #ComarchCares mogą zgłaszać się pracownicy i współpracownicy Comarch, którzy wraz z instytucjami (fundacje, stowarzyszenia, placówki wychowawcze i edukacyjne), chcą realizować działania o charakterze pro-społecznym. Wiosną 2018 r. zrealizowano dwa projekty zgłoszone w edycji jesiennej 2017. Pierwszy to cykl warsztatów wyrównujących umiejętności uczenia się wśród dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych dysfunkcjami, realizowany przez zespół z Warszawy. Drugi projekt „Czyste powietrze” zespołu z Łodzi zakładał zakup filtrów oczyszczających powietrze w salach przedszkolnych oraz przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych dotyczących ochrony środowiska oraz profilaktyki zdrowia. Jesienią 2018 rozstrzygnięto kolejną edycję konkursu, w której wyłoniono dwa zwycięskie granty: Programowanie ma przyszłość zespołu z Tarnowa oraz projekt teamu z Poznania Programowanie – przygoda na całe życie. Projekty realizowane będą w 2019.

GRADUATION PROJECT

Po raz pierwszy firma zaangażowała się także w Graduation Project - przegląd najlepszych prac dyplomowych dla osób z krajów Grupy Wyszehradzkiej. Do przeglądu zgłoszono w 2018 roku 347 dyplomów, z których jury zakwalifikowało do wystawy 30 projektów. Dyplomy zostaną pokazane w czerwcu 2019 r., podczas European Design Festival w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie oraz jesienią na Vienna Design Week. Wernisażowi w Cieszynie będzie towarzyszyło uroczyste wręczenie wyróżnień specjalnych – płatnych staży w Comarch.

ŚWIĄTECZNIE DLA SPOŁECZOŚCI LOKALNYCH

Podobnie jak w roku 2016, 2017 tak i w 2018 roku pracownicy z polskich spółek Comarch w oddziałach w całej Polsce włączyli się w organizację świątecznych zbiorów rzeczowych dla osób potrzebujących.

ZAZIELENIAMY KRAKÓW

W minionym roku firma kontynuowała akcje zazieleniania stolicy Małopolski wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie. Pracownicy Grupy Comarch wraz z rodzinami posadzili na Plantach Krakowskich 200 grabów oraz kasztanowca. Dodatkowo rozdali mieszkańcom Krakowa 500 sadzonek roślin doniczkowych. Firma planuje kontynuować akcję w przyszłości.

POPULARYZACJA NAUKI

Grupa Comarch od początku swojej działalności aktywnie współpracuje ze szkołami, uczelniami wyższymi oraz innymi placówkami edukacyjnymi. W poszczególnych oddziałach powstają inicjatywy pracowników wiążące się z poświęcaniem czasu dla studentów na dedykowanych kursach czy okazjonalnych spotkaniach. Firma kontynuuje program umożliwiający rozpoczęcie kariery w branży IT dla studentów. W 2018 roku odbyła się już 16. edycja wakacyjnego stażu IT, w którym wzięło udział 405 studentów kierunków IT oraz początkujący projektanci UX. 78 proc. uczestników stażu zdecydowało się kontynuować współpracę ze sp. Ponadto mając w swoich szeregach wielu absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz współpracując z tą uczelnią na wielu polach od początku powstania firmy, Comarch zdecydował się wesprzeć obchody jubileuszu 100-lecia akademii.

COMARCH DLA EDUKACJI

Comarch popularyzuje wiedzę na temat systemów ERP wśród uczelni i szkół zawodowych o profilach ekonomicznych. Działalność ta jest realizowana poprzez:

- użyczenia systemów Comarch ERP w wersjach edukacyjnych (ponad 570 placówek i instytucji oświatowych wyposażonych edukacyjnymi wersjami Comarch ERP),
- spotkania i seminaria ERP dla wykładowców i studentów, wycieczki zawodoznawcze,
- szkolenia dla nauczycieli z zakresu systemów Comarch ERP.

Zostały także przygotowane przez Comarch pierwsze dedykowane zeszyty ćwiczeń dla szkół ekonomicznych, z myślą o egzaminach zawodowych dla technika ekonomisty.

SPORT I ZDROWY STYL ŻYCIA

Od 25 lat polskie spółki Grupy Comarch angażują się w propagowanie sportu wśród młodzieży oraz mieszkańców województwa małopolskiego, głównie przez sponsoring klubu sportowego Cracovia. Firma promuje również zdrowy i aktywny styl życia wśród swoich pracowników. W Polsce Comarch zachęca pracowników do przyjeżdżania rowerem do pracy, zapewniając infrastrukturę rowerową oraz okolicznościowe akcje związane z rowerami. Podczas dorocznego wydarzenia „Śniadanie rowerowe” pracownicy, którzy tego dnia przyjechali do pracy rowerem otrzymali zdrową przekąskę. Również wielu imprezom integracyjnym towarzyszą aktywności sportowe. Grupa Comarch zachęca swoich pracowników także do udziału w zewnętrznych imprezach sportowych, a dochód z wielu z nich przekazywany jest na cele społeczne. W 2018 roku pracownicy spółek Grupy Comarch w Polsce uczestniczyli w kilkunastu imprezach biegowych w całej Polsce, a także rozgrywkach siatkarskich czy piłkarskich. Dodatkowo osoby pracujące w krakowskiej lokalizacji firmy wzięły udział Mundialu Comarch (kilkanaście drużyn, 200 zawodników). Również w 2018 roku w sezonie letnim pracownicy Grupy Comarch w Polsce już po raz czwarty mogli zmierzyć się z wyzwaniami treningowymi podczas rywalizacji biegowych ComarchONrun oraz rowerowych ComarchONbike. Do dyspozycji pracowników spółek Grupy Comarch w Krakowie i ich rodzin jest również Centrum Rekreacyjne Comarch.

IMED24 PARTNEREM BIEGU FAMILY RUN I WARSZTATÓW CAPOEIRA

Centrum Medyczne iMed24 wspiera wydarzenia, które propagują aktywny, zdrowy tryb życia, dlatego jest Partnerem Medycznym dwóch wydarzeń sportowych: biegu Family Run Kraków oraz Warsztatów Sztuk Walki - Capoeira.

CRACOVIA DZIECIOM

Hokeiści oraz piłkarze Cracovii są częstymi gośćmi w placówkach oświatowych. Nasi sportowcy odwiedzają przede wszystkim szkoły podstawowe oraz przedszkola. Ponadto piłkarze goszczą na zajęciach w ramach projektu Cracovia KIDS, którego celem jest przede wszystkim propagowanie zdrowego, sportowego trybu życia już od najmłodszych. W okolicy Świąt Bożego Narodzenia zarówno na meczach hokejowych jak i piłkarskich pojawiał się Święty Mikołaj, który wręczał najmłodszym kibicom prezenty. Dużą popularnością nieustannie cieszy się hokejowa akcja Teddy Bear Toss, w której następnie pacjenci Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego otrzymują mnóstwo pluszowych maskotek z rąk hokeistów Comarch Cracovii. Na stałe do kalendarza wpisany jest już organizowany na stadionie Pasiasty Dzień Dziecka. Nowością natomiast jest zorganizowany po raz pierwszy w 2018 roku Dzień Piłkarza. Wydarzenie skierowane również do najmłodszych. Cracovia dba także o bezpieczeństwo swoich najmłodszych kibiców, organizując na stadionie Strefę Małego Pasiaka. Odbywają się tam rozmaite gry i zabawy dla najmłodszych, a nad dziećmi czuwają wolontariusze ze Stowarzyszenia „Cracovia to My”. Strefa jest częstym miejscem odwiedzin sportowców Cracovii, którzy spotykają się z dziećmi, rozdają autografy i pozują do zdjęć. W celu propagowania zdrowego stylu życia wśród dzieci Cracovia organizuje lekcję WF-u czy akcje Klasy w Pasy. W 2018 roku w Dniu Zdrowego Odżywiania sportowcy wyszli na miasto i wręczali najmłodszym przechodniom jabłka.

CRACOVIA POTRZEBUJĄCYM

Stałym elementem jest wspieranie Szlachetnej Paczki oraz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tradycyjnie już swoje paczki w ramach Szlachetnej Paczki robili zarówno piłkarze jak i hokeiści Cracovii. Sportowcy przyłączyli się również do wsparcia chorującego na białaczkę trampkarza Cracovii. Piłkarze odwiedzali go w szpitalu i przekazywali prezenty. Klub za pośrednictwem strony www apelował o oddawanie krwi na jego rzecz. Szerokim echem odbiła się również zapoczątkowana przez kibiców Cracovii akcja #PasyDlaPasów polegająca na zbiórce funduszy na zakup karnetów dla fanów, którzy są w trudnej sytuacji finansowej. Klub włączył się w akcję i postanowił podwoić zebraną przez kibiców kwotę. Ponadto klub przekazuje mnóstwo gadżetów na rzecz mniejszych akcji charytatywnych.

30. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

30.1. Postępowania dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, w których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta

Nie wystąpiły.

30.2. Dwa lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta wraz ze stanowiskiem emitenta w tej sprawie

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 51 210 tys. PLN, z czego kwota 7 662 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2018 roku (w tym kwota utworzonych w roku 2018 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 223 tys. PLN). Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie doradców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

Kraków, 29 kwietnia 2019 r.

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Marcin Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu	
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

Comarch S.A.

Al. Jana Pawła II 39a

31-864 Kraków

ir@comarch.pl

+48 (12) 687 78 22

www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/
